

vergadering **30**

zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 16 maart 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	9
VERONTSCHULDIGINGEN	9
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijziging onder de plaatsvervangende leden	9
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	9
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 977 (2010-2011) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) – 1001 (2010-2011) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) – 1012 (2010-2011) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroi betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1013 (2010-2011) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroi en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart – 1014 (2010-2011) – Nr. 1	
Voorstellen tot spoedbehandeling	10
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jan Peumans, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Koen Van den Heuvel, Bart Van Malderen en Dirk de Kort houdende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt – 1002 (2010-2011) – Nr. 1	
Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie	11
ACTUALITEITSDEBAT over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid	
Actualiteitsmoties	42
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	42
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	42

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de bevoegdheid inzake de regeling van het dragen van hoofddoeken en andere religieuze symbolen in het Gemeenschapsonderwijs (GO!)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de bevoegdheid inzake de regeling van het dragen van hoofddoeken en andere religieuze symbolen in het Gemeenschapsonderwijs (GO!)

43

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de toename van het aantal door de Bouwinspectie stilgelegde werven en vastgestelde bouwvovertredingen

47

ACTUELE VRAAG van de heer Erik Tack tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de brief van de minister-president aan de federale premier en het Instituut voor de Nationale Rekeningen inzake de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de omvang van de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten en het dispuut ter zake met het Instituut voor de Nationale Rekeningen en de federale regering

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de gemeentefinanciën en de Europese begrotingsnorm ESR 95

ACTUELE VRAAG van de heer Sas van Rouveroij tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de brief van de minister-president aan de federale premier en het Instituut voor de Nationale Rekeningen inzake de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten

50

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verspilling van voedsel in Vlaanderen en de maatregelen die hiertegen kunnen worden genomen

56

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mate waarin rekening wordt gehouden met de veiligheidsimpact van de kerncentrales in Doel bij de afbakening en inrichting van het Linkeroeverhavengebied en de betrokkenheid van de Vlaamse Regering bij de aangekondigde stresstests voor de bestaande kerncentrales

60

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering

– 880 (2010-2011) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

63

Artikelsgewijze bespreking

67

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

– 977 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)

– 1001 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

– 1012 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroi betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)

– 1013 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroi en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart

– 1014 (2010-2011) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

68

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroi betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

– 1011 (2010-2011) – Nr. 1

Aanvulling van de agenda

69

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

– 977 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroi betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

– 1011 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

69

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)

– 1016 (2010-2011) – Nr. 1

Aanvulling van de agenda

76

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1013 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1016 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

76

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroij, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
– 1001 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

82

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroij, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
– 1012 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

83

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart
– 1014 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

84

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jan Peumans, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Koen Van den Heuvel, Bart Van Malderen en Dirk de Kort houdende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt
– 1002 (2010-2011) – Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

85

ROUWHULDE

85

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering
– 880 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmingen

86

Hoofdelijke stemming

87

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn
– 977 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

87

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroj, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) – 1001 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	87
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 1011 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	88
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroj, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) – 1012 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	88
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1013 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	89
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroj en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart – 1014 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	89
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1016 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	89
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Lode Vereeck, Ivan Sabbe, Boudewijn Bouckaert, Jurgen Verstrepen en Peter Reekmans en de dames Ulla Werbrouck en Patricia De Waele tot besluit van de op 22 februari 2011 door de heer Lode Vereeck in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de tweede meting van de indicatoren van het Pact 2020 – 995 (2010-2011) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	90

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Else De Wachter, de heren Kris Van Dijck en John Crombez, de dames Lies Jans en Veerle Heeren en de heer Veli Yüksel tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1032 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 90

ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Mieke Vogels en de heer Filip Watteuw tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1034 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 91

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Boudewijn Bouckaert, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Peter Reekmans en Ivan Sabbe en de dames Ulla Werbrouck en Patricia De Waele tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1035 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 91

ACTUALITEITSMOTIE van de dames Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Vera Van der Borgh en Irina De Knop en de heren Filip Anthuenis, Sven Gatz en Jean-Jacques De Gucht tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1036 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 91

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Filip Dewinter en mevrouw Linda Vissers tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1037 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 92

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 92

BIJLAGEN

Aanwezigheden 94

Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 94

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Robrecht Bothuyne, Marnic De Meulemeester: ambtsverplichtingen;

Tine Eerlingen, Ulla Werbrouck: gezondheidsredenen;

Minister Pascal Smet bevindt zich in het buitenland.

■

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de Groen!-fractie is in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken de heer Filip Watteeuw als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Luckas Van Der Taelen.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 60/21*)

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

– 977 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroij, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)

– 1001 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroij, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

– 1012 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015

**tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1013 (2010-2011) – Nr. 1**

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart
– 1014 (2010-2011) – Nr. 1**

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Gatz bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, ik zie dat we bij formele agendawijziging al twee voorstellen van resolutie aan de dagorde hebben toegevoegd. Ik heb het dan over de voorstellen van resolutie betreffende de beheersovereenkomsten in verband met De Lijn en het Agentschap Wegen en Verkeer.

Als ik me niet vergis, zijn er nog enkele andere voorstellen van resolutie in de commissie Mobiliteit hangende geweest die vandaag ook het best bij hoogdringendheid aan de agenda zouden worden toegevoegd. Zo niet, komen we in de problemen met de termijn van 90 dagen waarbinnen het parlement zich moet uitspreken over ontwerpen van beheersovereenkomsten allerhande.

Ik kan ze u nu niet exact opnoemen. U kent ze beter dan ik. Ik denk dat de collega's er ook geen bezwaar tegen zullen hebben indien ze aan de agenda worden toegevoegd, te meer omdat de meeste daarvan niet veel debat meer zullen behoeven. Op die manier kan het parlement binnen de reglementaire termijn nog advies geven over de beheersovereenkomsten die de Vlaamse Regering binnenkort zal afsluiten.

De voorzitter: Mijnheer Gatz, er zijn op dit moment twee voorstellen van resolutie ingediend, een van de heer de Kort en een aantal anderen betreffende de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer, en een van mevrouw De Ridder en de heren Keulen en van Rouveroij betreffende de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn.

Mijnheer Gatz, u verwijst hier naar de voorstellen van resolutie van de heer Keulen en anderen over het agentschap De Scheepvaart, het Agentschap Wegen en Verkeer, het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, en Waterwegen en Zeekanaal.

Er is ten slotte ook nog een voorstel van resolutie van mevrouw Van den Eynde en de heer Penris over de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn.

Ik stel voor dat we ons daar straks over uitspreken, zodat deze voorstellen van resolutie vandaag kunnen worden behandeld. De termijn waarbinnen gereageerd kan worden, loopt morgen immers af.

Het incident is gesloten.

■

**VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jan Peumans, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Koen Van den Heuvel, Bart Van Malderen en Dirk de Kort houdende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt
– 1002 (2010-2011) – Nr. 1**

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer van Rompuy bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, gisteren was er in de commissie Financiën en Begroting de discussie over het voorstel van decreet van de heer Peumans en anderen houdende toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt. U was aanwezig bij de discussie. Wij zouden volgende dinsdag dit voorstel van decreet willen behandelen.

De meeste collega's hebben de tekst al. We willen op basis van het advies van het Rekenhof nog wat wijzigingen aanbrengen en onmiddellijk de goede tekst indienen in plaats van te werken met amendementen in de commissie. Ik denk dat ik de mening vertolk van de hele commissie, ook van de oppositie, als ik hiervoor de hoogdringendheid vraag zodat we volgende dinsdag al het Rekendecreet, de amendementen en het decreet in verband met het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken kunnen behandelen.

De voorzitter: Mijnheer Van Rompuy, u vraagt dat het voorstel van decreet bij voorrang zou worden behandeld in de commissie volgende week dinsdag. Ook hierover zullen we ons straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUALITEITSDEBAT over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, niet enkel de Romeinen slaan soms nagels met koppen met hun Latijnse spreuken. “De Aarde biedt voldoende om ieders behoefte te bevredigen, maar niet ieders hebzucht.” Dat is de vertaalde wijsheid van Mahatma Gandhi, die steeds meer opgaat voor dit leuke landje aan de Noordzee.

Ik vind het verbazingwekkend dat professor De Grauwe en de heer Noels de politici vorige week hebben opgeroepen wat meer moed te tonen. Ze hebben verzocht niet in te gaan op de vraag van bepaalde politici om de accijnzen op petroleum te verlagen. Er is immers geen weg terug. Het enige alternatief bestaat eruit dat we ons moeten voorbereiden op een samenleving die minder energie verprutst.

In ons land verbruikt een gemiddeld gezin tot 35 procent meer energie dan een Nederlands gezin. We leven boven onze stand. We leven in veel te grote en slecht geïsoleerde huizen, die we in lange rijen als linten door het landschap planten. Hierdoor moeten we de auto nemen om naar de bakker of naar de sportclub te gaan en om de kinderen naar hun balletschool of naar hun tekenschool te brengen.

Elk jaar palmen we 2600 hectare in. Ik vertaal het even voor de mannelijke volksvertegenwoordigers: dat is ruim 5000 voetbalvelden. In Nederland, dat even dichtbevolkt als België

is, is 10 procent van de ruimte bebouwd. Als we in Vlaanderen zo voortgaan, zal tegen 2050 41 procent van onze oppervlakte bebouwd zijn.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft puik werk verricht en heeft ons getoond hoe Vlaanderen er in 2020 en 2030 zal uitzien. Een van de belangrijkste bevindingen is dat we met meer zullen zijn. In de toekomst zullen 6,6 miljoen mensen in deze regio een plek zoeken.

In het licht van deze cijfers is het duidelijk dat het geen optie is verder deze weg te bewandelen. Indien we voor die nieuwe Vlamingen dezelfde grote en slecht geïsoleerde huizen bouwen, kiezen we voor de hebzucht waarover Mahatma Gandhi het had. Het kan niet de bedoeling zijn voor onze kinderen een Singapore aan de Schelde te bouwen, voller, vuiler en lelijker. Het is echter niet te laat. Ik breng absoluut geen pessimistische boodschap. Een verwittigd man is er twee en misschien zelfs drie waard.

Volgens mij luidt de centrale vraag hoe we met de schaarse ruimte in Vlaanderen willen omgaan. Hoe kunnen we welvaart en welzijn voor die 6,6 miljoen Vlamingen creëren? De recente bevolkingsprognoses hebben duidelijk gemaakt dat voor 2020 300.000 bijkomende woningen moeten worden gebouwd. Dat is niet nieuw. Het is trouwens vooral een gevolg van de gezinsverdunning.

In het vorige Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) hebben we beslist die woningen in de kernen en niet in het buitengebied te bouwen.

Wat niet in het RSV staat, is hoe die woningen eruit moeten zien. Wie langs Vlaamse wegen gaat of rijdt, ziet overal dezelfde bouwwerven. Het zijn allemaal vrijstaande eengezinswoningen met een oprit en voortuintje. Erger nog is dat we ook in de stedelijke kernen meer stedelijke varianten zien op die eengezinswoningen: een garage beneden, een bel-etage, een tuintje en een oprit.

Sinds enkele jaren woedt er immers een grote strijd om de betere tweeverdiener aan te trekken. Dat je de betere tweeverdiener in de steden niet aantrekt door dit soort bel-etagewoningen, is duidelijk en wordt steeds meer duidelijk. Die mensen verlaten na een tijd opnieuw de stad omdat de stad onveilig is en onvoldoende speelruimte biedt voor kinderen.

Ondertussen wachten overal in Vlaanderen ongeveer 10.000 senioren in veel te grote en slecht geïsoleerde woningen op een aangepaste serviceflat. Met het stijgende aantal 80-jarigen – dat heeft uw studiedienst voorgerekend – betekent dit dat we evolueren naar een regio waarin ongelooflijk veel rusthuizen gebouwd zullen moeten worden bij gebrek aan aangepaste, kleine woningen voor de senioren.

Het wordt tijd dat we anders gaan bouwen, op maat van de noden van de mensen en niet op basis van de wensen van politici. Ik weet dat de meerderheid zweert bij een huisvestingsbeleid bij het Grond- en Pandendecreet, maar laat me toe om u te zeggen dat ik daar niet in geloof. Zoals de professoren Noels en De Grauwe vragen we politieke moed en daadkracht. Het is niet de verantwoordelijkheid van de lokale besturen, maar wel die van de Vlaamse Regering om aan de bevolking duidelijk te maken dat we boven onze stand leven, dat ook onze kinderen nog recht hebben op open ruimte en natuur. Onze manier van bouwen en van energieverbruik is onhoudbaar.

Dan is er het fenomeen van de verstedelijking. Dit is geen Vlaams fenomeen, overal in Europa groeien de steden. In Vlaanderen neemt de bevolking toe met 7 procent, maar in Antwerpen is dat 15 procent, in Gent met 8 procent. Vooral het aantal jonge kinderen door geboortes neemt enorm toe. Als ik zie dat het aantal 5-jarigen tussen nu en 2020 stijgt met 47 procent en in Gent met 40 procent, dan moet er structureel ingegrepen worden. Dit haal je niet met her en der een containerklas bij te plaatsen in de bestaande scholen, er moet een fundamenteel langetermijnbeleid komen.

Bovendien merken we aan de leeftijdsopbouw in die steden dat in Antwerpen in 2020 een derde van de bevolking jonger zal zijn dan 18 en een derde ouder dan 65. Slechts een derde van de inwoners van Antwerpen zal op dat moment tot de werkende bevolking behoren. Dat betekent ook een totaal andere behoefte inzake ruimte. Kinderen hebben ruimte in hun omgeving nodig om te spelen. Ouderen hebben een veilige omgeving nodig om buiten te kunnen komen. Onze samenleving evolueert in de omgekeerde richting en dat maakt me echt bezorgd.

Ik weet niet of het u opvalt, maar kinderen die op straat spelen, zie je bijna nooit meer. Als kinderen op straat verschijnen, lopen ze meestal aan de hand van vader of moeder of onder begeleiding van een volwassene. In 2005 maakte 52 procent van de Vlaamse kinderen een verplaatsing per wagen. Als je dat vergelijkt met vorige periodes, betekent dat dat het aantal activiteiten die kinderen zelf ondernemen, gehalveerd is. We beperken kinderen steeds meer in wat hun kernbezigheid is: spelen, ravotten, grenzen verleggen, zich met elkaar meten. Het mag ons niet verbazen dat we in deze context steeds meer zwaarlijvige kinderen zien en steeds meer kinderen die niet stil kunnen zitten in de klas.

Hetzelfde geldt voor het derde van de bevolking dat uit 65-plussers bestaat. Ons beleid legt nog steeds de klemtoon op autobereikbaarheid en snelheid. Nabijheid is totaal ondergeschikt. We zien dat in steden het belang van de doorstroming veel zwaarder weegt dan de oversteekbaarheid tussen twee wijken. We zien dat parkeerterreinen in buurten heel veel ruimte innemen, die belangrijk kan zijn voor kinderen en ouderen. Een auto wordt gemiddeld 55 minuten per etmaal gebruikt. Dat betekent dat wagens 23 uur lang stilstaan en dus heel veel ruimte innemen, ruimte die niet meer kan worden gebruikt door ouderen en jongeren. Doen we daar niets aan, dan zijn we bezig ervoor te zorgen dat ouderen steeds meer geïsoleerd zullen zijn in hun eigen woningen.

Geachte leden, ik kan u al horen denken dat we de hardwerkende Vlamingen wel nodig hebben om de zaken draaiend te houden. Minister Lieten heeft gisteren gesteld dat vooral de kinderarmoede enorm toeneemt, vooral bij allochtone kinderen en in de steden. Minister-president, dat is een tijdbom onder onze samenleving. Het is niet alleen een sociale tijdbom, maar ook een economische tijdbom. Van de kinderen die momenteel worden geboren in mijn gemeente, wordt 7 op 10 geboren in allochtone gezinnen die kansarm zijn. Van die kinderen studeert 50 procent af zonder diploma. Doen we niets aan de gelijke kansen van die kinderen, dan kunt u uw Vlaanderen in Actie (ViA) vergeten. ViA is immers gebaseerd op een kenniseconomie. De volgende generatie jongeren zal dan minder opgeleid zijn dan de vorige.

Vlaanderen heeft alle sleutels in handen om een ruimtelijk beleid te voeren, om te investeren in de huisvesting van de toekomst, in duurzame energie, in echte gelijke kansen in het onderwijs. Waar wacht u op om een krachtadig en gedurfd beleid te voeren? Vlaanderen biedt voldoende om ieders behoefte te bevredigen, maar niets ieders hebzucht. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik kom straks terug op de kinderarmoede. Mevrouw Vogels, u hebt dat terecht aangehaald. Als ik u goed begrijp, is uw boodschap aan de Vlamingen echter dat we allemaal boven onze stand leven.

Mevrouw Mieke Vogels: Ja, en ik heb de politieke moed om dat hier te zeggen, net als de professoren De Grauwe en Noels de moed hebben om dat te zeggen. Een gemiddeld Vlaams gezin verbruikt 35 procent meer energie dan een gemiddeld Nederlands gezin. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

We leven boven onze stand omdat uw regering verzuimt te doen wat de andere regeringen wel doen, namelijk investeren in isolatie, investeren in ruimtelijke ordening.

Minister-president Kris Peeters: Dat is volstrekt onjuist.

Mevrouw Mieke Vogels: Hoe verklaart u anders dat wij 35 procent meer energie verbruiken dan Nederland? Een Nederlands gezin is er toch niet slechter aan toe?

Minister-president Kris Peeters: Omdat wij een grote achterstand moesten inlopen.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat lijkt me niet het geval te zijn. Ik denk dat het te maken heeft met een slechte ruimtelijke ordening en met veel te lage isolatienormen. Ik denk dat het vijf voor twaalf is, en ik durf dat op dit ogenblik samen met een aantal professoren te zeggen. Ik heb de politieke moed om dat te zeggen, u blijktbaar nog altijd niet. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, minister-president, geachte leden, de Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft ons nieuwe cijfers bezorgd met betrekking tot de bevolkingsprognoses. Die cijfers zijn per gemeente uitgesplitst. Men doet dat om de vijf jaar. Ik heb begrepen dat men van plan is dat nog sneller en accurater te doen. Er vallen immers lessen uit te trekken.

Aangezien niet iedereen dat heeft gelezen en er niet alles over heeft gehoord, geef ik ter inleiding een aantal van de meest markante vaststellingen.

Ten eerste, mevrouw Vogels zei het al: het aantal Vlamingen groeit. Tegen 2030 zullen we met 6,6 miljoen Vlamingen zijn. Ten tweede stellen we vast dat sinds het jaar 2004-2005 – dat is het jaar dat de christen-democraten opnieuw deel uitmaakten van de Vlaamse Regering, maar ik neem aan dat er geen verband is – het aantal kinderen in Vlaanderen opnieuw toeneemt en het geboortecijfer stijgt. Volgens de onderzoekers heeft dit te maken met het samengaan van twee evoluties: enerzijds het aantal vrouwen van 30 jaar en ouder die nu hun uitgestelde kinderwens realiseren en anderzijds vrouwen van 20 jaar en ouder die niet zoals die 10 jaar oudere generatie hun kinderwens uitstellen tot wanneer ze ergens in de 30 zijn maar nu al met kinderen beginnen. De onderzoekers gaan er op dit moment van uit dat het totaal aantal kinderen per vrouw in die twee generaties hetzelfde zal blijven. Daardoor worden we vandaag geconfronteerd met een piekfenomeen, dat nadien opnieuw zal afvlakken. De voorspellers voorspellen veel, we zullen op dat moment wel zien wat dan de realiteit zal zijn.

De derde vaststelling bevestigt wat we al jaren weten: de vergrijzing zal de komende jaren in belangrijke mate toenemen. Dit betekent ook dat de afhankelijkheidsgraad, het aantal mensen boven de 65 en het aantal mensen onder de 20 jaar, toeneemt in verhouding tot het aantal mensen op de actieve leeftijd, tussen de 20 en de 65. Zij het dat we daar een correctie moeten maken in vergelijking met de doemscenario's van de jaren 80. Toen voorspelde men dat we in 2010, 2020, 2030 de omgekeerde piramide zouden bereiken en dat de jonge generatie een zeer smalle basis zou vormen voor de veel uitgebreidere oudere generatie. Dat wordt nu gerelativeerd. Die basis zal breder zijn. Het is geen piramide meer maar veeleer een huis met rechte muren, met gelijke aantallen voor de verschillende leeftijden en met, uiteraard, voor de oudere leeftijden een dak op het huis en, uiteraard, de uitstulping van de babyboom die in dat huis om de tien jaar telkenmale een verdieping hoger terechtkomt. Deze bevolkingspiramide is wat gezonder dan datgene wat we konden vrezen op basis van de prognoses van de jaren 80. Dat wil niet zeggen dat we de problemen van de stijgende afhankelijkheid en de toenemende vergrijzing mogen wegrelativeren. Integendeel, dat blijven uitdagingen voor het beleid. Ik kom daar op terug.

De vierde vaststelling is de bevestiging van de gezinsverduunning. Die tendens was er al en wordt nu nog versterkt: er is een toename van het aantal eenpersoonsgezinnen. Dat roept ook vragen op voor de samenleving. Ook daar kom ik op terug.

Het cijfermateriaal van deze bevolkingsprognose doet op heel wat terreinen vragen rijzen en leidt tot uitdagingen op tal van beleidsdomeinen en beleidsniveaus. Ik kan in deze tien minuten maar een heel beperkte selectie maken.

De bevestigingen die we zien, geven aan dat het beleid in de vorige periode op een aantal punten terecht bepaalde keuzes heeft gemaakt. Zo zijn we op het eind van de jaren negentig gestart met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om ervoor te zorgen dat we wat zuiniger zouden omspringen met onze ruimte. Het aantal Vlamingen neemt toe maar Vlaanderen groeit niet. Die vaststelling moeten we maken. We zijn begonnen met inbreiding en kleinere kavels. Maar ik ben het er voor 300 procent mee eens dat we erover moeten waken dat dit wordt aangehouden.

Mevrouw Vogels, ik ben het er wel niet mee eens dat Singapore lelijk, vol en vuil zou zijn. Men woont daar inderdaad met een zeer groot aantal mensen op een beperkte oppervlakte. Maar het geeft op veel plaatsen een zeer mooie en aangename indruk. U zult dus een ander voorbeeld moeten kiezen.

Maar we moeten dus verder doen met op een zeer zuinige manier gebruik te maken van onze ruimte.

Ten tweede worden hiermee de belangrijkste zaken die in Vlaanderen in Actie voorkomen, bevestigd. De afhankelijkheidsgraad groeit en dus is het absoluut nodig – ook al wordt het voor een stuk gerelativeerd – dat de bevolking op actieve leeftijd, tussen 20 en 65 jaar, ook effectief geactiveerd wordt. We hebben daarbij iedereen, elk talent nodig. Het kan niet zijn dat mensen uit het onderwijs komen zonder dat ze op een voldoende manier gekwalificeerd zijn. Het is absoluut noodzakelijk dat we daar massaal op inzetten, zoals dat gebeurt bij Vlaanderen in Actie, als we ervoor willen zorgen dat in die samenleving met een groeiend aantal ouderen en een groeiend aantal jongeren, diegenen die op actieve leeftijd zijn, ook werkelijk actief zijn.

En dan kom ik tot twee nieuwe of versterkende fenomenen. Enerzijds is er de toename van het aantal jonge kinderen. Vandaag is het nog een vraagteken of dit een tijdelijk fenomeen is of dat het zich zal doorzetten. Er moet in ieder geval op worden ingezet. Het lijkt ons ook nodig dat de kredieten uit de begroting die naar de jongste kinderen gaan, zoals Kind en Gezin en kinderopvang, ook gerelateerd worden aan een nataliteitscijfer, dat men daar ook automatisch rekening mee houdt zoals dat gebeurt bij de kredieten inzake onderwijs.

Verder moet dit ook op een flexibele manier gebeuren. Waar vandaag kribben nodig zijn, zijn er morgen kleuterscholen nodig en overmorgen lagere scholen. We moeten daar op een creatieve manier mee omgaan, ook om voor zuinig ruimtegebruik te kunnen zorgen.

In sommige gemeenten, zoals Brasschaat, wordt vandaag geëxperimenteerd met wonen boven de school. Wanneer men een school inricht, maakt men daar tegelijkertijd een nieuwe woonwijk van. Door de woonfunctie op die manier te integreren, doet men aan zuinig ruimtegebruik. Uiteraard is er een belangrijke uitdaging voor zorg. We zien dat het grootste aantal van deze jonge kinderen in de steden vaak in arme omstandigheden wordt geboren. In het Vlaamse regeerakkoord staat uitdrukkelijk dat we daar massaal op inzetten. Dat moeten we ook effectief realiseren.

Ten slotte kom ik tot de laatste tendens: de toename van het aantal eenpersoonsgezinnen. Het feit dat we wegens die afhankelijkheid vragen dat iedereen op actieve leeftijd ook werkelijk wordt geactiveerd, zorgt ervoor dat er een stuk verschraling plaatsvindt en dat er een stuk van de mantelzorg wegvalt. Dit betekent dat dit op een andere manier moet worden opgevangen.

We zien daar twee belangrijke hefbomen. Dat staat ook uitdrukkelijk in het beleidsplan van minister Vandeuren. Ten eerste is er de categorie van jonge ouderen, diegenen boven de 65 jaar die het geluk hebben om nog 15 of 20 jaar in zeer goede gezondheid te leven en actief te zijn. Als we ervoor willen zorgen dat we die warme samenleving kunnen houden, zullen we hun moeten vragen om een stuk mee hun taak in de samenleving op te nemen. Uiteraard mag dit geen verplichting zijn. Vrijwilligerswerk moet uiteraard vrijwillig zijn. Maar zo kunnen we ervoor zorgen dat er verbondenheid blijft bestaan in de samenleving, door het opnemen van taken in het verenigingsleven, in de zorg, enzovoort. Dit zal ook in zeer belangrijke mate

een taak zijn voor de gemeenten: het creëren, samenhouden en verbinden van de lokale samenleving. Het lijkt mij een van de belangrijkste uitdagingen van de gemeentebesturen die eraan komen in 2012 om ervoor te zorgen dat de verbondenheid in de samenleving versterkt wordt, zodat we de warme samenleving in Vlaanderen kunnen waarmaken. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Caluwé, mensen moeten tot hun 65ste werken en als ze willen, mogen ze dan mee zorg verlenen. Alle onderzoeken tonen aan dat de meeste mantelzorg gebeurt tussen de 55 en de 65 jaar. Dat is de periode waarin mensen grootouder worden en dat hun ouders 80-plussers worden en zorgbehoevend zijn. Op 65 jaar is te laat. Bovendien, als u mensen verplicht om tot hun 65ste te werken, zullen weinigen bereid zijn om dan te beginnen met zorg op te nemen, niet van familieleden maar van anderen. De uitgestelde verlangens en behoeften zullen dan pas helemaal op de voorgrond treden. Uw voorstel is weinig realistisch. Minister-president, ik stel voor dat u de Studiedienst van de Vlaamse Regering dat eens laat berekenen.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw Vogels, we zouden hier een hele namiddag aan kunnen wijden. Dit is een zaak van overgangen. We kunnen niet zomaar zeggen dat mensen boven de 65 geen actieve taak meer kunnen opnemen in de samenleving, dat ze uitgeblust zijn. Ik zie vandaag de dag veel 65-plussers als vrijwilliger aan de slag.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb het woord 'uitgeblust' helemaal niet gebruikt.

De heer Ludwig Caluwé: Ja maar, wat is het nu? Ik zie tal van mensen mee zorgen voor het verenigingsleven, ook al zijn ze ouder dan 65. Ik zie hen ook als vrijwilliger in het gehandicaptenvervoer. Ze vervullen een zeer belangrijke maatschappelijke taak. In Groot-Brittannië en ook in sommige Scandinavische talen wordt wie een leidende taak opneemt in de lokale samenleving een 'Alderman' genoemd. Dat heeft enige betekenis. Het is helemaal niet fout om hun iets te vragen. Ze moeten dat uiteraard zelf willen, ik ben ervan overtuigd dat ze dat zelf willen. We mogen hun gerust vragen om een taak in de samenleving te vervullen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mijnheer Caluwé, ik heb met veel belangstelling naar u geluisterd. Ik stelde vast dat u op het einde bijna de hulp moest invoeren van de voorzitter. Hij moest u verlossen en zeggen dat uw tijd om was. (*Gelach*)

Als lid van de meerderheid biedt u weinig antwoorden op de uitdagingen die ons te wachten staan. (*Opmerkingen van de heer Ludwig Caluwé*)

U hebt een opsomming gegeven, maar niets inhoudelijks verteld.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw Van der Borght, ik heb ze stuk voor stuk opgesomd. Dat is een flauwe opmerking.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght, ik wil u uit uw dromen helpen. De heer Caluwé was zelfs over tijd. Uw stelling klopt helemaal niet.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, collega's, de projecties van de bevolking en de huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten 2009-2030, tonen in de eerste plaats aan dat het nu reeds overbevolkte en volgebouwde Vlaanderen de komende jaren te maken zal krijgen met een aanzienlijke bevolkingstoename. De bevolking zal in 2030 in vergelijking met 2008 gestegen zijn met nog maar eens 7 procent.

Over de oorzaken van de fors toenemende bevolking in Vlaanderen moeten we niet flauw doen. Het is raar dat de twee vorige sprekers daar met geen woord over gerept hebben. Er is maar één reden voor die bevolkingstoename en die heet: im-mi-gra-tie. In deze bevolkingsprojecties lezen we daar met geen woord over. Geen woord.

In de projecties kan men wel bevolkingsevoluties opvragen op basis van de parameters leeftijd en geslacht. We komen te weten dat de bevolking in dertig jaar zal stijgen in Hulshout en Lo-Reninge, en zal dalen in Voeren en Mesen. Maar we komen niets te weten over de nationaliteit van de nieuwe Vlamingen die ons komen versterken, laat staan over de etniciteit ervan.

Nochtans is de situatie simpel.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Mijnheer Dewinter, als u literatuur zoekt over de impact op prognoses van immigratie, dan zijn de laatste rapporten van de vergrijzingscommissie nuttige lectuur. Daaruit blijkt dat de grootste impact op de daling in de raming voor de vergrijzingskost in de toekomst wordt veroorzaakt door actieve immigratie. Het probleem van de beschikbaarheid van actieve beroepsbevolking die tot een enorme stijging in de verwachte kosten had geleid, is gedaald door de actieve immigratie van de laatste jaren. Ik geef het maar mee omdat u de weg naar die literatuur nog niet hebt gevonden.

De heer Filip Dewinter: Ik kom uitvoerig terug op de zogenaamde meerwaarde van de immigratie. Maak u daar geen zorgen over, mijnheer Crombez.

Terwijl de autochtone bevolking vergrijsd en inkrimpt, groeit de allochtone bevolking via geboorteaanwas en immigratie in snel tempo. Kortom, Vlaanderen verkleurt, vergrijsd en verbruint. Uit berekeningen van Eurostat, de statistische dienst van de EU, blijkt dat de bevolking van België in vergelijking met de bevolking van de andere 27 EU-landen zeer snel stijgt. Terwijl de EU-bevolking in 2009 toenam met een luttel 0,27 procent, steeg de Belgische bevolking met 0,71 procent. Alleen Luxemburg, Slovenië en Zweden deden het beter. Over de oorzaak hiervan is Eurostat bijzonder duidelijk. Meer dan 70 procent van de bevolkingstoename is toe te schrijven aan immigratie. België kreeg volgens Eurostat samen met Luxemburg, Zweden, Slovenië en Italië de grootste instroom van immigranten te verwerken.

Ik weet het wel, in theorie is er sinds 1974 in dit land een immigratiestop afgekondigd, maar via allerlei achterpoortjes die in de immigratiewetgeving zijn blijven bestaan, blijven de immigranten toestromen. De immigratiekanalen asiel en gezinshereniging worden tot vandaag massaal misbruikt. Het uitwijzingsbeleid loopt zo mank dat er de facto bijna sprake is van een opengrenzenbeleid.

Sommige Europese landen voeren onder druk van immigratie- en islamkritische partijen, zoals het Vlaams Belang, een beleid dat poogt de immigratievloedgolf zo veel mogelijk in te dammen. Ik denk aan Denemarken, Italië, Oostenrijk, Nederland en aan Zwitserland, geen EU-land, maar niettemin. Voor België geldt dit niet. België is in toenemende mate een topbestemming voor gelukzoekers uit derdewereldlanden dankzij een funest immigratiebeleid en een sociale zekerheid die openstaat voor zowat iedereen die hier komt aanwaaien. Bijna de helft van de immigranten naar België is overigens afkomstig van een land van buiten de 27 lidstaten van de Europese Unie.

De vreemde en allochtone bevolking in Vlaanderen blijft fors toenemen. Voor de autochtone bevolking geldt dit niet, integendeel. Uit gedetailleerde vruchtbaarheidscijfers van de studiedienst van de Vlaamse Regering blijkt dat het geboortecijfer van vreemdelingen in Vlaanderen bijna dubbel zo hoog ligt – 1,92 keer zo hoog om precies te zijn – als het geboortecijfer bij autochtone Vlamingen. Het geboortecijfer bij personen met de Belgische nationaliteit blijft steken op 1,7. Mochten we daar de allochtonen die de Belgische nationaliteit hebben, uit weglaten, dan zouden we wellicht onder de 1,4 zakken.

Het geboortecijfer voor niet-Europese gezinnen in Vlaanderen benadert volgens de studiedienst van de Vlaamse Regering 4,5 kinderen per gezin. Het is dan ook niet toevallig dat het vooral onze steden zijn die het slachtoffer worden van een nauwelijks te beheersen

bevolkingstoename. Tussen januari 2007 en januari 2010 steeg de bevolking van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 1.031.215 inwoners tot 1.088.134 inwoners, een toename van 56.919 inwoners in nauwelijks drie jaar tijd. Aan dit tempo zal Brussel tegen het jaar 2020 een inwonersaantal hebben van maar liefst 1.308.134 inwoners, 200.000 meer dan vandaag.

En ik hoef niet te vertellen dat die toename, die langzaam maar zeker doet denken aan de bevolkingsexplosie in bepaalde grote steden in de derde wereld, zal leiden tot gigantische problemen qua huisvesting, onderwijs en sociale voorzieningen. Slechts 15 percent van de immigratie naar ons land, mijnheer Crombez, betreft immigratie in het kader van arbeid. 85 percent van de immigratie naar ons land is passieve immigratie: gezinshereniging, asiel, regularisatie van illegalen enzovoort. In België worden de cijfers met betrekking tot de kostprijs van de immigratie dan ook, en zeker in de sociale zekerheid, angstvallig verzwegen. Wat het politieke establishment immers vooral niet wil, is dat hierover een publiek debat zou worden gevoerd. Op deze wijze zou immers wel eens pijnlijk duidelijk kunnen worden gemaakt dat massa-immigratie ons land jaarlijks vele miljarden euro's kost. Studies in het buitenland, officiële studies in Nederland, in Frankrijk bewijzen dat trouwens ten overvloede.

In ieder geval is het duidelijk dat Vlaanderen het slachtoffer is van de armoede-immigratie die geen enkele maatschappelijke of economische meerwaarde biedt. Terwijl de voorbije jaren jaarlijks meer dan 100.000 migranten naar België emigreerden, van wie een groot deel ten laste van de sociale zekerheid, slaagt de overheid er niet meer in om de armsten en behoeftigsten van het eigen volk te helpen. 80.000 mensen staan op wachtlijsten voor een rust- en verzorgingstehuis. 21.000 gehandicapten hebben een dringende vraag naar zorg, die niet wordt beantwoord. Meer dan 60.000 gezinnen staan op de wachtlijst voor een sociale woning.

Collega's, de voorbije maanden en jaren hebben we ook moeten vaststellen hoe het onderwijs het slachtoffer wordt van de immigratietoevloed. Niet alleen is er het feit dat de grote aantallen immigranten niet zonder gevolgen blijven voor de kwaliteit van het onderwijs. Bovendien werd het onderwijs in vooral onze grote steden – ik denk aan Brussel, Antwerpen, Gent – in het schooljaar 2009-2010 ten gevolge van de immigratie geconfronteerd met acute plaatstekorten. De cijfers zijn wat dat betreft hallucinant. De toename van 5-jarigen: plus 47 procent in Antwerpen tussen nu en 2030; plus 40 procent in Gent tijdens de volgende twintig jaar. Het betreft inderdaad voor 95 procent allochtonen en immigranten.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, ik hoor de heer Dewinter een aantal cijfers aanhalen met betrekking tot immigranten. Ik vraag me af wat zijn punt is. Mijnheer Dewinter, wat bedoelt u daarmee? Moeten we dan voor die kinderen dan geen scholen vinden? Kunt u uw punt even maken?

De heer Filip Dewinter: Mevrouw, ik vind het pijnlijk voor u dat u het nog niet begrepen hebt. Het punt is dat de demografische evolutie in ons land vooral het gevolg is van immigratie en van de toename via geboorteaanwas van allochtonen en immigranten. Indien we die niet stoppen, zullen we vooral de eigen bevolking in het vlees moeten snijden. Want het antwoord, mevrouw De Knop, is niet wat ik heb gehoord van Groen! en CD&V: bouw meer huizen, zorg dat er meer auto's zijn, leg meer wegen, zorg dat Vlaanderen nog dichter bevolkt raakt dan nu al het geval is. *(Opmerkingen)*

Of fietspaden in het geval van mevrouw Vogels.

We moeten ervoor zorgen dat we de immigratie naar dit land afremmen en stoppen, en dat de niet-aangepaste allochtonen teruggestuurd worden naar de plaats waar ze zich wel thuis voelen. Dat is mijn boodschap. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Ik denk dat u het misschien niet begrepen hebt, maar dat ondertussen de hele Vlaamse bevolking, met uitzondering van dit gezelschap hier, het al heel lang begrepen heeft. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Mijnheer Dewinter, u zegt dat niet-aangepaste allochtonen teruggestuurd moeten worden naar waar dan ook, misschien wel naar de maan. Het kan u eigenlijk niet schelen waar ze naartoe gaan.

De heer Filip Dewinter: Dat alternatief heb ik nog niet onderzocht.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Dat kan er wel in komen. U hebt misschien nog alternatieven. Er zijn er nog heel wat.

Tot welke generatie wilt u teruggaan? Het kan dat er bij de allochtonen probleemjongeren of probleemgroepen zijn. Maar in een samenleving zijn er nog problemen met andere groepen, misschien ook met Vlamingen. Gaat u hen ook naar de maan sturen? Wat voor de ene geldt, moet ook voor de andere gelden.

Mevrouw Irina De Knop: Mijnheer Dewinter, ik stelde u die vraag om te horen wat u daarnet hebt gezegd. Uiteraard is dat uw verhaal en uw discours. Er is inderdaad een demografische evolutie. Het is best mogelijk dat daardoor de diversiteit in onze samenleving vergroot, alleen zijn wij van oordeel dat je die kinderen maximale kansen moet geven om zich te ontwikkelen, om ervoor te zorgen dat ze kunnen gaan werken. Het zullen die kinderen zijn, mijnheer Dewinter, die misschien later uw pensioen gaan betalen. Ik vind uw discours dus iets te gemakkelijk en vooral te populistisch.

De heer Filip Dewinter: Het sprookje dat het de allochtonen zijn die onze pensioenen zullen betalen, daar heb ik langzaam maar zeker mijn buik van vol. Wij betalen via de sociale zekerheid massa's geld om ervoor te zorgen dat die onaangepaste allochtonen hier kunnen verblijven, in omstandigheden waar ze in hun eigen land nog niet van zouden durven te dromen. Dat is de realiteit. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Als u eens de politieke moed zou hebben, deze regering bijvoorbeeld, om zoals in Nederland en in Frankrijk wetenschappelijk een studie te laten voeren naar de kostprijs van de immigratie, van die meer dan 100.000 vreemdelingen die we hier jaarlijks binnenhalen via gezinshereniging, asiel, regularisatie van illegalen en aanverwanten, dan zou u tot de conclusie komen dat het vooral onze eigen Vlaamse bevolking is die de rekening betaalt.

Deze studie blijft Oost-Indisch doof en kleurt netjes politiek correct binnen de lijnen. Die heeft het niet over de problematiek. Terwijl het daar juist over gaat in onze steden. De witte vlucht uit de steden zorgt voor een urbanisatieprobleem in de rand rond die steden. De toename aan jonge allochtonen zorgt voor problemen bij de schoolcapaciteit, zal zorgen voor problemen qua tewerkstelling en voor overbevolking.

Ondertussen zien we dat onze eigen bevolking vergrijsd in die steden. De cijfers zijn duidelijk. Ik heb het al over de min-5-jarigen gehad. Kijk naar de cijfers van de plus-65-jarigen in de steden. Dan gaat het niet over allochtonen, dan gaat het enkel over Vlamingen. Dat is plus 13 procent in Antwerpen, plus 18 procent in Gent.

Dat is de realiteit, mevrouw De Knop. U moet dat niet proberen onder de mat te vegen. U moet proberen daaraan tegemoet te komen. Dat doe je niet zoals de Open Vld met een laks immigratiebeleid, door te weigeren om inburgering te koppelen aan de verblijfsvergunning en aan de nationaliteit. Dat doe je niet door je kop in het zand te steken, maar door iets te doen aan de migratietoever naar ons land en naar Vlaanderen.

Praten over bevolkingsevoluties op basis van deze studie is zeer interessant. Maar u beperken tot de mededeling: meer huizen, meer fietspaden, betere isolatie, meer scholen, meer geld: daar lost u het probleem niet mee op. U lost het probleem op door de immigratiestroom droog

te leggen, door de immigratiekraan dicht te draaien. Zorg ervoor dat diegenen die hier al zijn en niet zijn aangepast via een adequaat inburgeringsbeleid, inderdaad terugkeren naar hun landen van herkomst. Dat is mijn boodschap. Ik heb er geen andere. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Dewinter, ik nodig u uit om samen met mij naar een aantal rusthuizen en diensten voor thuisverzorging te gaan en om daar te zien hoeveel allochtone dames en meisjes er op dit moment bezig zijn met de verzorging van onze ouderen. (*Applaus*)

De heer Filip Dewinter: De Vlaamse Regering heeft hier een tijdje geleden de Vlaamse jobkorting afgeschaft. We hadden geen geld. Weet u dat de kostprijs per jaar voor de opvang van asielzoekers in dit land een tienvoud bedraagt van het bedrag van de jobkorting? We hebben dat afgeschaft voor onze eigen bevolking om ondertussen tien keer zoveel uit te geven voor de opvang van asielzoekers. (*Opmerkingen van mevrouw Vogels*)

Die immigranten, mevrouw Vogels, kosten ons handenvol geld.

En u zult de keuze moeten maken tussen ‘ander volk eerst’ of ‘eigen volk eerst’. Mijn keuze is duidelijk. Ik kies eerst voor mijn eigen volk.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat kan zijn, maar dat is niet mijn keuze. Dat is absoluut niet mijn keuze. Voor mij is elke inwoner van deze regio gelijkwaardig. Ik heb een totaal andere opvatting dan u.

De heer Filip Dewinter: A rato van 100.000 nieuwen per jaar?

Mevrouw Mieke Vogels: Ik wil u alleen maar zeggen dat u altijd andere dingen hoort dan ik zeg. Volgens u ga ik meer autosnelwegen aanleggen. U begint over asielzoekers wanneer ik het heb over allochtone verzorgenden. U wilt gewoon niet luisteren. U hebt uw eigen idee en u staat niet meer open voor welke andere ideeën dan ook.

De heer Filip Dewinter: Ik sta open voor alles, zelfs voor u.

Het probleem is dat u ziende blind bent en dat nogal wat mensen in de politiek ziende blind zijn. Ik heb u een discours van tien minuten horen houden, over meer isolatie en huizen en rusthuizen en ik weet niet wat, maar aan de essentie gaat u voorbij. Waarom stijgt de bevolking in Vlaanderen met 7 procent op twintig jaar tijd? Dat is ook een realiteit en daar praat u niet over.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Dewinter, de bevolking wereldwijd stijgt veel meer dan de bevolking in Vlaanderen.

De heer Filip Dewinter: Ik heb hier de Europese cijfers!

Mevrouw Mieke Vogels: Als we willen dat er voor iedereen die vandaag geboren wordt – of dat nu in Vlaanderen is of in Chakamaka of in de rest van de wereld –, dan zullen wij moeten herverdelen, hier in Vlaanderen en wereldwijd.

Ik wil dus – en dat is een totaal ander discours dan dat van u – het debat voeren over hoe we ruimte herverdelen, hoe we rijkdom herverdelen tussen al wie vandaag in Vlaanderen leeft.

Zijn er mensen die profiteren van ons systeem? Absoluut. Er zijn Belgen die profiteren, er zijn luie vadertjes in Vlaanderen en er zijn luie allochtonen. En die moeten we activeren. Maar ik weiger zoals u om alles op te delen in ‘de witten’ en ‘de zwarten’. Met dat soort verhaal zijn al heel veel oorlogen begonnen. Laat ons daarmee stoppen.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw Vogels, van een afgezaagd discours gesproken! Uw mei ‘68-verhaaltje van herverdeling van de rijkdom tussen arm en rijk en ga zo maar door, is niet meer van deze tijd. Wat van deze tijd is, is ervoor te zorgen dat wat we hier hebben, kunnen consolideren en behouden. Wij zijn niet het OCMW – zoals u dat misschien met het geld van de belastingbetaler en vooral niet met uw eigen geld wel wilt doen – van de hele wereld.

Ik zeg alleen maar dat als we deze evolutie die hier in dit rapport staat – niet ostentatief en zwart op wit, maar tussen de regels wanneer men de moeite doet om te lezen wat er werkelijk staat en wanneer men de moeite doet om er andere cijfers bij te halen –, willen stoppen – want we hebben het geld niet, we kunnen nu al nauwelijks doen wat we vandaag doen –, dan is er maar één mogelijkheid. Het antwoord is niet: meer woningen, meer auto's, meer scholen, meer wegen, meer beton, meer geld, meer belastingen. Neen, het antwoord is: minder immigratie, minder vreemdelingen en minder allochtonen. Dat is het antwoord. Het is ook het antwoord dat de bevolking steeds duidelijker geeft op dit probleem. Kijk naar wat er gebeurt in andere landen. Kijk naar het beleid dat wordt gevoerd in Nederland, in Denemarken, in Zwitserland, binnenkort ook in Oostenrijk, in Italië. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer Dewinter, met respect voor uw pleidooi – want het is in een democratisch land uw volste recht om op de tribune uw zienswijze kenbaar te maken aan ons allemaal –, moet het me toch eventjes van het hart dat wij niet ziende blind zijn.

U ervaart de studie die vandaag voorligt als heel negatief, maar voor mij is dat net een positief element om verandering op gang te brengen. Er zijn inderdaad twee steden waar er op korte termijn een aangroei van de jonge bevolking tussen 0 en 2 jaar is. Ik zou zeggen dat dat een opportuniteit is.

Zorg ervoor, ook in de grootsteden, dat die jonge mensen zoveel mogelijk worden geactiveerd. En dan treed ik mevrouw Vogels bij wanneer zij het heeft over de vergrijzingsgolf in Vlaanderen. We weten dat allemaal. Het is alleen een beetje hard om te lezen wanneer de kaarten zo grijs of rood gekleurd zijn, in een of andere richting. Het is een uitdaging om twee zaken te doen. We moeten mensen motiveren om te gaan werken. Dat is de uitdaging voor Vlaanderen. We moeten de migratie geen halt toeroepen, integendeel, we zullen nog blij zijn dat heel veel mensen naar Vlaanderen zijn gekomen om hier werk te komen leveren. Verder moeten we ook flexibel durven zijn met woningen. Woningen bijbouwen gaat niet in de stad want die is volgebouwd. Men zal dus ruimte moeten creëren. De kinderopvang van vandaag wordt misschien de school van morgen. Dat is de richting die we uit moeten gaan en dat is helemaal niet de richting van uw pleidooi.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Stop immigratie. Ik kan daar in komen. Mensen die immigreren, doen dat echter meestal niet voor hun plezier. We moeten dus de oorzaken van die immigratie stoppen. Daarvoor is wereldsolidariteit nodig. Men mag hier nog zo'n strenge wetten maken en een ijzeren gordijn rond Europa optrekken, men zal de immigratie niet tegenhouden wanneer de redenen om te immigreren niet worden weggenomen. Dat wil dus zeggen dat we solidair moeten zijn met hen. (*Applaus bij sp.a en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, leden van de Vlaamse Regering, collega's, het Vlaams Belang legt de schuld altijd bij de vreemdelingen. N-VA zal de schuld wel bij de Walen leggen. Open Vld denkt dat er aan de hand van de prognoses vooral een gewijzigd beleid nodig is. We moeten daar vandaag de fundamenteën in beton voor leggen.

Vlaanderen heeft recht op een sterk beleid en op werkkraft. We zullen sterke palen nodig hebben als we straks diep moeten boren.

Daadkracht, minister-president, zelfs zonder naam of zonder merk. Zelfs wanneer we vandaag beslissingen nemen, dan nog zullen de gevolgen van die beslissingen pas na enkele jaren merkbaar zijn. Er is dus nood aan een vooruitstrevend beleid, zeker als een herziening van de ruimtelijke planning veel tijd vraagt, investeringen door administratieve overlast en

ingewikkelde procedures lang op zich laten wachten en er een gebrek is aan rechtszekerheid in Vlaanderen.

Het zal meer moeten zijn dan studies bestellen en een aankondigingspolitiek voeren. Collega's, mijn fractie heeft er genoeg van. Het mag best niet wat meer maar vooral veel meer zijn. Soberder in woorden, krachtiger in daden. Gebrek aan daadkracht in huidige tijden en zelfs gebrek aan compromis is schuldig verzuim ten aanzien van jonge generaties.

Volgens de prognoses is er nood aan 240.000 woongelegenheden tegen 2020 en 249.000 woongelegenheden tegen 2030. Deze nood zal leiden tot prijsstijgingen door een gebrek aan ruimte. Tegen 2020 zullen er 240.000 meer 65-plussers zijn. Tegen 2030 zijn dat er 480.000. Er zullen ook meer investeringen nodig zijn in kinderopvang en scholen.

De last op de schouders van de actieve bevolking zal nog groter worden. Deze last is nu al niet meer draagbaar en ook niet meer correct. De jongere generatie heeft het al moeilijk een woning te kopen, kent een hoge belastingdruk en twijfelt over de betaalbaarheid van haar pensioen. De Vlaamse Regering moet nu maatregelen treffen om de actieve bevolking in de toekomst te belonen en niet verder leeg te melken. Frêle schouders dragen de zwaarste lasten.

Het zal een goed en doordacht beleid moeten worden. We stellen immers een grote differentiatie tussen steden en gemeenten vast. Antwerpen groeit met 15 procent. Gent groeit met 8 procent. Brugge kent een daling met 2,2 procent. Er zal een sterk stedenbeleid op maat van elke stad moeten worden gevoerd. Tot nu toe worden de stadscontracten, die het wonen hoog op de agenda plaatsen, echter niet uitgevoerd.

Waar willen we met Vlaanderen heen? We weten dat er 240.000 kwaliteitsvolle, gezonde en energiezuinige wooneenheden te kort zullen zijn. Ten gevolge van het gebrek aan ruimte en van hogere kwaliteitseisen worden woningen steeds duurder. Er wordt te weinig rekening gehouden met de zorgaspecten van wonen, zoals de toegankelijkheid. Er zijn geen of bijna geen modulair ontworpen woningen.

Al die essentiële vragen moeten worden beantwoord. Is er nog ruimte? Waar zullen die extra Vlamingen worden gehuisvest? Waar is er nog ruimte om te wonen? In welk type van woningen zullen ze wonen? Zal de Vlaamse Regering afbraakpremies geven voor de afbraak van oude gebouwen? Zal met gedecentraliseerde energie en met nieuwe vormen van energie-stockering worden gewerkt? Zal de Vlaamse Regering een mix voor de energiepeilen van huizen en van passiefhuizen opleggen? Is in zuinig watergebruik of bewust materiaalgebruik voorzien? Zal de Vlaamse Regering een hogere woondichtheid hanteren? Het blijft allemaal zeer vaag. Is er, gezien de verwachte stijging van het aantal 80-plussers, voldoende ruimte voor rust- en verzorgingstehuizen? Er zal meer nodig zijn dan enkel een woonbeleidsplan en een aankondigingspolitiek. Er moet een doorgedreven wisselwerking tussen ruimtelijke ordening en wonen komen.

De vraag is ook wie de ruimte krijgt. Zal de Vlaamse Regering de ruimte geven aan de steden met een grote groei of aan de omliggende gemeenten die een daling tegemoet gaan? Zal de Vlaamse Regering de lijn tussen stedelijke gebieden en buitengebieden strikt aanhouden of wat soepeler hanteren?

Waar kunnen we nog woningen vestigen? Waar laat de mobiliteit in Vlaanderen het nog toe? Welke wegen zijn nog niet overbelast? Is het soms de bedoeling enkel bij de ontwikkeling van stationsbuurten torens te bouwen? Komen er woningen aan de knooppunten van het openbaar vervoer? Is het de bedoeling open ruimte aan te snijden? Dit laatste zou enkel nog meer verkeersbewegingen met zich meebrengen.

Een volgende vraag is hoe we dit allemaal zullen betalen. We zien immers dat vooral de niet-actieve bevolking aangroeit. Er is nood aan overheidsinvesteringen. Momenteel blijven die investeringen ontoereikend.

De wachtlijsten vormen een duidelijk bewijs. Op dit punt kan ik de heer Dewinter gelijk geven. De wachtlijsten in Vlaanderen zijn niet te lang, maar ze dalen ook niet. Voor gehandicapten gaat het om 21.304 mensen. Voor sociale woningen gaat het om 61.000 gezinnen. Er is een wachtlijst voor de opleidingen van de VDAB. In de kinderopvang bedraagt het aantal wachtenden 10 procent. Voor de rust- en verzorgingstehuizen gaat het om 80.000 mensen.

Het is zonneklaar dat Vlaanderen nu al niet in staat is om de noden van de huidige bevolking te lenigen. De vraag is wat het zal worden met 7 procent meer mensen. Indien we het roer niet omgooien, zullen we nog meer problemen en nog meer wachtenden krijgen.

We kunnen dit oplossen door meer private initiatiefnemers als partners bij het beleid te betrekken. De overheid kan al deze voorzieningen voor al deze mensen niet zelf betalen. De eigen middelen zijn ontoereikend. We zien dit duidelijk in de sociale huisvesting en in de sector van de rust- en verzorgingstehuizen. We moeten dit openbreken en de platgetreden paden verlaten.

Het sterke merk van de minister-president bestaat vandaag enkel uit het bestellen van studie na studie om op die manier elke beslissing voor zich uit te schuiven. Hoeveel studies heeft deze ploeg nodig om eindelijk de beslissingen te nemen die gisteren al genomen hadden moeten worden?

Collega's, de demografische prognoses nopen ons tot het nemen van beslissingen op korte termijn. We moeten voorbereid zijn op de nood aan nog meer capaciteit zowel in kinderopvang als in kleuter-, lager- en hoger onderwijs. We moeten voorbereid zijn in de zorgsector. We moeten ook meer capaciteit hebben om te wonen en te werken. Dit alles moet gebeuren in een context van schaarste.

Prognoses hebben ook economische gevolgen, want een gebrekkig aanbod leidt ook tot stijgende prijzen. Als duurzaamheid staat voor het bieden van kansen aan de huidige generaties zonder de kansen van de volgende generaties te hypothekeren, dan staat de 'onduurzaamheid' voor de deur.

Minister-president, het is de taak van u en uw ploeg om de taart groter te maken voor 500.000 mensen tegen 2030. Het kan niet de bedoeling zijn dat de taart in veel meer kleinere stukken gesneden moet worden. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister-president, ministers, collega's, de cijfers waarop het regeerakkoord is gebouwd en ook de cijfers van het Planbureau voor 2008, tonen samen met de cijfers die we vandaag bespreken aan dat de prognoses van toen ons niet voor heel grote verrassingen hebben geplaatst. Dat neemt niet weg – mevrouw Heeren verwees er al naar – dat het op dit moment heel belangrijk is dat we een aantal cruciale bijsturingen realiseren om erop in te spelen met het oog op de toekomst.

Eerst en vooral is er het feit dat het niet alleen om een Vlaams probleem gaat. De cijfers geven duidelijk aan dat er heel grote geografische verschillen zijn. Zo geven de prognoses aan dat problemen inzake kinderopvang en plaatsen in de scholen, zich het sterkst manifesteren in de steden Antwerpen en Gent. De vergrijzing zal vooral sterk toenemen in Limburg en de afhankelijkheidsratio zal zich het sterkst manifesteren in de Westhoek. Er zijn aanzienlijke verschillen.

De cijfers zorgen er natuurlijk ook voor dat een aantal prioriteiten weer heel duidelijk worden gesteld. Het is duidelijk geworden dat de kinderopvang, de plaatsen in kleuterklassen en in scholen in het algemeen en de verzilvering – een mooi woord – thema's zijn die voor ons van uitermate groot belang zijn. Hierop moeten we absoluut blijven inzetten. U kunt er heel zeker van zijn, minister-president, dat u aan ons een vaste bondgenoot hebt om dit te realiseren en om deze thema's absoluut niet te laten verzwakken.

Ik sta even stil bij een aantal van die thema's en ik wil daarbij beginnen, zoals dat ook hoort, bij het onderwijs. De instroom in het lager onderwijs lag reeds in de lijn van de verwachte evolutie. Het is belangrijk om daar rekening mee te blijven houden. Zoals reeds werd aangegeven, werden ter zake al verschillende maatregelen genomen. Over scholen die subsidies aanvragen – een heel actueel dossier – hebben we actuele cijfers. Op basis daarvan kunnen we verder bouwen aan de subsidies, we kunnen ze er verder op afstemmen.

Verder zal er gebruik moeten worden gemaakt van modulaire systeembouw. De cijfers maken duidelijk dat we daar verder op moeten inzetten, de taskforces zijn daarmee bezig. De lokale besturen zijn een heel belangrijke partner om deze problemen, die grote regionale verschillen vertonen, heel concreet en actief aan te pakken.

Daarnaast is er nog de Vlaamse taskforce, waarin samen met de actoren uit de sector de knelpunten in de wetgeving worden bekeken. Laat echter heel duidelijk zijn dat er nog veel meer geld nodig zal zijn om die scholen ook effectief te bouwen, vooral – het is al aangegeven – in de grootsteden.

We moeten oppassen met de juistheid van die cijfers: het is best mogelijk dat er vanaf 2020 geen daling komt, en dan moet er ook wel voort kunnen worden bijgebouwd. Dit is een cruciaal moment: dit moet worden voortgezet en de evaluatie moet voort worden uitgebouwd. De werking van deze taskforce werd verruimd en het overleg over de acute problemen met capaciteitsuitbreidingen wordt ondertussen met 28 gemeenten gevoerd. Het opzetten van deze actie is dus niet min. We gaan daarbij ook na hoe we die lokale besturen beter kunnen ondersteunen bij het omgaan met toekomstige capaciteitsbehoeften.

Minister-president, ons standpunt is heel duidelijk: alle kinderen hebben recht op een plaats in het onderwijs. Dat is een grondwettelijk recht. We moeten hun die plaats ook geven. We kunnen stellen dat dat dit jaar is gelukt. De taskforces werken hier voort aan. Er zullen nog heel wat inspanningen moeten worden gedaan. Extra fondsen zullen daarbij uiteraard noodzakelijk zijn.

Dan is er de kinderopvang. Tot 2017 wordt in het Vlaamse Gewest een sterke toename verwacht van het aantal kinderen tussen 0 en 2 jaar. Concreet gaat het over een stijging met afgerond 25.000 eenheden. Ik ben blij dat minister Vandeuren aanwezig is om dit te horen. Dit is immers heel belangrijk voor Welzijn. We vinden het dan ook belangrijk dat de afschaffing van de jobkorting vooral zou worden gebruikt om in te zetten op betaalbare kinderopvang, ook voor eenoudergezinnen. Daarom moet de inkomensgerelateerde kinderopvang veralgemeend worden ingevoerd. Het cijfer van het armoederisico voor ouders en kinderen van eenoudergezinnen en werklozengezinnen is immers toch wel heel alarmerend. Het is voor ons heel belangrijk dat de gedurfde beslissing wordt genomen om daar voort heel actief aan te werken en die problematiek voort aan te pakken.

Minister-president, u hebt het zelf al gezegd: actie 85 van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding bepaalt dat het aanbod van de kinderopvang en de gezinsondersteuning de nataliteitsevolutie volgt. Voor meer kinderopvang worden er dan ook acties ondernomen, van de uitbreiding van het aantal voorschoolse plaatsen, over het stimuleren en toegankelijker maken van het erkend en zelfstandig voorschools aanbod, tot het aanbieden van die buitenschoolse opvang. Het ambitieuze doel is en moet zijn tegen 2016 de doelstelling van Pact 2020 van opvang voor 50 procent van de kinderen te realiseren. Daarnaast werkt minister Vandeuren aan een reorganisatie van de consultatiebureaus tot huizen van het kind.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw De Wachter, u zegt heel terecht dat kinderopvang en schoolinfrastructuur bijzonder belangrijk zijn. Vindt u dan ook niet dat het bijzonder goed zou zijn, mochten de middelen voor het stedenbeleid vooral worden georiënteerd naar deze twee behoeften? Zou dat niet de juiste prioriteit zijn van de Vlaamse Regering?

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer De Meyer, u bent wat ongeduldig. Misschien moet u nog even wachten tot ik mijn betoog heb beëindigd voor u eventuele conclusies trekt. We merken elke dag – ook in onze Commissie Jeugdzorg momenteel – dat het niet altijd gaat over meer geld. Soms is het ook belangrijk om geld op een andere manier in te zetten. Dat zijn twee belangrijke gegevens. Ik denk echter dat ik uw bezorgheid deels zal kunnen wegnemen op het einde van mijn uiteenzetting.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer De Meyer, het is niet de Vlaamse Regering die het stedenbeleid alleen moet uittekenen. Op dit ogenblik, gezien de grote uitdagingen waarvoor de steden staan, heeft de Vlaamse Regering de opdracht met die steden rond de tafel te zitten en een plan uit te werken. Het zou wat betuttelend zijn, mocht Vlaanderen zeggen waaraan dat geld nu moet worden uitgegeven. Trouwens, er zijn wel meer zorgen in de steden dan onderwijs en kinderopvang alleen. Zo is er bijvoorbeeld ook de huisvesting, met de sociale woningen, en de groenvoorziening.

De heer Jos De Meyer: Ik begrijp dus dat Groen! niet vindt dat prioritair moet worden ingezet op kinderen en jongeren en de steden.

Mevrouw Mieke Vogels: Groen! zegt dat dit moet worden afgesproken met de steden, en dat het niet de Vlaamse Regering is die dat moet bepalen.

De heer Jos De Meyer: Daar zijn we ook voor, maar het is ook een kwestie van het onderkennen van de juiste prioriteiten. Ik luister echter met aandacht.

Mevrouw Else De Wachter: Ik wil benadrukken dat de maatregelen die ik heb genoemd voor onze fractie belangrijk zijn. Wij moeten er absoluut blijven naar streven om het recht op kinderopvang zeer hoog te houden. Daarom moet de maatregel er komen om tegen 2020 de 50 procentnorm te bereiken.

De nood aan bijkomende voorschoolse opvang is op basis van de cijfers van 2007 te laag geschat. Het is gebleken dat een aantal plaatsen niet volledig is ingevuld. Heel wat mensen werken niet nine to five en fulltime. Daar moet bij het bepalen van die plaatsen rekening mee worden gehouden.

Het aanbod van opvang voor de 0- tot 2-jarigen is heel cruciaal. Ook daar moet verder op worden ingezet om die doelstellingen te realiseren, rekening houdend met de heel belangrijke regionale behoeften die er toch ook wel zijn.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw De Wachter, ik ben zeer tevreden met wat u zegt aangezien u de link maakt tussen onderwijs en kinderopvang. Ik had het daarnet over meer flexibiliteit. Zou het niet zinvol zijn om het budget, dat vandaag gekoppeld is aan onderwijs en dat stelt dat er meer budget is naarmate er meer kinderen zijn, te laten gelden voor kinderopvang? U kunt zeggen dat het niet altijd is gekoppeld aan infrastructuur, maar het is voor 80 procent wel gekoppeld aan infrastructuur. In de twee grootsteden is er een enorme aangroei van het aantal jonge kinderen van 0 tot 2 jaar. Daar zullen we een grote nood aan bijkomende kinderopvang hebben. Maar dat zal niet zo blijven. Op een gegeven ogenblik zal die curve vallen, zo wijst de studie uit.

In welke mate moet men dat patrimonium niet flexibel kunnen inzetten voor onderwijs? De heer de Kort heeft in zijn gemeente een zeer mooi project gerealiseerd met een rusthuis en daarbovenop een school. Ik ben in mijn gemeente bezig met een jongerencentrum, een school en een welzijns-campus. We kunnen ook in grootsteden veel creatiever omgaan met de flexibiliteit en de combinatie van de functies. Het is dan wel belangrijker dat in Vlaanderen de budgetten gekoppeld zijn aan de groei. Dat moet los van de stedelijke pot. Daaroever wil ik geen uitspraken doen. Het is nodig om ook in de toekomst mogelijkheden te creëren binnen Welzijn om te anticiperen op de grote noden die er zijn.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Het is goed dat u geen uitspraak wilt doen over de stedelijke pot. De vraag kwam van uw fractiegenoot.

Ik wil aan de zeer terechte voorbeelden die u geeft toevoegen dat ook het omgekeerde waar is. Nu kijkt men bij investeringen in scholen en onderwijs ook naar de mogelijke flexibiliteit van de toepassing. Ook voor de onderwijsgebouwen geldt de vraag in hoeverre ze voor de kinderopvang kunnen worden ingeschakeld en hoe we er in de tijd flexibel mee kunnen omgaan. Ook daar gebeurt dat al ten dele. Dat is een van de belangrijke vaststellingen. We zien dat deze cijfers heel sterk fluctueren, in de steden maar ook daarbuiten: er is een sterke toename, maar daarna ook een afname. Dat moet dus iets algemeen worden in het beleid. Men moet die flexibiliteit hanteren, niet alleen in het snel bijbouwen maar ook in het ervoor zorgen dat de gebouwen nadien flexibel kunnen worden ingezet voor andere taken.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Collega's, de noden en uitdagingen in de steden zijn groot. Het gaat hier niet alleen over kinderopvang maar ook over onderwijs, huisvesting en nog allerlei andere zaken. Het is goed dat wij vanuit het Vlaamse niveau die zaken horizontaal bekijken. Dat is het horizontale stedenbeleid dat door deze regering wordt gepropageerd en effectief wordt uitgevoerd op het terrein. Als er een plan is voor armoedebestrijding, dan gaat het niet alleen over het departement Armoedebestrijding maar ook over huisvesting, welzijn, onderwijs, enzovoort.

Daarom vind ik wat mevrouw Vogels zegt een beetje raar. Zij zegt dat Vlaanderen niet mag betuttelen. Deze regering is constant in overleg met de steden en de grote steden en wil juist de prioriteiten leggen waar ze moeten worden gelegd. Het stedenbeleid wordt dit jaar door de visitatiecommissie geëvalueerd. Wij zullen samen met de steden de juiste prioriteiten leggen voor de komende jaren. Mevrouw Vogels, wij zullen daar samen met de regering op toezien.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik maak mij geen zorgen. Ik ben net blij met het betoog van de heer Yüksel, want hij zegt precies hetzelfde als ik.

Mevrouw Else De Wachter: Ik kan hier alleen maar concluderen, minister-president, dat er bij heel wat collega's heel veel actie aanwezig is om dit verder mee vorm te geven. In het kader van kinderopvang zijn de regionale en lokale verschillen belangrijk en is het lokaal loket een belangrijke actor.

Het is daarom dan ook zeer belangrijk dat er tegen 2014 minstens 25.000 extra plaatsen in de kinderopvang kunnen bijkomen. We hebben dat hier al eerder gezegd en ook toen was er heel wat scepsis. Maar we kunnen ons dat op dit ogenblik, wetende wat we vandaag weten, eigenlijk niet meer permitteren.

En wat betreft kinderarmoede werd vorige zomer het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Minister, zo goed als alle acties uit het plan werden intussen opgestart of krijgen een kick-off in het voorjaar van 2011. Vandaag kunnen veertien acties al als afgerond worden beschouwd. In 2011 moet er dan ook een versnelde uitvoering komen. Bovendien nopen de meest recente cijfers over kinderarmoede in Vlaanderen ons tot een bijsturing.

Collega's, in 1997 werd 4 procent van de kinderen geboren in een kansarm gezin. Dat aantal is in 2009 verdubbeld tot 8,3 procent. Ik wil dan ook vooral speciale aandacht vragen voor die dossiers die voor de armoedeorganisaties wezenlijk zijn en het meeste verschil kunnen maken op het terrein, met name de huursubsidies, de kindpremie, de wijkgezondheidscentra, de schuldhulpverlening, de kostenbeheersing in het secundair onderwijs, de vrijetijdskaat en de lokale diensteconomie. Deze voormiddag nog kwam in de commissie aan bod hoe belangrijk dit is voor deze mensen om hun leven verder te kunnen uitbouwen.

Beste collega's, een andere belangrijke uitdaging is dat de vergrijzing en de verzilvering in de maatschappij toenemen, en dit toch al gedurende een langere tijd. Dat de samenleving

hierdoor voor een aantal belangrijke uitdagingen staat, weten we ook wel. Maar deze cijfers drukken ons nogmaals met de neus op de feiten en geven ook de sterke regionale verschillen weer. Het toont dan ook hoe belangrijk het is om deze uitdaging vooral als een positieve uitdaging te zien en niet louter als een mogelijke kostenpost.

Zowel in het Vlaams regeerakkoord als in het Vlaams Ouderenbeleidsplan 2010-2014 heeft de Vlaamse Regering expliciet haar verantwoordelijkheid opgenomen ten overstaan van deze groep van oudere burgers. Er wordt gekeken naar diverse methoden om de oudere bevolking op te vangen. Het gaat hier zowel over de zorgvoorzieningen als over het zelfstandig wonen. Het is heel duidelijk dat de groep zelf heel vaak vragende partij is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen en zelfstandig in onze maatschappij te kunnen functioneren.

We zullen daarvoor een aantal knelpunten moeten bestrijden. Ten eerste is er het alom gekende gebrek aan personeel waarmee we in de nabije toekomst zullen worden geconfronteerd. Dat is de voorbije dagen al herhaaldelijk aan bod gekomen. Zo wordt voorspeld dat er tussen 2010 en 2014 heel wat arbeidskrachten uit de socialprofitsector met pensioen zullen gaan of zelfs vervroegd zullen uittreden. Daarnaast zullen in die sector ook heel wat arbeidskrachten gevraagd worden. Deze vaststelling vraagt dat we vandaag al de tewerkstelling in deze sector verder stimuleren en aanmoedigen.

De Vlaamse thuiszorg is toe aan uitzuivering om de verschillende soorten dienstverlening efficiënter te organiseren. We hebben het daar al een aantal keren over gehad. Derhalve dienen de verschillende functies van onderhoud, huishoudelijke zorg en personenverzorging strikter te worden afgebakend en gealloceerd.

Een andere uitdaging zal zijn om de groep van ouderen zo lang mogelijk actief te laten participeren op de arbeidsmarkt.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw De Wachter, wat bedoelt u precies met de uitzuivering van de thuishulpdiensten? Kunt u dat wat specificeren?

Mevrouw Else De Wachter: Ik heb dat zelf al aangegeven, maar misschien ben ik iets te snel geweest. Het is belangrijk om dat efficiënter te organiseren, om een aantal vormen van hulpverlening duidelijker te maken. Ik herinner mij de discussie van gisteren in de commissie Welzijn, dat het belangrijk is dat je een punt hebt waarop alles wordt gecentraliseerd en dat je ook weet waarvoor je waar terecht kunt. Ik denk dat dat een belangrijk gegeven is in dit geheel.

Minister-president, we zullen snel en gericht moeten reageren. In het debat over de interne staatshervorming, mijnheer De Meyer, en in de commissie-Sauwens-Berckx moeten we aandacht hebben voor de verbetering van de instrumenten en het inkorten van de procedures. De Vlaamse Regering moet voorgaan en deze problemen zeer doelgericht aanpakken. Minister-president, het is hier gebleken: volop in actie, zou ik zeggen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister-president, leden van de regering, collega's, de vijfjaarlijkse projecties van de Studiedienst van de Vlaamse Regering over de bevolking en de huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten is een belangrijk document. Het is een oefening waarbij we op basis van prognoses vooruit kunnen kijken. Het geeft ons een aantal vooruitzichten en stelt ons in staat te plannen. Het is ook niet de eerste keer dat dit gebeurt. De oefening, gemaakt in 2004, collega's van Open Vld, heeft meegespeeld bij het uitschrijven van het Vlaams regeerakkoord. Ze heeft meegespeeld bij het uittekenen van ViA en komt tot uiting in verschillende beleidsbrieven en -nota's, om maar te zeggen dat ze geïncorporeerd is in de beleidsplanning zoals we die nu kennen.

Maar hoe belangrijk dit document ook is, bij de projecties voor de periode 2009 tot 2030 wil ik drie voorafgaande bedenkingen formuleren. Er is al heel geëmotioneerd over gedebatteerd.

Bevolkingsprognoses zijn steeds afhankelijk van het beleid dat in dit land gevoerd wordt met betrekking tot migratie. Ik heb hier verschillende meningen gehoord, wij zijn voor een verstandige migratie. Nieuwe Vlamingen moeten deel worden van onze samenleving en kunnen en mogen via inburgering hun bijdrage leveren.

We zijn bij deze prognoses afhankelijk van de evolutie van de kinderwens bij Vlamingen en nieuwkomers. Dat zal afhankelijk zijn van de beleidsmaatregelen en van de inschatting door de bevolking van de zekerheid om een gezin uit te bouwen.

In Vlaanderen wonen en leven heel veel mensen die hier hun geluk zoeken, maar in de cijfers niet terug te vinden zijn. We vinden hen wel terug in de scholen, het zijn de kinderen van mensen die illegaal in het land verblijven. Zij hebben hun rechten.

De getallen zelf zijn reeds uitvoerig geciteerd. Ik wil mij nu beperken tot drie belangrijke elementen. Er komt een toename van leerplichtige kinderen op korte termijn, vooral in onze steden. Eerst in het kleuter-, vervolgens in het lager, en zo doorstromend naar het secundair onderwijs. Er is een enorme toename van de vergrijzing en de verzilvering. Dan volgt ten derde de exponentiële toename van het aantal huishoudens. Het worden er veel meer en ze zijn kleiner dan vroeger.

De N-VA-fractie doet daarom volgende suggesties en/of aanbevelingen. We moeten blijvend investeren in onderwijs. We moeten de capaciteit uitbreiden, dat heeft te maken met stenen en gebouwen, maar ook met goed opgeleid personeel. Hier is al gepleit voor een flexibel gebruik van die gebouwen. Scholen en crèches liggen pal naast elkaar, en het ene gebouw wordt gebruikt tot halfvier, het andere vanaf halfvier. Daar moeten we lessen uit trekken.

Maar in ieder geval moet het een blijvende zorg zijn dat we goed opgeleid personeel hebben, want scholen maak je niet alleen met stenen, maar ook met personeel. In die optiek is het hoogstnoodzakelijk dat we in samenspraak met lokale besturen actieplannen maken met alle betrokken partijen. In sommige steden en gemeenten gebeurt dat al. De Vlaamse overheid richt geen onderwijs in, daarvoor hebben we de medewerking nodig van steden en gemeenten, het gemeenschapsonderwijs en het vrij onderwijs. Zij moeten de draaiende en dragende krachten zijn. Ik betwijfel of iedereen een school van zijn keuze gaat vinden, maar in elk geval moet iedereen in zijn of haar omgeving een wijksschool kunnen vinden, zeker in het basisonderwijs.

Ik zou nog willen ingaan op de problematiek van Brussel, want daar speelt de druk, zoals we die kennen in Antwerpen en Gent, een nog grotere rol. De voorbije weken is dat in de commissie Onderwijs veelvuldig aan bod gekomen. We moeten vanuit Vlaanderen mee verantwoordelijkheid nemen in Brussel. Als het potje in Brussel overkookt, loopt het naar de Rand. Met de bevolkingscijfers in het achterhoofd moeten we jonge mensen kunnen overtuigen om een beroeps carrière in het onderwijs uit te bouwen. Op dit moment biedt dat zekerheid en toekomst.

Inzake de vergrijzing en verzilvering wil ik het hebben over de afhankelijkheidsratio. Die baart ons grote zorgen. Zoals we nu bezig zijn, kunnen we niet verder. Ik geef enkele concrete cijfers. Voor elke 100 mensen in de beroepsactieve leeftijd van 20 tot en met 64 jaar, zijn er nu 66 mensen jonger dan 20 of ouder dan 64, afhankelijk van die 100. Allemaal zijn ze afhankelijk van die beroepsactieve groep. Ik laat nog even buiten beschouwing hoeveel mensen binnen die beroepsactieve groep daadwerkelijk aan het werk zijn. In 2030 zal dat evolueren naar een afhankelijkheidsratio van 82 op 100. Als we in allerlei plannen en verklaringen stellen dat de tewerkstellingscoëfficiënt omhoog moet, dan is dat ook bittere ernst. We moeten met meer en langer aan het werk. Wie dat ontkent, speelt met de toekomst.

Het aantal huishoudens neemt toe, Vlaanderen is bijna volgebouwd, open ruimte is schaars en de druk zal nog toenemen. Het aantal wooneenheden moet met 300.000 toenemen, want er komen meer huishoudens, maar die zijn ook kleiner. Dat elk een- of tweepersoonshuishouden

een huis met een tuintje zal hebben, mevrouw Vogels, is inderdaad een onrealistische gedachte.

In de beleidsnota Ruimtelijke Ordening van minister Muyters wordt dit probleem uitvoerig aangehaald. Wat de differentiatie in de woongelegenheden betreft, rekenen we ook op de privémarkt, die inspeelt op trends en leemten. Op dit moment is het aandeel van de overheid in de woningmarkt 6 procent. Hierin kunnen en zullen lokale besturen een sleutelrol spelen. Dat kan door het maken van woonbehoeftestudies. Het stelt steden en gemeenten in staat om een ruimtelijk beleid te voeren. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zal ten volle met deze prognose rekening houden.

Deze demografische evoluties hebben ook een weerslag op vele domeinen. Meer woon-eenheden betekent meer nood aan energie, betekent meer mobiliteit en meer druk op de leefomgeving. In deze wil ik het dossier Milieuverkenning 2030 van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) zeker vermelden. Het besluit van dat rapport is dat de Europese doelstellingen nooit gehaald zullen worden als het beleid het energiesysteem, het woonsysteem en het mobiliteitssysteem niet fundamenteel verandert.

Het energiegegeven, de dreigende energieschaarste en de daarmee gepaard gaande prijsstijgingen, is daarbij onzes inziens de grootste en meest fundamentele uitdaging. Energieafhankelijkheid, energiezekerheid, energiebetaalbaarheid: over deze thema's moet een rationeel debat worden gevoerd, zodat we knopen kunnen doorhakken. Achteraf moeten we ook de gevolgen van die keuzes onder ogen kunnen zien. Want pleiten voor meer windmolens wil ook zeggen dat men het mogelijk moet maken om windmolens te plaatsen. Pleiten voor energievoorzieningen betekent ook dat men energiecentrales zal moeten bouwen, en noem maar op. Men moet de conclusies trekken uit de beleidsmaatregelen die men neemt.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Mijnheer Van Dijck, ik hoor het u graag zeggen. Ik hoor u ook graag de verwijzing maken naar het rapport 2030. Als ik dan de beleidsnota Ruimtelijke Ordening lees, dan heb ik toch het gevoel dat men daar kiest voor het bouwconcept.

Ik verklaar me nader: business as usual. We kiezen voor de aanpak woonuitbreidingsgebieden. We kiezen voor versnippering in de buitengebieden voor onze industriële activiteiten. We kiezen voor missing links en het opwekken van mobiliteit. Dat staat toch niet met zoveel woorden in Milieuverkenning 2030. Als u dat aanhaalt als een richtsnoer voor een door u te voeren beleid, dan is dat positief. Ik zou dan wel eens willen weten hoe u dan concreet die omslag zult maken. Het is het een of het ander. Er moeten keuzes gemaakt worden. De twee samen willen uitvoeren is contradictorisch.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Peeters, het beleidsplan Ruimte Vlaanderen is in opmaak. Er zijn nog geen keuzes gemaakt. Ik stel net dat daar een aantal verantwoordelijkheden genomen moeten worden. Ik meen te weten dat in dezen een serieuze verantwoordelijkheid gedragen zal moeten worden door de lokale besturen, waar, zoals daarnet ook werd aangehaald, de subsidiariteit wel degelijk moet spelen. Maar het ruimtelijk beleidsplan Vlaanderen wordt momenteel opgemaakt. Dat is de ambitie juist om die verschillende elementen samen te brengen en om evenwichten tot stand te brengen. Dat is inderdaad de uitdaging.

Collega's, als we kiezen voor veranderingen of als transities tot stand gebracht moeten worden, dan zullen die pas hun volledige uitwerking hebben over een aantal jaren. Het is dan ook aan ons om vandaag en morgen zeer fundamentele keuzes te maken. Minister-president, we willen mee die keuzes maken. Mevrouw Van Volcem, we zullen de schuld daarvoor niet op iemand anders schuiven. We willen en zullen er de volle verantwoordelijkheid voor dragen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De leden die niet geïnteresseerd zijn in de uiteenzettingen kunnen ook in het Koffiehuis gaan zitten. Dan kunnen wij tenminste luisteren naar degenen die op het spreekgestoelte staan. Koffie is gratis, bier is gratis, wijn is gratis. U kunt er ook een broodje eten.

De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, collega's, minister-president, minister, als ik aan de beurt ben, dan is dat goed nieuws, want ik ben de laatste. U bent er dan bijna van af. LDD: Laatst Doet Degelijkst.

Ik zal bepaalde bedenkingen bij de prognoses niet herhalen, maar begin toch met een algemene opmerking. Op zichzelf hoeft de verwachte toename van de bevolking geen slecht nieuws te zijn, zeker niet bij een verouderende bevolking zoals in Vlaanderen. Een verjonging van de bevolking en een op workfare gebaseerde immigratie kunnen een nieuwe dynamiek brengen in de economie. De economische groei in de VS in de jaren 90 was voor een groot stuk te danken aan immigratie. Dat mag wel eens gezegd worden. Maar het was een immigratie gebaseerd op werk en niet op een uitkeringseconomie. Die nuance moet worden gemaakt. Daarbij biedt het ons een perspectief op de toename van de actieve bevolking in knelpuntberoepen. Ik denk maar aan de verzorgingssector.

De verwachte bevolkingstoename wordt zorgwekkend als we die samen plaatsen met een aantal evoluties. Dat is zo als we kijken naar de impact op de bevolkingsspiramide. De bevolkingsspiramide in Vlaanderen begint een beetje te lijken op een koeltoren van een kerncentrale. Er is namelijk een daddy boom. Door de veroudering van de bevolking neemt de top van de piramide toe. De cijfers staan vast. Vanaf dit jaar begint de groep van de 65-plussers trouwens zeer sterk te groeien. Van 1947, mijn geboortjaar, zijn de Vlamingen in actie geschoten, na de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast is er een heel brede basis.

Dat is niet neutraal. Dat heeft economisch een betekenis. Zowel de kop als de basis produceert niet en moet leven van het kleiner wordende middenstuk. Dat is hier al uitgedrukt in de afhankelijkheidsratio die in Vlaanderen zal stijgen van 66 op 100 naar 82 op 100. Dat zijn cijfers om bij stil te staan. De druk op de productieve generatie, het middenlijf, zal altijd maar toenemen. De uitkeringseconomie in Vlaanderen zal de komende decennia toenemen, maar niet op langere termijn, als we een goed beleid voeren.

De tweede evolutie is de groei van de allochtone bevolking, zowel Vlamingen van vreemde afkomst als vreemdelingen. Dat moet niet onder tafel worden geschoven. Jammer genoeg beschikken we hier niet over accurate cijfers. In Nederland wordt dat veel beter opgevolgd. De heer Dewinter heeft cijfers gegeven. Ik veronderstel dat die kloppen. Die cijfers hebben we nodig, niet om te stigmatiseren, maar wel om een juist beeld te krijgen van de integratiekosten.

In het debat dat daarnet met de heer Dewinter is gevoerd is er ook een tussenweg. Er is de visie van de socialisten uit alle partijen, die de allochtone bevolking willen pampieren en in een afhankelijkheidsrelatie willen houden omdat dat hun kiespubliek is. En er is de visie van de heer Dewinter die sterk polariseert tussen allochtonen en autochtonen.

Er is ook de visie van centrumrechts Vlaanderen, dat van Vlaanderen een samenhangend geheel wil maken, maar dus ook de allochtone bevolking wil wijzen op rechten en plichten hier in de samenleving. Dan komt het er niet op aan aparte 'pockets' van cultuur te laten bestaan, die vijandig staan tegenover onze beschaving. Integratie moet inderdaad het centrale woord zijn. Daar moeten kosten voor worden gemaakt, maar op lange termijn zullen die kosten renderen doordat we een samenhangende niet-conflictuele samenleving kunnen nastreven.

De heer John Crombez: Ik wil even op de professor reageren.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik sta hier niet als professor, mijnheer Crombez. Ik ken nog een brouwer Crombé ook.

De heer John Crombez: Sorry, eerbiedwaardige volksvertegenwoordiger. Ik zie het als een persoonlijk feit dat u, elke keer u op het spreekgestoelte staat, het nodig vindt te zeggen dat de socialisten pampere omdat het hun kiespubliek is. Voor iemand die graag analyses maakt, is het belangrijk nuance te brengen. U zegt dat u dat doet.

Als dat zo is, hoe komt het dan dat men net in die steden die door socialisten geleid worden, programma's maakt waar tegenover een leefloon ook de verplichting staat om te werken voor mensen die naar hier komen? Dat gebeurt net in steden waar socialisten mee het beleid voeren. Is dat geen kleine nuance, al is het maar een eerste, op uw redelijk platte uitspraak dat socialisten graag willen blijven pampere omdat het kiesvee is?

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wil er een paar opmerkingen over maken. Ik stel vast dat de linkerrand inzake het hoofdloekenprobleem een houding aanneemt die absoluut niet strookt met de humanistische waarden. Ik wil een ander voorbeeld geven. Op onze lijst stond de heer Cavdarli, een Gentenaar van Turkse afkomst. Hij is het eens met de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd. Hij kreeg de linkerrand van de Gentse Turken over zich met het argument dat hij de werkloosheidsuitkeringen van de Turken wilde afnemen. De status-quo in de sociale zekerheid wordt gezien als een soort van pamperebeleid voor de allochtonen.

Ik denk dat dat wel het geval is.

De heer Filip Dewinter: Ik zou toch aan de heer Crombez willen zeggen dat hij eens moet grasduinen in de archieven van de socialistische beweging en de houding van zijn socialistische vakbond eens moet nagaan. Toen de werkgeversorganisaties in de jaren 60 en 70 de eerste gastarbeiders naar hier hebben gehaald, als een soort goedkope loonslaven om de kost op arbeid kunstmatig laag te houden, waren het de vakbonden – een getuigenis van gezond verstand van de vakbonden, dat gebeurt maar zelden – die zeiden dat ze dit niet gingen toelaten omdat het vooral de zwaksten van het eigen volk – de werklozen, de arbeiders – in de problemen zou brengen. Ze hebben gelijk gehad. Ze zijn pas van standpunt veranderd – en het is juist wat Boudewijn Bouckaert zegt – toen ze zagen dat dit hun nieuwe leden en de nieuwe kiezers van de partij waren. Dan heeft men het geweer van schouder veranderd.

Mijnheer Crombez, de hamvraag is of u, als socialist, bereid bent om de welvaartstaat, die u met de socialistische beweging voor een deel mee hebt opgebouwd, te grabbel te gooien alleen maar om het electorale voordeel voor uw eigen partij te kunnen bestendigen via het toelaten van steeds meer vreemdelingen? Dat is de vraag die je als socialistische beweging moet stellen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Boudewijn Bouckaert: De uitdagingen die uitgaan van deze demografische evolutie zou ik graag in één grote vraag willen samenvatten. Kan de Vlaamse middenklasse, de sociologische ruggengraat van de Vlaamse economie en via de transfers ook voor een deel van de Brusselse en Waalse economie, deze stijgende lasten torsen? Om het in een metafoor van een lievelingsdier van minister De Crem te zeggen: als de koe meer moet worden gemolken – en ze zal in de komende jaren meer moeten worden gemolken –, dan moet je zorgen dat ze gezond blijft.

Waarde collega's, hierover zijn er toch wel een aantal zorgwekkende evoluties. Ik citeer kort Caroline Ven, directeur van de beleidscel van de federale eerste minister, die in cijfers aangeeft hoe er in vaste prijzen een stagnatie van de welvaarts groei aan het optreden is. Een groei die er niet is, kan je niet afromen.

Ik wijs op de studie van Itinera, waaruit blijkt dat de huizen duurder worden en dat het vooral de goedkoopste huizen zijn die in prijs zijn gestegen. De goedkoopste huizen zijn met 51

procent in prijs gestegen, de duurdere maar met 23 procent, waardoor er natuurlijk een verdringing komt van de laagste budgetten op de woningmarkt. Een van de oorzaken van de prijsstijging is onder meer de veel strengere regulering in het bouwen. Ook dat moet nog eens bekeken worden. Bij ongewijzigd beleid mag men zich dus aan een verergering van de situatie verwachten. Men verwacht een toename van de huishoudens en dat zal de druk op de woningmarkt nog doen toenemen.

De Vlaamse middenklasse die in de komende jaren de last van de bevolkingsgroei zal moeten torsen, zit gevangen in een tang. Enerzijds is er de toenemende last van de oplopende kosten van de overheidsinterventies. Anderzijds zijn er de vele groeibelemmende effecten van de talloze reguleringen die private initiatieven voor de remediëring van maatschappelijke noden verhinderen of zeer kostelijk maken. Ik denk aan regelgeving inzake ruimtelijke ordening, grond- en pandenbeleid, onderwijsregelgeving, de bouw van scholen, rusthuizen, opzetten van private kinderopvang enzovoort. Enerzijds eist men van de Vlaamse middenklasse een zeer grote solidariteit voor de meerkosten van collectieve voorzieningen die het gevolg zijn van de komende demografische evolutie. Anderzijds stopt men deze Vlaamse middenklasse in een wurgend carcan van regelgeving waardoor zij noch voor haar welvaart, noch voor de solidariteit met anderen kan instaan.

LDD heeft als kleine oppositiepartij niet de pretentie om toveroplossingen voor deze problemen te bieden. We willen echter het debat kleuren door remedies naar voren te schuiven die misschien niet passen in de corporatistische en etatistische filosofie van de huidige Vlaamse Regering, maar die wel de moeite waard zijn om in een toekomstgericht beleidsalternatief verwerkt te worden. Daarvan zijn er voorbeelden te over.

Als concrete beleidsinitiatieven denken wij aan het opentrekken van de private initiatieven inzake kinderopvang door een vermindering van de regellast op de opvangcentra en door een vraaggestuurd systeem van financiering via kinderopvangcheques. Dat zal het aanbod sterk verhogen waardoor vrouwen en mannen vlotter naar de arbeidsmarkt kunnen toestromen zodat ook de werkzaamheidsgraad kan worden verhoogd.

Een ander initiatief is de versterking van het arbeidsmarktbeleid waarbij private arbeidsbemiddelingsbureaus, naast de VDAB, de ruimte krijgen om nog meer werklozen aan een job te helpen en de structurele werkloosheid in Vlaanderen te elimineren. Verder pleiten wij voor een sterkere inbreng van de private sector in het woningbeleid, onder meer door de afschaffing van de sociale lasten in het grond- en pandenbeleid – hoe Open Vld dat ooit heeft kunnen goedkeuren, is me nog altijd een raadsel – en een versoepeling van de ruimtelijke ordening, waarbij rekening wordt gehouden met de bevolkingstoename.

Mevrouw Vogels, u hebt het daarnet ook gehad over het wonen. Er bestaat zoiets als bouwvrijheid en wooncomfort. In Nederland worden de mensen niet in woningen gezet, maar worden zij gestapeld. De grote vraag is of we daar naartoe willen. De stapeling van mensen zal veel ruimte uitsparen waardoor er veel ruimte vrijkomt voor groen. De vraag is echter of de mensen daarmee gelukkiger zullen zijn. Dat is een element waar u in uw afweging ook rekening mee moet houden.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is altijd gemakkelijk om er een karikatuur van te maken. Ik weet alleen, mijnheer Bouckaert, dat als we voortdoen zoals we nu bezig zijn, en voor de nieuwe Vlamingen die er bij komen even grote huizen bouwen die even slecht zijn geïsoleerd, tussen dit en 2030 zo'n 40 procent van de oppervlakte volgebouwd zal zijn, met alle gevolgen van dien als het gaat over overstromingen, waterhuishouding, economie enzovoort. Is dat uw optie, gewoon verder doen zoals we nu bezig zijn? Ik denk het niet.

Er is een alternatief voor het wonen in Nederland. Deze Vlaamse Regering heeft transitiearena's. Er is een transitiearena over duurzaam bouwen. Die transitiearena presenteert binnenkort zijn nieuwe suggesties over hoe op een eigentijdse moderne manier kan worden

gebouwd door minder oppervlakte te gebruiken, beter geïsoleerd te bouwen en toch dezelfde welvaart en hetzelfde welzijn te creëren. Misschien kunt u daar eens komen luisteren.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer Bouckaert, de inname van de vrije ruimte heeft zijn beperkingen. Vlaanderen is al heel fel versteend. We moeten creatief omgaan met het grote patrimonium dat we vandaag in Vlaanderen hebben. Zo'n 80 procent van de Vlamingen is eigenaar en woont in veel te grote woningen. Bovendien worden ze vrij oud, waar we blij mee zijn. Er is echter ook zoiets als de vereenzaming van die bevolkingsgroep.

We kijken uit naar de resultaten van die transitiegroep, mevrouw Vogels.

We zullen dit met behulp van het huidige patrimonium moeten invullen. We weten dat de energiekosten stijgen. Dit is natuurlijk een heel ander debat. We zien echter dat veel jonge mensen creatief zoeken naar manieren om duurzaam en goedkoper samen te wonen. Zo is er, bijvoorbeeld, het groepswonen in de woningbouw.

We zullen meer die richting moeten uitgaan. We mogen niet denken dat we nog meer van de open ruimte kunnen innemen dan in het RSV is vastgelegd. De studies die op tafel liggen, kunnen worden gebruikt om het RSV te evalueren en bij te sturen. Uiteindelijk hebben we de open ruimte nodig, niet enkel om in te wandelen, maar ook om de bij ons zo gegeerde landbouwsector zijn werk te laten doen. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, ik heb aandachtig naar mevrouw Vogels geluisterd. Er moet me toch iets van het hart. Ze wekt de indruk dat deze en de voorgaande regeringen op dit vlak niets hebben gedaan.

Nochtans daalt het energiepeil systematisch. Dit gebeurt op een haalbare en betaalbare manier. De aannemers en de architecten moeten ook kunnen volgen. Minister Van den Bossche heeft op dit vlak al inspanningen geleverd. De voorbije jaren is de gemiddelde bouwoppervlakte zwaar gedaald. De woondichtheid is, onder meer ten gevolge van het RSV, in het stedelijk gebied en in het plattelandsgedebied sterk gestegen. Dit gebeurt stap voor stap.

We gaan in de goede richting. We mogen niet zeggen dat er niets gebeurt. Dat lijkt me niet correct.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb niet beweerd dat er nog niets is gebeurd. We hebben, in vergelijking met de landen rondom ons, echter een enorme achterstand opgelopen. Misschien zijn we te laat begonnen. We moeten in elk geval een tandje bijsteken.

De energieproblematiek staat, zeker met de problemen met de kerncentrales, momenteel bovenaan de agenda. Ik merk dat we gemiddeld 35 procent meer energie verbruiken dan een doorsnee Nederlands gezin. Dit is niet enkel een gevolg van het feit dat we groter wonen. Dit heeft ook te maken met onze ruimtelijke ordening, die een grotere mobiliteit veronderstelt. We moeten daarover durven na te denken.

We zijn niet goed bezig. Dat is wat ik heb gezegd. We hebben al allerlei zaken gedaan. We zullen, zeker in het licht van de projecties die we in dit debat bespreken, echter nog een tandje moeten bijsteken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Wat de opmerking van mevrouw Heeren betreft, vind ik dat iedereen wat meer vertrouwen in de private sector en in de marktwerking zou moeten hebben. Met het betrekken van een grote villa gaan kosten gepaard. Er is een probleem. De villabouwers uit de jaren 60 en de jaren 70 beginnen nu naar rusthuizen te verhuizen. Misschien zijn de gezinnen te klein om die villa's te bewonen. Ik reken op de private sector om hiervoor creatieve oplossingen te bedenken. Het samenwonen vormt hier een voorbeeld van. Ik zie dat de private sector zich in de steden op een heel creatieve manier aan de veranderende vraag aanpast. We moeten de private sector zijn werk laten verrichten.

Met deze stijging van de bevolking zullen we de mensen niet in de bestaande woongebieden op elkaar kunnen blijven persen. Een uitbreiding van de woongebieden zal bespreekbaar moeten worden gesteld. Daar kunnen we niet onderuit.

Waar zal dat dan gebeuren? Ik ben het ermee eens dat die uitbreiding niet in natuurgebied moet gebeuren. Misschien moeten we eens nadenken over de vraag of de landbouw in Vlaanderen zo veel ruimte moet blijven innemen.

De heer Kris Van Dijck: Ik wil nog een kleine bemerking maken. Ik pleit natuurlijk niet voor echte hoogbouw. We moeten Vlaanderen niet met wolkenkrabbers volbouwen. In de dorpen en de kleine steden bedraagt de maximale bouwhoogte momenteel nauwelijks drie bouwlagen. Een gebouw heeft een gelijkvloers, een eerste verdieping en dan een verdieping onder dak. We zouden ons op dit vlak wat soepeler kunnen opstellen. Dit zou ons in zekere zin ook toelaten op dezelfde ruimte wat te stapelen.

De heer Boudewijn Bouckaert: In dat geval moet een burgemeester neen durven te zeggen tegen de nimbyhouding van bepaalde burgers.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik zou de heer Bouckaert willen suggereren om het RSV eens goed te lezen, want daarin werden een aantal zaken vastgelegd in verband met de landbouw. Volgens mij staat daarin dat de landbouw recht heeft op 750.000 hectare. Ik veronderstel dat we die effectief zullen behouden.

Wat de hoogbouw betreft, is het zo dat mensen die lokale uitvoerende mandaten bekleden, weten dat hoogbouw altijd een moeilijke afweging is en dat we op het terrein bij de concrete invulling vaak geconfronteerd worden met extra richtlijnen van stedenbouw, maar ook met omwonenden die tot op heden niet goed beseffen dat we in de toekomst een andere woontypologie zullen hebben. We zijn een bepaalde weg ingeslagen, maar we kunnen niet alles van vandaag op morgen veranderen. Op lange termijn zullen we inderdaad in plaats van in de breedte, meer in de hoogte moeten gaan.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijnheer Verfaillie, het RSV is geen natuurrecht dat onveranderlijk is, het is een beslissing van het Vlaams Parlement en kan hier dus worden gewijzigd, tenzij men daar in Veurne een andere rechtsfilosofie over huldigt.

Voorzitter, collega's, als we het goed aanpakken, biedt de aangekondigde bevolkingstoename op middellange termijn perspectieven op een verjongende dynamiek in de Vlaamse samenleving. We moeten het goed aanpakken en dat kan alleen maar door het versterken van de welvaartgenererende krachten in onze samenleving door zo veel mogelijk vrije ruimte te geven aan arbeidsinzet en creativiteit. Zo niet, wacht ons de stagnatie van een herverdelingseconomie waarin de grootste energie gaat naar het naar zich toetrekken van de steeds kleiner wordende koek. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, ik wil in eerste instantie alle interveniënten bedanken. Soms was hun betoog intellectueel echt bijdragend. Anderen hebben praktische voorbeelden gegeven. Ik probeer ze allemaal te verwerken.

Ik sluit me in de eerste plaats aan bij de felicitaties die gericht werden tot de Studiedienst van de Vlaamse Regering. De studiedienst heeft een prachtig werkstuk neergelegd. Het is niet het eerste, want in een afsprakenkader met de Vlaamse Regering werd vastgelegd dat de studiedienst dit werk om de vijf jaar presteert.

Het werk is zo belangrijk omdat het ons een boordinstrument geeft voor de globale strategische plannen waarin Pact 2020 en andere hun plaats kunnen vinden, en natuurlijk ook voor domeinspecifieke beleidsontwikkelingen. We moeten dit op een geïntegreerde wijze

doen, dat wil zeggen dat we gerichte beleidsmaatregelen moeten nemen, maar ook dat we de ontwikkeling van het sociaal kapitaal zeker in de gaten moeten houden.

Het is heel belangrijk dat de evolutie van de samenstelling van onze bevolking direct raakt aan de essentie en de cohesie van onze samenleving. En, mijnheer Dewinter, laat me één ding duidelijk stellen: we zullen een beleid voeren voor alle 6,6 miljoen Vlamingen die we in 2030 zullen hebben, we gaan niet mee in de redenering om er een aantal terug te sturen – ik weet niet naar waar. Dat is voor deze Vlaamse Regering geen optie.

We mogen een aantal heel belangrijke inzichten uit deze studie niet vergeten. Die inzichten zijn niet nieuw, de tendensen waren al lang bekend. Mevrouw Van Volcem, u kwam hier op dit spreekgestoelte met enthousiasme een aantal zaken vertellen, maar ik kan u zeggen dat dit cijfermateriaal geen grote verrassingen oplevert. Ook de vorige regering en die daarvoor wisten al wat de evoluties zijn. Als u naar ruimtelijke ordening en naar andere domeinen verwijst, moet u heel goed opletten, want iedereen draagt een verantwoordelijkheid.

Dit is een langetermijnvisie. Op korte en lange termijn moeten er stappen worden gezet. Het is echter heel gemakkelijk om hier, zoals u dat doet, een betoog te houden dat voorbijgaat aan het feit dat ook de vorige regering, waarvan we ook deel uitmaakten, en andere regeringen een aantal beslissingen hebben genomen om een juist antwoord te geven op die tendensen. Die tendensen zijn bekend: de vergrijzing, de inkrimping van de beroepsactieve bevolking, de gezinsverdunding en de hoge nataliteit. Wat me persoonlijk opvalt, is de grote snelheid van de vergrijzing die blijkt uit deze cijfers. In 2020 zullen er 238.000 of 21 procent meer 65-jarigen zijn, en zullen er 111.000 of 38 procent meer 80-jarigen zijn. Dat zijn heel belangrijke cijfers. Dat was voorzien, maar de snelheid waarmee bijvoorbeeld die vergrijzing plaatsgrijpt, moet tot nadenken stemmen en ons tot actie aanzetten. In 2020 zullen er ook 25.000 peuters meer zijn. Dat is ook een heel belangrijke zorg. Ook is hier terecht de gezinsverdunding aangehaald, net als de armoede. Ik kom daar straks op terug, zeker met betrekking tot de armoede bij kinderen. Dat zijn belangrijke elementen.

Mevrouw Vogels, u hebt verwezen naar professor De Grauwe en de heer Noels, maar dat ging over het negatief kliksysteem. Blijkbaar was dat niet aan ons gericht. Over moed gesproken, deze regering, maar ook de vorige regeringen hebben bepaalde beslissingen genomen, bijvoorbeeld over energie. Vanaf 2006 is het aantal nieuwbouwwoningen met een E-peil groter dan E80 gedaald, van 69 procent toen tot 43 procent in 2009. Er zijn stappen gezet. Minister Van den Bossche heeft nog strengere dingen opgelegd met betrekking tot dat E-peil. We gaan ter zake de goede richting uit. Vanaf 2006 zijn er heel duidelijke stappen gezet. De energie-intensiteit van de Vlaamse economie is gedaald met 11,5 procent ten opzichte van 1990. Dat zijn stappen die in de goede richting gaan. We moeten dat versnellen, maar uw pleidooi ter zake vond ik misplaatst en zeker niet terecht.

Mijnheer Bouckaert, u zegt dat er landbouwgrond mag worden afgenomen, terwijl de landbouwers nu al zeggen dat die 750.000 hectare die moet worden herbevestigd, onvoldoende is. U – en uw partij – zult dat mogen uitleggen aan de landbouwers. Dit is onterecht en zeker ongegrond. Straks krijg ik een vraag over voedselverspilling. Ik kan u zeggen dat we nood hebben aan meer landbouw in plaats van aan minder landbouw. (*Applaus bij CD&V*)

De vraag is natuurlijk wat het beleid nu doet met dat cijfermateriaal. Op een aantal domeinen houdt de wetgeving die hier is goedgekeurd, rekening met de demografische ontwikkelingen. In bepaalde beleidsdomeinen zijn die demografische ontwikkelingen verankerd in de programmatie van voorzieningen, in de omkadering van diensten en de financiering. Bij andere domeinen is dat niet het geval. In ons beleid moeten we daar ook rekening mee houden.

Als men ons vraagt hoe we met die cijfers zullen omgaan, is de eerste vraag natuurlijk of we daar al op hebben geanticipeerd. Zit dat al in het Vlaamse regeerakkoord, in de beleidsacties die de leden van de Vlaamse Regering aan het nemen zijn? Het antwoord daarop is

bevestigend. Het antwoord op de vraag of we bijkomende acties moeten nemen en versnellingen moeten doorvoeren, is eveneens bevestigend. Natuurlijk zullen we nu met de cijfers in de hand niet zeggen dat we dat en dat zullen doen. Er moet immers telkens een budget aan worden gekoppeld, en we moeten dat alles nu met de nodige ernst en zorg voort in kaart brengen. We moeten bekijken of we goed zitten met de acties die we hebben gedaan, en of er bijkomende versnellingen of bijsturingen nodig zijn.

Voorzitter, dames en heren, het eerste element is het aantal geboorten. Een aantal beleidsmatige punten die daarmee te maken hebben zijn hier aan bod gekomen: kinderopvang, kinderen in een kansarm gezin, de capaciteit van het onderwijsaanbod. Ik zoom in op die drie elementen.

In 2020 zullen er 25.000 meer 0- tot 2-jarigen zijn. Hier stelt zich een specifiek probleem. Daarnet hebben een aantal collega's terecht gewezen op de verhoging van de werkzaamheidsgraad. We moeten ervoor zorgen dat onze mensen, die ouder worden, langer actief zijn. Maar als ze langer actief zijn, komen ze natuurlijk minder vlug aan bod om als grootouder op te treden als opvang voor de kleinkinderen. Als we langs de ene kant de werkzaamheidsgraad willen optrekken, moeten we er langs de andere kant voor zorgen dat we de kinderopvang op de juiste manier uitbreiden. Minister Vandeuren heeft heel duidelijk gezegd dat, hoewel men in het Pact 2020 zegt dat de helft van de kinderen van minder dan 3 jaar een opvang moeten krijgen, hij dat versneld heeft en dat hij die 50 procent in 2016 zal realiseren. Er is dus al een versnelling en de acties met betrekking tot de uitbreiding van schoolse plaatsen en het aanbieden van buitenschoolse opvang zijn al opgezet. Minister Vandeuren is zeer intensief bezig met dat domein, waarover in dit parlement al heel veel is gesproken.

Het probleem van de kinderen in een kansarm gezin is zeer belangrijk. Minister Lieten heeft daar gisteren al over gecommuniceerd: dit probleem gaat ons zeer ter harte. Minister Vandeuren heeft met Kind en Gezin een actieplan Dienstverlening aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen opgezet. Mevrouw De Wachter heeft daarnet terecht verwezen naar actie 85 van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Ik vermeld hier expliciet dat daarin heel uitdrukkelijk staat dat het aanbod van kinderopvang en gezinsondersteuning de nataliteitsevolutie volgt. Dit is een zeer belangrijk element. Dat staat in het regeerakkoord, het is opgenomen in dat artikel 85 en wij zullen daaraan de nodige gevolgen verbinden.

De ministers Vandeuren en Lieten zullen op 24 maart een ViA-rondetafel organiseren over kinderarmoede. Collega's, de bestrijding van kinderarmoede is een van de topprioriteiten van de Vlaamse Regering. Naast de maatregelen die al getroffen zijn, zullen wij daar verder op werken.

Het derde element van de problematiek van het toenemende aantal geboorten is de capaciteit van het onderwijsaanbod. Ook hier zijn al acties ondernomen. We hebben in dit Vlaams Parlement de problematiek van het capaciteitsprobleem voor het schooljaar 2009-2010 in Brussel, Antwerpen en Gent behandeld. Minister Smet heeft maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat er in september 2010 voor elk kind een school was. Wij hebben dat kunnen realiseren. Daarnaast zijn er de werking van de taskforce en het herstel in regio's met een sterk stijgende evolutie, zodat de omkadering bij de start van het schooljaar kan worden aangepast aan de effectieve leerlingenaantallen. Ook dat is een actie die al werd ondernomen.

Collega's, wij hebben voor de drie elementen van de uitdaging van het stijgende aantal geboorten – kinderopvang, kinderen in kansarme gezinnen en de capaciteit van het onderwijsaanbod – heel duidelijke antwoorden.

De tweede grote uitdaging is de vergrijzing. Ik heb u daarnet de cijfers gegeven. Het is een heel belangrijke tendens, die versnelt. Tegen 2020 zullen er 238.000 65-plussers bijkomen. Dat is een belangrijke uitdaging. Collega's, ook hier zijn er al stappen gezet om daar antwoorden op te formuleren.

Ten eerste moeten we, proactief naar het arbeidsmarktbeleid, de mensen zo lang mogelijk aan het werk houden, zeker de 50-plussers. Minister Muyters heeft daar in het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) stappen voor gezet. Met de sociale partners werd dit nog uitgebreid tot 58 jaar, een heel belangrijke uitbreiding om er proactief voor te zorgen dat men zo lang mogelijk actief is in het bedrijfsleven.

We hebben ook een aantal stappen gezet over het ondernemerschap. Ook daar zien we een veroudering. Het masterplan Opvolging en Overname is daar terecht een antwoord op.

Een derde element dat hier niet werd aangehaald, maar waar we ook stappen hebben gezet, is het personeelsbeleid van de Vlaamse overheid. De komende 15 jaar zal 46 procent van onze ambtenaren uitstromen. Dat is een ontzettend groot aantal. We moeten van deze gelegenheid niet alleen gebruikmaken om jonge mensen te enthousiasmeren om in de Vlaamse ambtenarij te stappen, maar ook om een slankere en efficiënter functionerende overheid te realiseren. Daarom zal minister Bourgeois de pensioengolven die op ons af komen in kaart brengen en ervoor zorgen dat we daar de juiste beleidsmaatregelen kunnen treffen.

Een vierde element in de problematiek van de vergrijzing, naast de arbeidsmarkt, het ondernemerschap en het personeelsbeleid van de Vlaamse overheid, is natuurlijk de toekomstige behoefte aan woonzorg. Collega's, we hebben daar twee scenario's. Een scenario 'business as usual', het doortrekken van het huidige beleid, of het scenario waarbij mensen zo lang mogelijk thuis kunnen verder leven en werken. Tegen 2025 willen we 10 procent meer mensen langer thuis laten wonen op zelfstandige wijze. In 2035 moet dat 20 procent zijn. Deze thematiek heeft veel facetten, en minister Vandeurzen is volop bezig met de globale aanpak om dat te realiseren.

We zijn op een verstandige manier bezig om op deze belangrijke uitdagingen antwoord te bieden. Het is bijvoorbeeld door mensen langer thuis te laten wonen dat we antwoorden kunnen geven op die sterkere vergrijzing die op ons afkomt.

Een laatste element is wonen en welzijn. Ook daar werden stappen gezet en is er een woonbeleidsplan Vlaanderen dat een antwoord wil bieden op de aanpassing van de noden voor de toekomst. Ook daar hebben we reeds een eerste en belangrijke actie ondernomen. Ik weet dat een aantal collega's tegen de uitvoering van het decreet Grond- en Pandenbeleid zijn. Ik ga ervan uit dat dat geïnspireerd is door de immobiële sector, maar daar hebben we in het verleden al een aantal gesprekken over gehad, ook met de immobiële sector, mijnheer Penris.

Ik wil volledigheidshalve nog verwijzen naar een aantal andere effecten. Ten eerste dat deze aangroei van de bevolking natuurlijk ook zijn effecten heeft op het leefmilieu en het natuurbeleid en dat we daar met de nodige zorg antwoorden op moeten geven. Verder heeft het ook zijn effect op het mobiliteitssysteem. Er is een mobiliteitsplan Vlaanderen in opmaak. De heer Van Dijck heeft daarnaar verwezen. Minister Crevits is stappen aan het zetten om tot dat plan te komen. Bij deze evolutie is het ook heel belangrijk dat we met een stedenbeleid de juiste antwoorden formuleren op de centrumsteden. Ook het beleidsplan Ruimte Vlaanderen, over ruimtelijke ordening, is volop in aanmaak. Verder zijn er nog de domeinen innovatie en andere, waar ik niet over zal uitweiden.

Dit is een heel belangrijk boordinstrument met heel belangrijke cijfers. Het wordt zeer serieus genomen door deze Vlaamse Regering. Sterker nog, wij hebben erop geanticipeerd, niet alleen met het Pact 2020 en ViA, we hebben in het regeerakkoord ook acties ingeschreven die vooruitlopen op deze tendensen. Dat was niet zo moeilijk, deze tendensen zijn immers niet nieuw. Ze zijn al langer aanwezig en wij zijn ons daar terdege van bewust. De grote uitdaging is deze acties en dit beleid uitvoeren en de nodige budgetten te reserveren. Het is de grootste uitdaging voor Vlaanderen om de cohesie te versterken en te zorgen dat iedereen bijdraagt aan deze samenleving. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Mieke Vogels: Minister-president, de felheid waarmee u steeds verzekert dat u goed bezig bent, is opvallend. Ik zou het bijna gaan geloven, ware het niet dat de inhoud mij niet overtuigt.

Laat me beginnen bij de professoren De Grauwe en Noels. Hun woorden waren echt wel aan u gericht, en betroffen niet alleen het 'kliksysteem'. Ik las vorige zaterdag in De Morgen dat het energieverbruik van een Belgisch gezin gemiddeld 35 procent hoger ligt dan dat van een Nederlands en zelfs 10 procent hoger dan een Zwitsers gezin. De twee belangrijkste structurele redenen daarvoor zijn volgens de professor de ruimtelijke wanorde die de afgelopen veertig jaar heeft gekenmerkt en onze huizen die weinig energiezuinig zijn.

Ik wil geen enkele regering met de vinger wijzen, laat ons niet in die val trappen. We kijken nu vooruit. Maar hier komen vertellen dat we goed bezig zijn met ons huidige E-peil, is een beetje flauwtjes. Dat is het peil dat de markt zelf toepast en wij zijn niet sterker dan de markt. Verder gaat het over nieuwbouw. Het zijn vooral de oude woningen die absoluut niet geïsoleerd zijn. In de acties van minister Van den Bossche las ik dat ze de armoede gaat bestrijden door vijfhonderd daken te isoleren van mensen die hun aardgasfactuur niet konden betalen, terwijl er vorig jaar alleen al 15.000 aardgasmeters geplaatst zijn. Dit is een druppel op een hete plaat.

In ViA schrijft u dat de kinderarmoede moet halveren. Ze neemt echter alleen maar toe, en u vertelt dat u goed bezig bent. U gaat ervoor zorgen dat er evenveel kinderopvang is als gisteren, ondanks het stijgende aantal geboorten. Dat is niet voldoende. U zult een tandje moeten bijsteken. U zult keuzes moeten maken. U zult gericht moeten investeren in kansarme kinderen. Een kindpremie kan niet voor elk kind in Vlaanderen, u moet die middelen concentreren op de kansarme kinderen. U moet er niet voor zorgen dat elk kind een plaats heeft in een school, maar dat kinderen een plaats hebben in kleine klassen. Dat is de beste remedie om zorg te verlenen en gelijke kansen te bieden. Minister Smet heeft zijn belofte van vorig jaar inderdaad waargemaakt, maar hij kan niet blijven containers plaatsen. Op de scholen waar er dit jaar drie containerklassen werden gezet, zijn er 75 kinderen extra. Ze moeten met meer spelen op diezelfde speelplaats. Ze moeten eten in een te kleine refter. Dat ondermijnt de kwaliteit van het onderwijs. U kunt dat één keer doen, maar volgend jaar kunnen daar geen drie containers meer geplaatst worden. Structurele maatregelen zijn absoluut nodig.

Ten slotte, ik heb het al aan de heer Caluwé gezegd, dat we heel goed moeten nadenken over de creatie van de warme samenleving. Als u rekent op mantelzorgers, moet u er eerst goed over nadenken of u alle 55- tot 65-jarigen voltijds aan het werk wilt. Dat is onrealistisch. Ik kondig een motie aan.

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw Vogels, u bent altijd klaar om andere mensen te verwijten dat ze karikaturen maken, maar u doet dat ook graag. U zegt dat die kindjes ocharme op die kleine speelplaatsen moeten spelen, en minister Van den Bossche plant alleen maar dakisolatie voor 500 woningen. Dat is een karikatuur van het beleid.

In het energiebeleid wordt ingezet op allerlei energiebesparende maatregelen, en op het verscherpen van de regelgeving om de markt en de mensen te stimuleren tot investering. Er wordt ingezet op alternatieve energiebronnen, op heel veel maatregelen tegelijk. Uiteraard kunnen we daar in een of twee jaar niet de achterstand mee inhalen. Maar daar een karikatuur van maken en zeggen dat er niets gebeurt, is niet terecht. Zeker als u dan ook nog eens een nieuw initiatief aanhaalt van minister Van den Bossche, die ondanks de besparingsoperatie in 2011 geld vrijmaakt om een eerste aanzet te geven om de daken van 500 huurwoningen op de privémarkt te isoleren. Dat is tegelijk werken aan energiebesparing en het beheersen van facturen. We weten allemaal dat het een eerste stap is. Als dat goed lukt, zal dat zeker worden uitgebreid.

U maakt ook een karikatuur van onderwijs. Minister Smet heeft gezegd dat we ervoor gaan zorgen dat ieder kind op 1 september 2010 een plaats heeft in de school. Hij heeft dat gedaan, niet door karikaturale oplossingen te vinden, maar wel door in overleg met de steden en gemeenten een taskforce op te richten om structureel, wijk per wijk te zoeken naar de capaciteitsproblemen. Samen met de onderwijsnetten heeft hij oplossingen gezocht die verder gaan dan enkel vandaag.

Er is ook gezocht naar structurele oplossingen die een regelgeving vragen. Daarvan is er al één geïmplementeerd in Onderwijsdecreet XX. Scholen van hetzelfde net mogen binnen twee kilometer afstand een extra school oprichten. Tegelijk wordt er ook gekeken naar de capaciteitsproblemen van vandaag, maar ook van vorig jaar. In 24 andere steden is gevraagd te kijken naar de nataliteitscijfers, en naar waar zich problemen kunnen voordoen. Ook daar wordt in een aantal steden een taskforce opgericht om wijk per wijk naar oplossingen te zoeken. Daar een karikatuur van maken, is geheel onterecht. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw Vogels, ik volg u als u zegt dat we de komende jaren nog veel meer moeten versnellen om ons huidige patrimonium te isoleren. Zeggen dat de overheid op haar lauweren is blijven rusten, is niet waar. In 2003 heeft dit Vlaams Parlement het ontwerpdecreet over energieprestatie goedgekeurd. De heer Decaluwe, ikzelf en nog wat Chinese vrijwilligers hebben gepleit voor de E100. We hebben dat gesteund vanuit de oppositie. Ondertussen is de norm E60. De markt heeft zich aangepast. Er was heel veel verzet vanuit de markt en het bedrijfsleven tegen de E100-norm.

We hebben het geluk dat de consument zich ook aan het aanpassen is. We hebben altijd gezegd dat mensen zich maar zullen aanpassen als ze het voelen in hun portemonnee. Ik ben ervan overtuigd dat je dat van onderuit moet laten groeien. Er zijn veel subsidies en openbardienstverplichtingen die je van alles aanbieden. Eigenlijk kun je vandaag isoleren voor bijna nul euro. Toch doet niet iedereen dat.

Het laatste jaar beginnen de mensen na te denken over hun energiefactuur. Die zal nog stijgen, wat we ook mogen beweren. We zijn allemaal van goede wil, want we willen die allemaal laten zakken. Deze morgen werden we tijdens de hoorzitting in de commissie Energie met de neus op de feiten gedrukt dat de volgende jaren de energiefactuur zal stijgen, wat we ook doen.

Maar de mensen zullen dan pas beseffen dat het belangrijk is de woning te isoleren. Het zal van onderuit moeten gebeuren. Het middenveld is daarin een partner. Maar het is niet zo dat men vanuit Brussel of vanuit Hasselt of vanuit de provinciesteden morgen alles kan opleggen en daarmee het probleem op één jaar kan oplossen. De overheid heeft wel degelijk haar verantwoordelijkheid genomen in het verleden. En we blijven daar verder aan werken. *(Applaus bij CD&V)*

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, het is niet omdat de waarheid kwetst, dat het een karikatuur is. Ik denk soms dat u alles wilt oplossen met rondetafels, met taskforces. Die zijn nodig. Maar als socialiste zou u ook moeten weten dat niet de woorden, maar de daden belangrijk zijn, zeker als het gaat om kansarmoede te bestrijden.

Mevrouw Heeren, wie het vandaag het meest in zijn portemonnee voelt, dat zijn de mensen op de private huurmarkt. Zij voelen dat het meest in hun portemonnee. Daar gebeurt 'iets'. Wat zijn 500 woningen? Dat is natuurlijk iets. Maar als ik hoor wat de uitdagingen zijn op korte termijn op het vlak van stijgende energieprijzen, dan moet daar prioritair op worden ingezet. 500 woningen op 1 jaar zijn dan absoluut onvoldoende.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Vogels, u weet zeer goed dat er in het beleid met betrekking tot de uitbreiding in de kinderopvang in de stedelijke gebieden de afgelopen jaren altijd extra aandacht naar is gegaan, zelfs dit jaar. Dit jaar is een overgangsjaar. Dit jaar moeten in het decreet de globale kaders worden getrokken. Maar zelfs dit jaar worden prioriteiten gelegd op gebieden met kwetsbare kinderen. Ik denk dat we ons allemaal

realiseren dat in de toekomst, en ook als onderdeel in de strijd tegen de kinderarmoede, dat soort politiek een heel belangrijke keuze is. We houden die nogal consequent vol. Ook dit jaar gaan 400 plaatsen naar de plaatsen waar de meeste kwetsbare gezinnen gedetecteerd kunnen worden. Als u naar dat beleid kijkt, de programmatie en de invulling van de programmatie in de kinderopvang, dan moet u toch vaststellen dat die keuze en de consequenties van wat vandaag in die studie bevestigd wordt, wel degelijk genomen worden.

De heer Filip Dewinter: Minister-president, u hebt mijn uiteenzetting, waarin inderdaad voornamelijk het immigratieprobleem in functie van de demografische evolutie werd geschetst, afgedaan met de simpele maar stoere kreet dat de Vlaamse Regering niemand van de in 2030 6,6 miljoen Vlamingen wil terugsturen naar om het even waar. En daarmee was de kous af. Minister-president, u moet helemaal niemand terugsturen. U moet er alleen voor zorgen dat er geen nieuwe bijkomen. Ik heb het cijfer aangehaald. Ik heb het niet uit mijn duim gezogen. Het is de realiteit anno 2011: 100.000 nieuwe vreemdelingen per jaar erbij in dit land.

Wel, mevrouw Heeren, het zint u niet, dat cijfer. U kunt hier nog weken discussiëren over meer kinderopvang, over meer scholen, over meer sociale woningen. Maar heel deze problematiek hangt vast met alsmaar meer nieuwelingen die u binnenhaalt, en waarvoor u dit allemaal aan het realiseren bent. Dus u moet de problemen aanpakken bij de wortel, en niet alleen maar de takken van de boom proberen te snoeien.

Zolang u niets doet aan de permanente instroom van armoede-immigratie, minister-president, dan zal het fout blijven lopen. Uiteindelijk zijn we bezig om een volledige stad zoals Mechelen ieder jaar opnieuw vorm te geven met nieuwe vreemdelingen. In het hele land gaat het om 100.000 vreemdelingen en in Vlaanderen en Brussel samen om ongeveer 65.000. U moet dat laten stoppen op de een of andere manier, zo niet verplicht u uzelf en de politici na u in deze Vlaamse Regering om te blijven dweilen met de kraan open. En dan zal de simpele kreet dat deze Vlaamse Regering om niemand van die 6,6 miljoen Vlamingen terug te sturen tot 2030 spijtig genoeg niet voldoende zijn om de problemen die zich dan zullen stellen door deze immigratie-invasie op te lossen. Denk daar toch eens over na! Zo gek is het niet wat ik zeg. Het is de realiteit in cijfers en in grafieken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik ben het met u eens, mijnheer Dewinter, dat men inderdaad kan zeggen dat Vlaanderen vol zal zitten en nog voller zal worden. Er moet inderdaad serieus worden gedacht aan een immigratiestop. Maar ik wil u er toch op wijzen dat in het federaal parlement daarover voorstellen circuleren van de N-VA, gesteund door LDD – en ik dacht ook door Open Vld – om de poort behoorlijk te sluiten. U steunt dat voorstel niet. Er wordt wel aan gewerkt.

Minister Lieten, wat de scholen betreft, zal ik het licht van de zon niet loochenen. Minister Smet heeft inderdaad zijn best gedaan met zijn taskforce om de urgente noden in Antwerpen te lenigen. Dat is een pluim voor hem. Maar dat belet niet dat de gebouwen in het onderwijs een groot probleem blijven. De normale renovatie en bouw van de scholen zit met een enorme achterstand. Het DBFM-programma functioneert niet. Dat moet u er misschien ook bij zeggen.

Minister-president, wat betreft de ruimteproblematiek, springt u op mijn uitspraak over de landbouw. We zitten met een stijging van de bevolking van ongeveer 7 procent in 2030. We zitten met een grote gezinsverdunding. Die zal zich hopelijk doorzetten bij de allochtone bevolking. Voor mij is dat goed nieuws, want dan verwestersen ze.

Dat betekent altijd meer ruimtebehoefte bij de bevolking. Gaat u hen blijven samenpersen op de voorziene woongebieden? Dat brengt een stijging van de grondprijzen mee. Als het aanbod gelijk blijft en de vraag stijgt, stijgen de prijzen. Dat is dan een keuze. Of gaat u de weg openen voor een uitbreiding van de wooncapaciteiten? Dat kan niet binnen de steden, want die zitten vol. Ik wil er u op wijzen dat veel woonuitbreidingsgebieden nu nog altijd

door de landbouw worden ingenomen. Het zou een prioriteit kunnen zijn om die snel voor woongebruik open te stellen. Daarvoor moet men nog niet meteen het landbouwgebied inkrimpen.

U zegt dat we langer moeten werken. Mag ik dan van u een uitspraak vragen over de brugpensioenen? U zit in een partij die een belangrijke syndicalistische vleugel heeft. Misschien kunt u iets doen om die brugpensioenen af te schaffen. Dat zou al een goed signaal zijn.

Tot slot, minister-president, ik heb veel respect voor u. Maar u insinueert altijd, wanneer ik kritiek heb op het grond- en pandenbeleid, dat ik gepusht word door de immobiliënsector. Daar zit zo'n geurtje aan, alsof ik op reis zou gaan op kosten van de immobiliënsector. *(Rumoer)*

Dat pik ik niet. Ik zeg ook niet dat uw winkelnota is ingegeven door UNIZO. Ik zeg ook niet dat uw conservatief arbeidsmarktbeleid is ingegeven door het ACV. Ik zeg ook niet dat uw grond- en pandenbeleid is ingegeven door de lobby van de sociale sector. Stop er dan ook mee hier een sfeertje te creëren alsof ik de lobbyist zou zijn van de immobiliënsector! Waarvoor dank.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Dewinter, mocht uw cijfer van jaarlijks 100.000 nieuwe vreemdelingen kloppen, snap ik niet goed dat wij tegen 2030 maar een toename hebben van 450.000 Vlamingen. Er klopt iets niet in die redenering. Dat moet u mij later maar eens toelichten.

De cohesie van onze samenleving is een belangrijke uitdaging met de 6,6 miljoen en met degenen over wie u daarstraks hebt gesproken. Het krijgt onze aandacht.

Mijnheer Bouckaert, wij zijn het erover eens dat de werkzaamheidsgraad moet worden opgetrokken. In het Pact 2020 is daar uitdrukkelijk naar verwezen. Ook de EU 2020-strategie zit nu op 76 procent. We zullen dus met z'n allen langer moeten werken. Ik ben niet de enige die dat zegt; ook de Vlaamse Regering en Europa zeggen dat we de werkzaamheidsgraad moeten optrekken.

Ik heb begrepen dat u uw stelling over de landbouw nog eens herhaalt. Ik ben het er dus niet mee eens dat we landbouwgrond moeten opofferen voor de andere uitdagingen. Dat is niet de bedoeling. Landbouw is ook in Vlaanderen heel belangrijk en zal dat, wat mij betreft, ook blijven. Maar goed, daar verschillen we van mening.

Ten slotte, ik heb niets op een oneigenlijke wijze willen suggereren. U betaalt uw reizen vermoedelijk zelf met uw zuurverdiende geld. Geen enkel probleem. Ik stel alleen maar vast dat u tegen het Grond- en Pandendecreet blijft reageren, wat trouwens uw volste recht is.

De heer Sven Gatz: Ik wilde nog even iets zeggen over onderwijs. Ik richt me tot minister Lieten, want minister Smet is in het buitenland.

Ik denk dat het nog een beetje vroeg is om hem heilig te verklaren. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

U hebt dat inderdaad niet gedaan. Er wordt gesproken over het feit dat hij ervoor gezorgd heeft dat op 1 september van het voorbije kalenderjaar alle Antwerpenaren een plaats in de school hebben gevonden. Het is goed dat de jonge sinjoortjes onder dak zijn. Het is hun ook van harte gegund, maar in zijn eigen stad raakt minister Smet op dit ogenblik niet ver.

Men kan zich niet blijven verstoppen achter wat andere overheden doen als men zelf iets kan doen. Als men 12 euro veil heeft om alle jonge Antwerpenaren een plaats in de school te geven – nogmaals, ik ben zeer tevreden dat dat gebeurd is –, dan moet men die 2,5 miljoen euro die nu nog niet eens geactiveerd wordt, maar eens laten renderen om in Brussel ook bijkomende capaciteit te scheppen.

Wat gebeurt er nu? Minister Smet zegt dat er te veel Franstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs zijn. Dat is een inhoudelijk debat. Maar zijn nietsdoen leidt er wel toe dat er nu een aantal Nederlandstalige kinderen zich alleen nog maar zullen kunnen inschrijven in een Franstalige school. Dat is zeer paradoxaal.

Ik weet dat de Vlaamse Regering een aantal dingen doet om de demografische groei een antwoord te geven, maar minister-president, u hebt zelf gezegd dat de snelheid waarmee de demografische evolutie een hoge vlucht neemt, ons voor bijkomende uitdagingen plaatst. Dat is het probleem waar vandaag nog onvoldoende antwoorden op worden gegeven.

Voorzitter, ik stel voor dat we dit debat in de commissie Algemeen Beleid zouden voortzetten, waar er een meer systematische rapportering per beleidsdomein zou kunnen gebeuren over hoe we de demografische groei daadwerkelijk beantwoord willen zien. Dan kunnen we met cijfers en meten, weten of de Vlaamse Regering daar voldoende in slaagt.

De voorzitter: Ik zie de commissievoorzitter, de heer Van Rompuy, knikken dat hij de suggestie zal meenemen.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Gatz, u moet niet doen alsof alleen in Antwerpen de problemen werden aangepakt. De eerste taskforce is in Antwerpen opgericht. Dan heeft men gekeken naar Brussel, naar Gent, naar Halle en naar Vilvoorde. Ook in Brussel zijn er een aantal initiatieven opgestart en is er overleg met de heer Vanraes, die u wel zult kennen.

Het probleem in Brussel heeft zeker en vast niet alleen te maken met een capaciteitsgebrek dat een gevolg zou zijn van de nataliteit, maar vooral van golven van mensen die kiezen voor onderwijs dat ingericht wordt door de Vlaamse Gemeenschap om kwaliteitsredenen. We moeten nagaan wat de verantwoordelijkheid van elke gemeenschap is, en daarover is overleg bezig met de heer Vanraes.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de meerderheid werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een actualiteitsmotie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door Groen!, door LDD, door Open Vld en door het Vlaams Belang werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 17.15 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Ik heb een leuke mededeling. De heer Mahassine is zo verheugd dat hij vandaag 51 jaar is geworden dat hij trakteert met Limburgse vlaai en Limburgse champagne. *(Applaus)*

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.46 uur.*

– De vergadering wordt hervat om 17.04 uur.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de bevoegdheid inzake de regeling van het dragen van hoofddoeken en andere religieuze symbolen in het Gemeenschapsonderwijs (GO!)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de bevoegdheid inzake de regeling van het dragen van hoofddoeken en andere religieuze symbolen in het Gemeenschapsonderwijs (GO!)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Lieten.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, gisteren heeft het Grondwettelijk Hof het gemeenschapsonderwijs (GO!) bevoegd verklaard in verband met de regeling over levensbeschouwelijke tekens in het GO!. Dat betekent dat de zaak in verband met de levensbeschouwelijke tekens in het gemeenschapsonderwijs opnieuw naar de Raad van State gaat. De Raad van State zal een uitspraak ten gronde doen. Het betekent ook dat de minister strikt genomen niets moet ondernemen en rustig kan afwachten wat er gebeurt. Wij vinden dat geen goede zaak. Wij roepen op om dit juridisch gevecht niet af te wachten en dit debat niet te blijven ontlopen. Wij moeten dit debat politiek aangaan in dit Vlaams Parlement. Dat is belangrijk en nodig. Wanneer we dat niet doen en ons blijven verstoppen, dan zullen we geleidelijk een verglijding zien in onze samenleving naar onverdraagzaamheid.

In 2005 was er de zaak-Remmery. Toen was iedereen verontwaardigd dat dat meisje met een hoofddoek ontslag moest nemen. Ze werd ontvangen door de koning, en Yves Leterme en Guy Verhofstadt betuigden haar allen hun steun. Dat is pas enkele jaren geleden. Intussen stellen we wel een verdere verharding vast van de standpunten. Deze zaken komen opnieuw naar boven. Het gaat over hoofddoeken in het parlement, hoofddoeken voor werknemers bij Hema, hoofddoeken aan de loketten. Onze maatschappij formuleert daar geen antwoord op. Wij laten dat over aan de juridische gevechten. Wij mogen dat niet doen, minister. Ik roep u dan ook op om dit debat in het parlement te voeren. Ik vraag u een commissie ad hoc op te richten of een deftig debat te voeren in de commissie Gelijke Kansen.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, het verbaast u misschien dat ik dezelfde vraag heb als mevrouw Meuleman in dit hoofddoekendebat. Wij pleiten eveneens voor een grondig debat. Gisteren was er inderdaad een uitspraak van het Grondwettelijk Hof, dat het GO! bevoegd verklaart om een algemeen hoofddoekenverbod in te stellen. Daarmee is de kous echter niet af.

Het Grondwettelijk Hof deed deze uitspraak naar aanleiding van de prejudiciële vraag. De Raad van State moet zich daar nog over buigen. We weten nog niet of hij die al dan niet zal vernietigen.

De basis is natuurlijk dat de schooldirecties en het GO! zelf hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Ze hebben niet de steun van de politiek gekregen. Hoewel dit mogelijk was, heeft de politiek zijn verantwoordelijkheid niet genomen.

In het reeds aangehaalde arrest van 18 maart 2010 stelt de Raad van State het volgende: “Er lijkt thans reden om aan te nemen dat het grondwettelijk legaliteitsbeginsel te dezen

toepassing moet krijgen en dat de invoering van een algemeen en principieel verbod als voorliggend een voorafgaand optreden van de decreetgever vereist.”

Indien de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid had opgenomen en decretale maatregelen had genomen, had dit circus niet moeten plaatsvinden. Ik vraag dan ook met aandrang een maatschappelijk debat te voeren. Ik zou zelfs willen vragen hierover eerst een referendum te organiseren. Wij zijn democratisch ingesteld. Wij vinden dat de bevolking moet worden geraadpleegd.

We vragen ons immers af met welk Vlaanderen we verder willen. We hebben daarnet een debat over de demografische groei gevoerd. Dit leunt hier onrechtstreeks bij aan. Met welk Vlaanderen willen we verder? We vragen eindelijk decretale maatregelen te nemen. We moeten het GO! een decretale basis geven om toch een algemeen verbod in te stellen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik verontschuldig minister Smet. Ik wil graag in zijn plaats antwoorden.

In de eerste plaats wil ik nog even herhalen hoe het zit. Zoals mevrouw Meuleman heeft aangehaald, heeft het GO! een algemene beslissing genomen. Bepaalde leerlingen zijn in dit verband naar de Raad van State getrokken. De Raad van State heeft zich eerst afgevraagd of het GO! bevoegd is om dergelijke beslissingen te nemen en heeft in dit verband een prejudiciële vraag gesteld. Op die vraag is nu een antwoord gekomen. De procedure gaat dan ook verder. Het Grondwettelijk Hof heeft duidelijk gesteld dat het GO! wel degelijk bevoegd is om die beslissing te nemen. De Raad van State zal nu verder beraadslagen over de vraag of die beslissing van het GO! bepaalde rechten schendt die in de Grondwet zijn opgenomen of die internationaal zijn beschermd. Het gaat dan onder meer om de onderwijsvrijheid en de godsdienstvrijheid.

Minister Smet heeft in het verleden reeds verklaard dat hij het vervolg van de procedure wil afwachten. Hij wil zien of het noodzakelijk is een politiek initiatief te nemen. We moeten alle regels en grondrechten respecteren die we als politici in het verleden in de Grondwet hebben vastgelegd. Het recht op godsdienstvrijheid, het recht op vrije schoolkeuze en het recht op een vrije organisatie van onderwijs maken hier deel van uit.

Uiteraard komen al deze rechten samen in deze problematiek. Het lijkt de minister aangewezen eerst de juridische uitspraak af te wachten. Dit betekent niet dat de minister stilzit. Hij heeft de voorbije maanden, samen met zijn kabinet en met het departement, gesprekken gevoerd met betrokkenen, met academici en met filosofen. Hij heeft er zich op voorbereid een insteek te kunnen geven indien na de uitspraak van de Raad van State zou blijken dat er nood aan een publiek debat is.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vraag me nog steeds af of we dit van juridische uitspraken en gevechten willen laten afhangen. De twee opinies die dan aan bod komen, zullen het debat nog verder verharden. Willen we niet in dialoog treden en op die manier tot een oplossing komen?

De minister heeft het debat in het Vlaams Parlement nog niet gevoerd. Toen het rapport van de Commissie voor Interculturele Dialoog is verschenen, heb ik de minister gevraagd dit in de commissie te bespreken. Hij heeft me toen lacherig gemeld dat hij er kennis van zou nemen. Hij zou het tijdens de kerstvakantie bij het haardvuur lezen. Dit rapport werd toen niet belangrijk genoeg geacht om erover te praten.

We weten dat we niet elk element van dit rapport in onze eigen discussie kunnen opnemen. Dit rapport is echter in samenspraak met de betrokkenen tot stand gekomen. Tijdens die dialoog is getracht een aantal zaken in alle vrijheid te bespreken. Dit moeten we in het Vlaams Parlement ook doen. We moeten dit niet blijven ontlopen.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Aanvankelijk wilde ik repliceren op de woorden van mevrouw Meuleman door te stellen dat dit in de commissie voor Onderwijs thuishoort. Misschien behoort het toch tot het beleidsdomein Gelijke Kansen. Het GO! heeft het verbod immers uitgevaardigd omdat het in die scholen niet meer te doen was. Meisjes werden onder druk gezet om een hoofddoek op te zetten. Misschien is het toch een debat over gelijke kansen. Meisjes moeten even veel kansen als jongens krijgen. Zij mogen niet onder druk worden gezet om een hoofddoek op te zetten.

Nu, ter zake. U, de regering, hoeft niet te wachten. Hierna is er een besluit van de Raad van State en dan moet het gemeenschapsonderwijs toch nog wachten op een decretale basis. Wij moeten nu al stappen zetten en het debat aangaan.

Ik begrijp heel goed dat het voor u vrij moeilijk is om in deze zaak kleur te bekennen. Het is niet gemakkelijk om te kiezen voor een algemeen verbod, want de meeste migranten zijn kiezers van u, u zit dus tussen twee vuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, de bescherming die u geeft, klopt inderdaad. We wachten op een juridisch antwoord. Uit de hoorzittingen die we hebben gehad in de commissie, is duidelijk gebleken dat er een groot verschil is tussen een juridisch antwoord enerzijds en een maatschappelijk antwoord anderzijds, dat hebben zelfs de sprekers, onder wie professor Vermeersch, aangegeven. We kunnen moeilijk enkel verwijzen naar de juristen die hierover een uitspraak moeten doen. Ik treed mijn collega's bij dat we ook moeten durven zeggen wat maatschappelijk wenselijk is.

Uit de hoorzittingen is mij in elk geval duidelijk bijgebleven dat er door het ontbreken van een dergelijk verbod, in een aantal scholen in toenemende mate een concentratie ontstond van bepaalde groepen leerlingen. Dit zou gezorgd hebben voor een verdere dualisering in ons onderwijs.

Minister, ik wil u daarom vragen of u al dan niet van oordeel bent dat die uiterlijke kentekenen bijdragen of bijgedragen hebben tot de dualisering. Vindt u ook niet, net zoals mijn collega's, dat wij daar als politici een maatschappelijk antwoord op moeten geven?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, ik kan u begrijpen, want ik weet dat als u een bepaalde politieke beslissing wilt nemen, die juridisch gedekt moet worden. We zullen het maatschappelijke debat voeren, we zijn daar eigenlijk al mee gestart door middel van de hoorzitting in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen, waar we meerdere betrokkenen hebben gehoord. Op basis daarvan, van het besluit van het Grondwettelijk Hof en van dat van de Raad van State, kunnen we het maatschappelijke debat voortzetten. Ik wil wel vragen om niet alleen te focussen op de hoofddoeken. Het gaat immers over veel meer dan alleen maar de hoofddoeken. Het is een maatschappelijk debat over de plaats van de allochtoon in onze gemeenschap en over het soort samenleving die we in de toekomst willen uitbouwen in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik ben er wel voorstander van om te wachten op de definitieve uitspraak van de Raad van State, we leven nu eenmaal in een rechtsstaat.

Los daarvan vind ik het heel vreemd dat de sprekers aan de minister vragen om een debat te voeren. Het parlement kan zelf beslissen waarover het een debat voert. We kunnen zelf een debat in gang zetten, daar hebben we de minister of de regering echt niet voor nodig. Ik zie niet goed in wat het probleem precies is.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, ik zou aan de heer Diependaele willen zeggen dat dit niets met de rechtsstaat te maken heeft.

Op dit ogenblik ligt de zaak juridisch bij de Raad van State en die moet nog oordelen over een ander middel, namelijk of een hoofddoekenverbod al dan niet botst met de godsdienstvrijheid. Over het andere punt, het legaliteitsbeginsel, werd gelukkig beslist door middel van de moedige beslissing van het GO! We zijn daar heel blij mee.

De Raad van State is een administratief rechtscollege. Het parlement is soeverein en kan deze beslissing bij decreet regelen. Het is aan het Grondwettelijk Hof, dat boven ons staat, om te oordelen of onze decretale regeling al dan niet botst met de Grondwet.

Dat is de werking van de rechtsstaat. We zijn absoluut niet gebonden door de administratieve procedure die nu loopt. Als men dat uitstelt, is dat een politieke beslissing.

Minister, u vergeet één recht, maar dat is waarschijnlijk electoraal niet belangrijk, namelijk de rechten van de kinderen, de rechten van de moslimmeisjes, die worden onderdrukt door de peer pressure van hun mannelijke medeleerlingen. Die mag u ook wel eens vermelden, maar die interesseren u en uw partij waarschijnlijk niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang en bij LDD*)

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Bouckaert, dat neem ik echt niet van u. Ik heb geprobeerd op een zeer genuanceerde manier te antwoorden. Het dragen van een hoofddoek is een complexe aangelegenheid. Heel veel verschillende grondrechten komen daar samen. Het gaat over het recht op godsdienstvrijheid, het recht op vrijheid van onderwijs, de vrijheid van organisatie. Het gaat zeker en vast ook over de emancipatie van de meisjes en de vraag of ze al dan niet de vrijheid hebben om te kiezen om de hoofddoek al dan niet te dragen. Ik ben heel blij dat u daar nu plots bezorgd over bent. Dan kunnen we daar in de toekomst misschien een volwassen debat over voeren.

Het gaat erover dat we in onze rechtsstaat bepaalde grondrechten hebben ingeschreven in de Grondwet. Dit dossier betreft een aantal van die basisrechten. Ik vind het zeer wijs dat we ook vertrouwen hebben in de Raad van State om een evaluatie en een opportuniteitsbeoordeling te maken met betrekking tot de vraag of hier grondrechten in het gedrang komen. Dat zal ons wijzer maken als we bekijken of er überhaupt een politieke besluitvorming nodig is en wat de contouren van die besluitvorming zouden moeten zijn.

Ik wil nogmaals duidelijk stellen dat we dit dossier hier al meermaals hebben besproken. De minister heeft al meermaals aangegeven ervoor te kiezen te wachten tot de Raad van State in alle vrijheid die afweging heeft kunnen maken. Dan zal, uiteraard op basis daarvan, worden bekeken of ingrijpen nodig is, rekening houdend met die basisrechten, zoals het recht op vrijheid van onderwijs, het recht op godsdienstvrijheid en een hele hoop andere rechten die hier in het geding zijn.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, we kunnen inderdaad wachten tot die uitspraak er is, en, als we het debat niet voeren, dan verandert er niets. Momenteel is het algemeen verbod geschorst, maar is er in Antwerpen een feitelijk verbod. Daar kan geen enkel meisje met een hoofddoek nog terecht op een school. Dat zal dan ook zo blijven, want dat is geregeld via het schoolreglement. Dus doen we rustig voort in onze maatschappij en bakenen we de contouren van onze actief pluralistische samenleving niet voort af. We laten maar betijen. We voeren het debat niet. Minister, is het dat wat we willen? Ik denk het niet. Ik denk dat het aan ons is om duidelijk te stellen waar we heen willen met onze maatschappij. (*Applaus bij Groen!*)

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, ik ken u niet persoonlijk. U bent waarschijnlijk een toffe madam, maar in dezen hebt u werkelijk niets begrepen. Zoals professor Bouckaert hier immers heeft gezegd, moeten alle waarborgen die u zo mooi opsomt en waar ik ook achter sta, niet worden getoetst door de Raad van State. Als wij een voorstel van decreet goedkeuren, dan wordt dat getoetst door het Grondwettelijk Hof. We hoeven dus niet te

wachten, ondanks al uw woorden over de rechtsstaat en over waarborgen. Dat doet hier niets ter zake.

U moet uw verantwoordelijkheid opnemen. Wij hebben onze verantwoordelijkheid wel opgenomen. Mijnheer Diependaele, we willen het debat aangaan, maar dat kan maar als er een voorstel van decreet wordt ingediend. Wij hebben dat gedaan en we zullen het zo snel mogelijk op de agenda van de commissie zetten. Dan zal ik eens zien hoe uw partij zal stemmen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de toename van het aantal door de Bouwinspectie stilgelegde werven en vastgestelde bouwovertredingen

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, geachte leden, via de pers viel te vernemen dat in 2010 1223 werven zijn stilgelegd en dat er bovendien 2851 pv's zijn opgemaakt.

Die getallen spreken op zich niet erg tot de verbeelding, ware het niet dat het aantal stilleggingen met de helft is gestegen ten opzichte van vijf jaar geleden en dat het aantal pv's met 14 procent is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Op zich zegt dat niet veel, maar bekijken we het ten opzichte van het aantal verleende bouwvergunningen en verbouwingsvergunningen, dan was er in 8 procent van alle gevallen sprake van een stillegging.

Ik begrijp wat u ook in het artikel hebt gezegd: te diep, te lang, te groot, te kort. Er moet een handhaving zijn en de codex moet worden gevolgd. Dat is ook gebleken in de hoorzittingen die we daarover hebben gehad. Maar ik zie toch ook dat er naast de cijfers die we hier noemen een verdubbeling is van het aantal herstellvorderingen. Ze zijn gestegen van 153 in 2006 tot 341 in 2010. Deze herstellvorderingen worden ingesteld door de Vlaamse Bouwinspectie. De steden en gemeenten zijn de herstellvorderende overheden. Deze herstellvorderingen hebben al geleid tot zeer veel zware juridische discussies omwille van bepaalde knelpunten in de Vlaamse regelgeving, maar ook omwille van de interpretatie van de regelgeving door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren.

Minister, wat zijn de redenen voor de forse toename van het aantal door de Bouwinspectie stilgelegde werven en van het aantal bouwovertredingen en herstellvorderingen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De herstellvorderingen zaten niet in de vraag, en ik heb er dan ook geen antwoord over te geven. Dat ga ik ook niet doen. Het is een gebruik van het spreekgestoelte om extra dingen te doen.

De heer Ivan Sabbe: Ik dacht dat het parate kennis was.

Minister Philippe Muyters: Ook al heb ik die parate kennis, ik zal er niet op ingaan. Ik ga wel in op de vaststellingen en op de stakingsbevelen. U hebt het mis. Ik wil een onderscheid maken tussen beide. Het aantal vaststellingen, de pv's, fluctueert, elk jaar opnieuw. In 1998 en 2004 waren er meer dan in 2010.

Een tweede aspect is dat 70 procent van de pv's wordt gemaakt door de lokale politie en door de gemeentelijke ambtenaren, en slechts 30 procent door de Vlaamse Bouwinspectie. Belangrijk is dat die 30 procent een stijging is in vergelijking met de vorige jaren. Dat is een goede zaak. Het is de filosofie op het terrein aanwezig te zijn. Er is een afspraak met de gemeenten over wie daar wat doet.

In verband met de stakingsbevelen hebt u gelijk: die zijn de laatste jaren enorm gestegen. Dit was een bewuste keuze van mijn voorganger. Ik volg de heer Van Mechelen daarin. Stakingsbevelen voorkomen dat er zware bouw misdrijven gebeuren. Bouw misdrijven voorkomen is beter dan ze in een late fase bestrijden. Laat ons zo snel mogelijk ingrijpen als er bouw misdrijven zijn, zodat we nog op dat moment op een goedkope manier kunnen regulariseren en aanpassingen doen in de bouw als het nodig is. Dat zal veel goedkoper zijn dan het achteraf te doen. Het betekent ook een enorme besparing qua gerechtskosten, enzovoort. Dat is een bewuste keuze. Iemand die een bouwvergunning heeft, moet zich daaraan houden. Dat staat ook in het Handhavingsplan dat door deze Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 16 juli. Dat is een onderdeel van het preventieve beleid. Ik sta daar voor 100 procent achter. Dat is de juiste manier van werken.

De heer Ivan Sabbe: Ik ben blij dat u de gerechtskosten vermeldt. We hebben daar een serieus probleem. In de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben we duidelijk de Raad voor Vergunningsbetwistingen in het leven geroepen. Hoe verklaart u dat sinds de inwerkingtreding op 1 september 2009 van deze raad uw gewestelijke inspecteurs, Vlaamse ambtenaren dus, in feite de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet afwachten en onmiddellijk kosten maken en in eerste aanleg of correctioneel al het herstel vorderen? Ik weet dat er een achterstand is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, maar ik kan u hiervan legio voorbeelden geven. Dat, achtbare collega's, voorzitter, minister, zijn volgens mij nodeloze kosten. Waarom niet eerst de stappen die we zelf in het leven hebben geroepen en zelf in dit parlement in wetgeving hebben gegoten niet volgen? Waarom stappen gewestelijke ambtenaren van de Bouwinspectie onmiddellijk naar de rechtbank, waar ze kosten maken voor advocaten en gerechtsdeurwaarders in plaats van te wachten op de Raad voor Vergunningsbetwistingen? Als de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet goed werkt, moeten ze daar kijken. Ze moeten niet doen alsof datgene wat we hier goedkeuren niet van toepassing is voor de ambtenaren.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer Sabbe, deze problematiek is onlangs in de commissie Ruimtelijke Ordening aan bod gekomen. Ik weet niet of u er was, maar de heer Bloemen, de administrateur-generaal bevoegd voor deze materie, heeft er toen een volledige uitzetting over gegeven. Of we het ermee eens waren, is iets anders. Maar ik denk dat al uw vragen door de heer Bloemen werden beantwoord.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Het is inderdaad al aan bod gekomen in de commissie. Ik begrijp het laatste punt van het betoog van de heer Sabbe niet. De Raad voor Vergunningsbetwistingen gaat in beroep enkel nog een legaliteitstoets doen van beroepen ingediend tegen bouwvergunningen in eerste aanleg. Dat heeft eigenlijk niets met handhaving te maken. Het is op het moment dat er overtredingen worden vastgesteld en er vergunningen werden afgeleverd, dat de bouwinspectie optreedt.

Ik vind het goed dat ze bouwwerken die foutief werden opgetrokken, laten stilleggen. Dat voorkomt veel grotere kosten achteraf, meer miserie op het vlak van rechtszaken, enzovoort. Ik denk dat dat een praktijk is die we absoluut moeten steunen, net zoals de vorige minister van Ruimtelijke Ordening dat deed en – als ik het juist heb begrepen – net zoals de huidige minister dat doet. We moeten kort op de bal spelen en voorkomen dat het kwaad al is geschied en dat er heel wat bouwwerken zijn opgericht die in strijd zijn met de bouwvergunning of met de regels op vlak van de stedenbouw.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, we weten dat de regels om te mogen bouwen de voorbije jaren versoepeld zijn. We hebben meldingsplicht, een aantal vrijstellingen en ook de verjaring van bouw misdrijven. Het lijkt mij dus logisch dat daar een handhaving mee gepaard

gaat. In het verleden was de klacht inderdaad vaak, zoals de heer Martens zegt, dat men te laat optrad bij een bouwovertreiding en dat de mensen dan moesten afbreken wat er reeds stond. Het lijkt mij veel verstandiger om kort op de bal te spelen.

Mijnheer Sabbe, u hebt gelijk wanneer u zegt dat het aantal processen-verbaal en stilleggingen de voorbije tien jaar gestegen is, niet alleen van de bouwinspecties, maar ook van de gemeenten. De lokale besturen spelen daar ook een grote rol. Maar ik denk dat u het verkeerd voor hebt als u het hebt over de herstellvorderingen. De minister heeft de cijfers niet bij. Ik heb ze wel bij. Als ik het goed heb, is het aantal herstellvorderingen vandaag vier keer lager dan tien jaar geleden. Ook het aantal vonnissen en arresten is meer dan gehalveerd. In 1998 waren er in totaal 2036 herstellvorderingen, vandaag zijn het er 341.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens: Ik denk dat we het allemaal eens zijn dat die Raad voor Vergunningsbetwistingen sneller moet gaan werken. Ik ga ervan uit dat de minister het engagement dat hij in die commissie daarover genomen heeft, zal nakomen. Ik ben het voor 100 procent eens met de minister dat stilleggen beter is dan herstellvorderingen. Maar nog meer dan dat denk ik dat handhaving geen doel op zich moet zijn, maar een middel. Het doel moet zijn dat we in de toekomst minder stilleggingen en herstellvorderingen zullen hebben.

Daarom – u zult mij vervelend vinden, maar toch kom ik er nog eens op terug – moeten we blijvend werk maken van waar we ons destijds toe hebben geëngageerd, namelijk het as-buittattest. Want waarom begaan mensen vandaag overtredingen? Omdat ze vaak vaststellen, op het moment dat die constructie er staat, dat niemand nakijkt of die constructie ook gebouwd werd zoals ze werd vergund en dat, indien er geen proces-verbaal werd opgemaakt, men dat zelfs nog kan verkopen zonder dat de koper weet wat hij koopt. Daarom is het hoog tijd dat er een as-buittattest komt waarmee enerzijds wordt nagemeten of er conform de vergunning is gebouwd en anderzijds de koper wordt beschermd, zodat hij weet wat hij koopt.

Minister Philippe Muyters: We hebben het as-buittattest besproken in de commissie, wachten nu op de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en bespreken dit nadien te gronde in de commissie.

Ik ben het er helemaal mee eens dat optreden en opstellen van processen-verbaal de laatste stap is. Als ik kijk naar de handhaving, zie ik dat we beginnen met informatie en communicatie. Het proces-verbaal komt op het einde, ook nog bij de preventie.

Voorzitter, geachte parlementsleden, ik denk dat al de rest reeds gezegd werd, hier of in de bespreking met de heer Bloemen. Ik denk dat het vervelend zou zijn om alles te herhalen.

De heer Ivan Sabbe: We praten naast elkaar, mijnheer Martens. Het klopt niet wat u zegt. We hebben een Raad voor Vergunningsbetwistingen. Of die al dan niet goed werkt, laat ik in het midden. U kunt dus niet beweren dat de gewestelijke bouwinspecteur al in beroep gaat voor die raad een uitspraak heeft gedaan. Dat is alsof u direct naar het Hof van Cassatie stapt en het hof van beroep overslaat. Dat is niet de juiste manier van werken. Dat is een administratieve manier van werken die veel geld kost en nodeloos belastinggeld opslokt.

Ik wil daar nog aan toevoegen dat de gewestelijke bouwinspecteurs de achterpoort al gevonden hebben. In de vorige legislatuur hebt u de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening goedgekeurd. De gewestelijke bouwinspecteurs gebruiken nu artikel 6.1.1, vierde lid, om voor de bouwovertreidingen die door dit artikel niet meer onder het begrip bouwovertreiding vallen, het oprichtingsmisdrijf toch nog aanhangig te maken bij de rechtbank. Dat is volledig verkeerd. Er zijn heel wat gevallen waarin zij teruggrijpen naar het oprichtingsmisdrijf, met succes, om de Vlaamse wetgeving te omzeilen. Dat is een slechte praktijk. Dat is geen goed bestuur. U moet ervoor zorgen dat de gewestelijke ambtenaar bouwinspectie de Vlaamse wetgeving naleven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Erik Tack tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de brief van de minister-president aan de federale premier en het Instituut voor de Nationale Rekeningen inzake de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de omvang van de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten en het dispuut ter zake met het Instituut voor de Nationale Rekeningen en de federale regering

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de gemeentefinanciën en de Europese begrotingsnorm ESR 95

ACTUELE VRAAG van de heer Sas van Rouveroi tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de brief van de minister-president aan de federale premier en het Instituut voor de Nationale Rekeningen inzake de tekorten van de Vlaamse steden en gemeenten

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Vier tegen één, minister-president, het lijkt niet eerlijk, maar u kunt zich wel weren.

Ik trap natuurlijk een open deur in als ik zeg dat er bespaard moet worden in België en in Vlaanderen. Dat is trouwens in heel Europa zo. In dit land is de openbare schuld erg hoog omdat de verschillende overheden heel veel geïnvesteerd hebben in de opvang van de bancaire crisis. De euro is recent fel onder druk komen te staan en Europa maant zijn lidstaten aan om hun rekeningen zo goed mogelijk onder controle te houden en de schuld zo snel mogelijk af te bouwen. Dat die inspanningen over de verschillende entiteiten correct worden verdeeld, lijkt een evidentie, maar natuurlijk moeten de rekeningen daarvoor correct worden gepresenteerd.

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) heeft aan uw collega en partijgenoot, eerste minister Letermé, cijfers van oubollige aard overgemaakt. Blijkbaar zijn ze gebaseerd op gegevens van meer dan tien jaar oud, terwijl u beschikt over cijfers van veel recentere datum. U hebt daarover een schrijven gericht aan uw ambtgenoot. Wat hebt u hem laten weten? De cijfers van het INR aan Letermé zijn blijkbaar zelfs niet opgesplitst per gewest. Nochtans is het gewest verantwoordelijk voor de steden en gemeenten en wordt het aangemaand om de zaken nauwkeurig op te volgen. Weet u waarom het INR die oude cijfers heeft overgemaakt?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: We weten dat er een discussie aan de gang is over de omvang van de tekorten van de verschillende entiteiten en van de lokale besturen. U hebt aan het INR geschreven dat hun berekeningen gebaseerd zijn op oude cijfers, dat er recentere cijfers bestaan. Verder beschikken Wallonië en Brussel niet over de statistische informatie die wij wel hebben, bij gebrek aan informatica. Dat is een reëel probleem van kennis van de reële toestand van de gemeenten en steden. Dat zorgt voor problemen als men de omvang van de tekorten moet bepalen.

Wat is er aan de hand? Men spreekt van een tekort van 0,2 procent voor de lokale besturen, maar ik lees vandaag dat de Hoge Raad van Financiën het over 0,4 procent heeft. Op welke cijfers baseert de Hoge Raad zich?

ESR-matig is er nog altijd een discussie over de imputatie van investeringen die als uitgaven worden geboekt, terwijl de ontvangsten niet worden geboekt, zodat dit aanleiding kan geven tot een berekening van hogere tekorten. Op termijn kan dit een probleem betekenen voor de imputatie van investeringen en de investeringspolitiek van de gemeenten. Hoe zit het daarmee? Dit hangt er ook mee samen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister-president, het is goed dat u premier Letermé terechtwijst en zegt dat zijn cijfers niet betrouwbaar zijn, want zo is het. Het gaat om informatie van de VVSG. Ik wil ook uw aandacht vragen voor de ESR 95-problematiek. Als er een momentum zou komen dat alle in het verleden gemaakte schulden van de gemeenten waarvoor nu nog afbetalingen lopen, in een keer moeten worden verrekend, dan zitten we in een voor de gemeenten onhaalbare situatie. Er wordt een diepe put gecreëerd die een fluctuatie in investeringen zal veroorzaken en dat is niet goed.

Minister-president, u weet dat de gemeenten voor de helft van alle overheidsinvesteringen in dit land verantwoordelijk zijn. Ze zijn dus een belangrijke leverancier en vrager van de bedrijfswereld. We mogen die gemeenten, noch de ondernemingen kwetsen; we moeten er alles aan doen om dat tegen te gaan.

Kan er niet nagedacht worden over een beter systeem? Het systeem waarbij de gemeenten schulden maken en die afbetalen, functioneert op zich goed. Het is controleerbaar en in de hand te houden. In de jaren voor verkiezingen wordt meer geïnvesteerd dan in de jaren erna. Nu wordt dat uitgevlakt, en kapitaalsgewijs is dat interessant. Wat zult u doen om dat ook in Europa te bepleiten?

De voorzitter: De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroy: Minister-president, de cijfers die premier Letermé gebruikt, zijn waardeloos en hij weet dat, of hij zou het al lang moeten weten. In oktober heb ik dat al eens aangetoond en het werd bevestigd door minister Bourgeois. Niettemin volhardt de premier. Bovendien wordt het steeds erger. Nu wijst hij ook met een beschuldigend vingertje naar de steden en gemeenten. Hij zou zich moeten schamen.

De heer Caron zei zopas dat de steden en gemeenten goed zijn voor 50 procent van alle overheidsinvesteringen en dat is ook zo. Maar nog belangrijker is te weten dat de steden en gemeenten, die 50 procent van die investeringen bestellen en betalen, goed zijn voor 5 procent van de overheidsschuld. De federale premier is dus zeker slecht geplaatst om steden en gemeenten hierover terecht te wijzen.

Minister-president, u stuurt een brief en op zich is dat een goed initiatief. U klaagt het gebruik van die slechte cijfers aan. Dat is goed, maar niet voldoende. Of we nu voor of tegen het voortbestaan van België zijn, feit is en blijft dat Vlaanderen gisteren, vandaag en morgen bevoegd en verantwoordelijk is voor het financiële reilen en zeilen van de gemeenten.

Dus moet u keuzes maken. Ofwel kiest u voor het volharden in de Maddensdoctrine. Dat betekent onvermijdelijk dat u de steden en gemeenten in de steek laat. Ofwel kiest u voor de steden en gemeenten. Namens Open Vld vraag ik u om aan de Federale Regering en dus aan Europa mee te delen dat het Vlaamse Gewest, mocht bij de controle van de cijfers blijken dat er een overschrijding is van de steden en gemeenten, zijn verantwoordelijkheid zal nemen en dit zal dichtrijden. Hoe we dat kunnen, zal ik straks in de repliek uitleggen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is een zeer ernstig probleem. Zoals terecht werd gesteld, heb ik een brief geschreven aan de voorzitter van het INR, dat deel uitmaakt van de Nationale Bank. In mijn brief heb ik mijn verwondering uitgedrukt. Ik heb het heel vriendelijk verwoord. Het was wel hallucinant wat we op 14 maart hebben vastgesteld.

In het kader van het stabiliteitsprogramma hebben entiteit 1, het federale niveau, entiteit 2, het Vlaamse niveau, en de steden en gemeenten en provincies een belangrijke rol te spelen. Tot nu toe was er echter onzekerheid over het cijfermateriaal van de steden en gemeenten. Op federaal niveau werd een bedrag en een percentage genoemd. Samen met minister Bourgeois heb ik van in het begin gezegd dat die cijfers, dat percentage nog niet gestabiliseerd is, dat ze niet volledig correct zijn, en dat men er dus mee moest opletten.

Om het debat ten gronde te voeren, is er gevraagd om met de verantwoordelijke van het INR een vergadering te beleggen om dat uit te klaren. Die vergadering heeft op 14 maart plaatsgevonden op mijn kabinet. Tot mijn grote verwondering heeft men moeten bekennen dat men voor de OCMW's gebruikmaakt van cijfers van 1997, voor de gemeenten van die van 2001, 2002 en 2003. Die cijfers heeft men dan geëxtrapoleerd om te komen tot een cijfer dat moet dienen voor dat stabilisatieprogramma. Dat is ongelooflijk. Vlaanderen heeft immers elke keer de cijfers met alle elementen digitaal overgemaakt aan de Nationale Bank.

We hebben dan gevraagd wat er met ons cijfermateriaal is gebeurd. Die cijfers geven immers een ander beeld van de Vlaamse steden en gemeenten dan wat blijkt uit die extrapolatie. Het antwoord was dat de oude cijfers gebruikt werden en dat ze niet de mogelijkheid hadden om die zaak uit splitsen. Op die manier wordt het beeld van de steden en gemeenten op een negatieve manier geduid. Dat is iets wat ik en minister Bourgeois al in het verleden hebben aangeklaagd. We hebben nu heel duidelijk gezegd dat als de zwartepiet wordt doorgeschoven naar de steden en gemeenten, er een probleem is, want het cijfermateriaal is niet hetzelfde als dat wat wij hadden overgemaakt. Het is dus niet correct.

Mijnheer Van Rompuy, ik had begrepen dat de Hoge Raad van Financiën, die de laatste hand legt aan het verslag, na deze actie, na die brief, in actie is geschoten en dat een aantal dingen herwerkt werden. Het is, heb ik begrepen, een kwestie van uren vooraleer het verslag van de Hoge Raad van Financiën publiek wordt gemaakt. Ik ga ervan uit dat het cijfermateriaal dat vroeger werd gebruikt, genuanceerd wordt en dat men er alles aan doet om op een correcte wijze entiteit 2, en in het bijzonder de problematiek van de steden en gemeenten, in kaart te brengen. Samen met de collega's in de Vlaamse Regering zal ik niet aanvaarden dat de zwartepiet resoluut wordt doorgeschoven richting steden en gemeenten op basis van oud cijfermateriaal. Dat is niet aanvaardbaar. We hebben de nodige acties ondernomen.

We hebben niet alleen een brief geschreven. Want dan gaat het direct over Peeters en Leterme enzovoort. We hebben er vooraf met de premier over gesproken. Die brief is gericht aan de voorzitter van het INR, met kopie naar al degenen die betrokken waren, naar de premier en de collega's in de Vlaamse Regering.

Een tweede element, dat hier door de heer Caron en de heer Van Rompuy werd aangehaald, is de problematiek van ESR en van de investeringen.

Wanneer er in een normale boekhouding een investering gebeurt, kan dat worden afgeschreven en dus over een hele periode uitgesmeerd. Bij de ESR-problematiek moet de investering in één keer in de kosten worden genomen en is er een piek, wat eigenlijk onverantwoord is. We moeten de problematiek dus over heel de legislatuur van de steden en gemeenten bekijken, voor alle gemeenten, en niet voor één gemeente afzonderlijk. Op die manier kunnen we een antwoord bieden op de terechte bezorgdheid van de steden en gemeenten en tevens voor de ESR-problematiek, die ons is opgelegd vanuit Europa.

We hebben nu met het INR duidelijke afspraken gemaakt om dit probleem uit te klaren. Dat moet ervoor zorgen dat we in de toekomst het cijfermateriaal dat we hebben overgemaakt

terugvinden in wat het INR en de Nationale Bank overmaken op basis van de wet van 21 december 1994. Er komt ook een uitsplitsing Brussel-Wallonië-Vlaanderen, zodat we een duidelijk zicht hebben.

We gaan ervan uit, mijnheer van Rouveroi, dat alle overheden in dit land, zowel de gemeenten als de steden, zowel de regionale regering als de Federale Regering, ervoor zorgen dat ze een begroting in evenwicht hebben. Decretaal is trouwens bepaald dat steden en gemeenten een begroting in evenwicht moeten hebben. Dat is een heel gezond principe.

U gaat er misschien van uit dat wij het als Vlaamse Regering op ons moeten nemen om de gaten die bij de steden en gemeenten zouden ontstaan, in te vullen. Ik heb gelezen wat uw voorzitter zegt. Hij heeft het over een nieuw fiscaal pact en zegt dat Vlaanderen overschotten moet boeken. U hebt dat nu niet herhaald, maar misschien doet u dat in uw repliek. Ik ga ervan uit dat het heel gezond is dat elk niveau zorgt voor een begroting in evenwicht.

Vlaanderen heeft dat gedaan. Dat heeft ons bloed, zweet en tranen gekost. Ik vind dat ook de anderen dat moeten doen. Het kan niet zo zijn dat men op basis van fout cijfermateriaal toch nog een verhaal probeert te maken.

De brief die ik samen met minister Bourgeois heb geschreven, is vertrokken en is goed aangekomen. Ik ga ervan uit dat de Hoge Raad van Financiën daarmee al rekening houdt in het verslag, dat binnen enkele uren wordt vrijgegeven, als ik mij niet vergis. We gaan dat volledig uitklaren zodat dit voor steden en gemeenten niet meer kan gebeuren. Het was cijfermateriaal van 1997. Het kan niet dat men op basis van zo'n oud cijfermateriaal conclusies trekt.

De heer Erik Tack: Minister-president, u zegt dat het hallucinant is. Dat lijkt me nog een understatement. Cijfers gebruiken uit 1997? Je waant je bijna in een ontwikkelingsland.

U hebt een uitgebreid antwoord gegeven, waarvoor ik u dank. Het is duidelijk dat u de Vlaamse steden en gemeenten verdedigt en dat u het voortouw neemt. Ik hoop dat we elkaar volgende week niet weerzien.

Minister-president Kris Peeters: Ik hoop het wel, maar niet over deze problematiek.

De heer Erik Tack: U hebt me wel begrepen. Ik hoop dat we hierover niet opnieuw de degens moeten kruisen. Ik hoop dat het verslag dat u over enkele uren verwacht, tegemoet zal komen aan uw verwachtingen.

De heer Eric Van Rompuy: Ik dank u ook voor uw antwoord, minister-president. Uiteindelijk gaat het over een statistisch probleem. Het INR behoort tot de Nationale Bank, die op een verkeerde manier, bij gebrek aan gegevens blijkbaar, extrapolaties heeft gedaan.

Het heeft niets te maken, mijnheer van Rouveroi, met een interne politieke discussie. Minister Vanhengel stelt dat de Vlaamse begroting te weinig inspanningen doet en pleit voor overschotten. Ik begrijp niet dat hij daarvoor niet is teruggefloten door de fractie van Open Vld in Vlaanderen. De Federale Regering werkt uiteraard met de gegevens van het INR. Premier Letermé zegt dan dat dat de gegevens zijn.

Het is de rol van de minister-president om de methodologie uit te klaren. Indien we er niet in slagen om een investering onmiddellijk cash aan te rekenen, dan gaat het een enorm probleem geven voor heel wat gemeenten. Ik denk dat de Vlaamse Regering hier haar verantwoordelijkheid neemt.

De heer Bart Caron: Minister-president, ik ben blij dat u niet politiek verantwoordelijk bent voor de nationale rekeningen. Trouwens, wie is er eigenlijk op het federale niveau voor verantwoordelijk?

Minister-president Kris Peeters: Het is nog altijd federaal. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

De heer Bart Caron: Het zit in het compromis. Ik dacht al zoiets.

Het is natuurlijk waar dat elke entiteit zijn verantwoordelijkheid moet nemen. OCMW's, gemeenten, politiezones moeten sluitende begrotingen maken. Dat is wettelijk verplicht. Het zou dan ook echt onaanvaardbaar zijn dat in het geheel van entiteiten en bij de verrekening van de schulden, die gemeenten en OCMW's met de vinger worden gewezen terwijl ze in de feiten reëel sluitende begrotingen hebben.

Ik denk dat elke ESR 95-discussie daarop moet uitdraaien. Ik zou graag hebben dat we in de commissie Binnenlands Bestuur, eventueel samen met de commissie Begroting, die thematiek eens technisch uitbenen zodat we ook daar tot sluitende afspraken komen. Het kan echt niet dat gemeenten de prijs zouden moeten betalen voor andermans schulden.

De heer Sas van Rouveroij: Minister-president, wij delen de verontwaardiging over die cijfers, maar laten we het even over het principe hebben. U bent er in feite mee geëindigd want waarover gaat het in werkelijkheid? Het gaat over de vraag van Europa aan de federale overheid om ervoor te zorgen dat de begrotingsdoelstellingen die worden opgelegd, ook worden gehaald. Dat is een vraag die men richt aan België en dus ook aan ons. U zei dat iedereen in functie van de verantwoordelijkheden ook zal moeten bijdragen. Waarom kunt u dan ook niet bevestigen aan de Federale Regering dat wanneer de cijfers juist zijn gezet – en dat zal wel nog even duren – en wanneer zou blijken dat er een overschrijding is in hoofde van steden en gemeenten, de Vlaamse overheid dit zal wegwerken?

De wijze waarop u dat kunt wegwerken, is inderdaad gesuggereerd door mijn partijvoorzitter en is al eens door Dirk Van Mechelen, Sven Gatz en mezelf voorgelegd aan dit parlement, maar afgewezen. Het gaat over een tweede Fiscaal Pact met de lokale besturen. Waarom dringen we daar op aan? U moet er natuurlijk wel de gelden voor hebben, maar ofwel maakt u provisies ofwel gebruikt u de meerwaarde die we ooit zullen innen wanneer KBC overgaat tot terugbetaling. U kunt zorgen voor die middelen. Als dat dan zo is, wie is er dan mee gebaat? Doordat we gaan vragen aan de gemeentebesturen om de belastingen niet te verhogen, zijn burgers en bedrijven ermee gebaat, zijn de steden en gemeenten ermee gebaat want ze zullen minder schulden hebben en zal Vlaanderen maar ook België ermee gebaat zijn.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Voorzitter, het is niet de eerste keer maar het is ongelooflijk dat het in deze discussie vooral over de gemeenten gaat. De Federale Regering verschuift eigenlijk een deel van haar verantwoordelijkheid naar de steden en de gemeenten door te zeggen dat de inspanningen daar moeten gebeuren. Men zou kunnen zeggen dat het komt doordat de regering in lopende zaken is en zelf niets kan doen. Dat is eigenlijk niet zo want in de vorige nota heeft ze ook alleen maar de maatregelen geënt op de gemeenten en de steden.

De gemeenten doen inderdaad 50 procent van de investeringen maar ze hebben ook maar een zevende van de totale uitgaven en ontvangsten van de overheid. De heer van Rouveroij verwijst naar premier Letermé en zegt dat het onredelijk is dat hij dat doet, maar premier Letermé zegt exact hetzelfde als Guy Vanhengel. Het is in dit parlement al een paar keer gezegd dat het van veel lef getuigt om zelf niets te doen en niets meer te kunnen doen maar voortdurend te zeggen dat het entiteit 2 is die het moet oplossen.

Ik vind het des te verbazender dat het over de steden en de gemeenten gaat. We weten dat het moeilijk is om die cijfers te ramen. De Nationale Bank had voor 2010 een tekort van 0,4 procent voorspeld. Dat cijfer klopt niet. Ik ben benieuwd welk cijfer de Hoge Raad van Financiën zal geven.

Er is met de gemeentefinanciën niets abnormaals aan de hand. Het is zeer normaal dat er in de jaren 2010-2011-2012 wat meer uitgaven zijn. In de commotie over ESR lijkt het alsof er een enorm drama op ons afkomt, maar ik heb Eurostat nog nergens weten vragen om de

investeringscyclus van de gemeenten per jaar aan te rekenen zoals wordt gevreesd en ik vrees daar ook niet voor.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Minister-president, Vlaanderen wil tijdens deze legislatuur een begroting in evenwicht aanhouden. Onze steden en gemeenten hebben in het verleden bewezen dat ze een begroting in evenwicht hebben. Ze zijn daar decretaal ook toe verplicht. Zij investeren ook heel veel. Zij moeten op dezelfde manier blijven voortwerken. Zij die geen begroting in evenwicht hebben, moeten hun verantwoordelijkheid ter zake opnemen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik wil u feliciteren met uw snelle en adequate reactie aan de Federale Regering. Ik ben ook blij dat u dit zelf in handen neemt. Mijn vertrouwen in uw minister van Begroting is niet zo groot. U noemt de cijfers van de federale overheid hallucinant. Ik heb die van uw collega, minister Muyters, ook hallucinant genoemd. Ik ben dan ook heel tevreden dat u hierin het voortouw neemt.

Minister-president, u hebt nieuwe cijfers doorgestuurd. De premier zegt dat het gaat om een geschat tekort van 2 miljard euro. Misschien kunt u ons zeggen wat dan de cijfers zijn voor de Vlaamse steden en gemeenten. Wanneer die erg laag liggen, weten we meteen of we vanuit Vlaanderen nog een extra inspanning moeten leveren.

Minister-president Kris Peeters: Op de vergadering van 14 maart heb ik een aantal reacties gekregen op het cijfermateriaal dat wij hebben doorgegeven. Ik heb er geen enkel probleem mee om dat aan de commissie te bezorgen.

Het is belangrijk dat de discussie zich snel stabiliseert. Sommige opmerkingen over het cijfermateriaal kunnen wij weerleggen. Het betoog van de heer Crombez over ESR klopt. Ik heb begrepen dat de heer van Rouveroy opnieuw pleit voor een fiscaal pact dat tijdens de vorige regeerperiode tot stand was gekomen. Een aantal gemeenten die schulden hadden, hadden de mogelijkheid om daar in te stappen. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat steden en gemeenten die heel rigoureuus hun begroting hebben opgemaakt en hun schuldenpositie in de gaten houden, daarvoor worden bedankt en dat de slechte leerlingen kunnen intreden in zo'n fiscaal pact. Dat pact vereist verdere discussie binnen een ander kader. Ik heb het dan over de bedrijfskracht en belastingen daarop. Dat is echter weer een andere discussie.

Dit is een belangrijk en interessant debat maar niet in die mate dat we resoluut opnieuw gaan voor een fiscaal pact bis. Dat is momenteel niet de bedoeling van de Vlaamse Regering. Dit is een afweging waar wij onze middelen op inzetten. Dit is niet waar wij momenteel de keuzes zullen maken.

Verder ga ik ervan uit dat het niet bij een brief is gebleven maar dat de federale overheid en de Nationale Bank daar ook effectief gevolg aan hebben gegeven.

De heer Erik Tack: Ik stel voor dat we nog een paar uren verder discussiëren. Intussen komt misschien de slotconclusie van de Hoge Raad van Financiën binnen zodat we daar verder over kunnen debatteren. Ik neem aan dat u dit dossier consequent verder opvolgt.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, we zullen de volgende weken de Hoge Raad van Financiën in de commissie Financiën en Begroting vragen. Dan kunnen we het geheel van de problematiek eens bespreken. Dat is zeker een discussie waard. Het is ook belangrijk dat daar een streep onder getrokken kan worden. Zo niet, wordt het een welles-nietesspelletje.

Minister-president, na een aantal moeilijke weken staat het parlement weer helemaal achter u.

De heer Bart Caron: Over die laatste opmerking wil ik me niet uitspreken. (*Rumoer*)

Minister-president, ik ben blij dat u een brief hebt geschreven. U mag veel brieven geschreven. Doe zo voort. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Ik ga ervan uit dat hier gevolg aan wordt gegeven. Ik zou u ook willen vragen op dit elan door te gaan. De gemeenten vormen de basis van onze lokale democratie. Ze zijn erg belangrijk voor het functioneren van onze samenleving. De dynamiek van de gemeenten mag door dergelijke zaken niet worden gestokt. Dat is de sfeer die dreigt te ontstaan. We moeten dit te allen prijze vermijden.

De heer Sas van Rouveroij: Het eerste lokaal fiscaal pact heeft zeker de slechte leerlingen niet beloond. Het moest per inwoner worden berekend. Dat was het criterium. De huidige Vlaamse Regering telt geen liberalen. Het is dus mogelijk dat het nog zou veranderen en dat alsnog de slechte leerlingen zouden worden beloond. Ik ga daar echter niet van uit. Ik neem aan dat de minister-president gewoon een kopietje van het eerste fiscaal pact zal maken.

Mijnheer Vereeck, het geaggregeerd resultaat op rekeningenniveau geeft voor 2009 voor alle steden en gemeenten een overschot. Het probleem is dat die boekhouding niet volgens de regels van het ESR wordt gevoerd. We moeten bijgevolg een concordantie tot stand brengen tussen die boekhouding zoals ze wordt gevoerd en de resultaten die volgens de ESR-normen zouden worden behaald. Er is een redelijk vermoeden dat de Vlaamse steden en gemeenten anno 2009 op rekeningenniveau overschotten hebben geboekt. Het debet wordt door Waalse en Brusselse gemeenten gegenereerd, wat ons dan weer bij een communautair debat brengt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verspilling van voedsel in Vlaanderen en de maatregelen die hiertegen kunnen worden genomen

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik ben allicht niet de enige die zich dit weekend ongemakkelijk heeft gevoeld. We zijn er weer eens aan herinnerd dat ook in Vlaanderen een behoorlijke voedselverspilling aan de gang is. De schatting gaat van 500.000 ton per jaar voor Vlaanderen tot 76 kilogram per jaar per inwoner. Dat is heel wat.

Er bestaan verschillende vormen van voedselverspilling. Ik veronderstel dat we allemaal wel eens een paar plakjes leverworst in de vuilnisbak hebben gekieperd, hoewel de versheidsdatum nog niet was overschreden. We hebben allemaal wel al eens een vergadering in de fractielokalen belegd waarvoor blijkbaar te veel broodjes werden besteld. Ik heb horen zeggen dat er op sommige kabinetten daarentegen altijd te weinig broodjes zijn.

Daarnaast zijn er ook landbouwproducten die worden vernietigd of die op de velden achterblijven omdat de prijs op de markt op dat ogenblik niet goed is of omdat de aardappelen te klein, te groot of van de verkeerde kleur zijn. De distributeurs en de verwerkers stellen hoge eisen. Ze stellen die eisen omdat wij ze als consumenten ook stellen. We willen een appel die perfect van kleur en perfect van vorm is.

Ik ben me ervan bewust dat we als overheid slechts een geringe impact op dat vrijemarkt-mechanisme hebben. Als politici kunnen we echter de ogen niet sluiten voor een problematiek die ethische, sociale, economische en ecologische dimensies heeft.

Minister-president, ziet u mogelijkheden, hoe moeilijk dit ook moge zijn? Kan de Vlaamse Regering maatregelen nemen om iets aan die voedselverspilling te doen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, deze actuele vraag sluit in feite aan bij het actualiteitsdebat dat we daarstraks hebben gevoerd. We moeten dit eens op wereldniveau bekijken. Tegen 2050 zal de wereldbevolking met 30 procent stijgen en 9 miljard mensen bereiken.

Mijnheer De Wever, de vraag is of we voldoende voedsel voor al die mensen kunnen produceren. De heer Bouckaert heeft de zaal verlaten. Gelukkig is de heer Sabbe nog aanwezig. Kunnen we voldoende voedsel voor 9 miljard mensen produceren?

Als we met een aantal elementen rekening houden, zoals het landbouwareaal en de vruchtbare grond die op deze aarde aanwezig is, dan kan ik u verzekeren dat we elke vierkante meter landbouwgrond heel intensief zullen moeten gebruiken om die 9 miljard mensen in 2050 van voedsel te voorzien. Het is een heel belangrijke uitdaging met heel veel facetten.

Ook vanuit Vlaanderen willen we ons steentje bijdragen aan het Europees debat over een nieuw landbouwbeleid. Met de intensieve ecologische landbouw die we in Vlaanderen volop aan het uitbouwen zijn, kunnen we een aantal belangrijke signalen geven en visies ontwikkelen op Europees niveau.

Een van de elementen in het grote debat over hoe we ertoe zullen komen om die 9 miljard mensen op een volwaardige wijze van voedsel te voorzien, is dat er op dit moment 1 miljard mensen op wereldniveau honger lijden en dat in België 200.000 mensen niet over voldoende voedsel beschikken. Dat is al een groot probleem op dit moment.

Een element van oplossing is het ondernemen van acties tegen de voedselverspilling. We hebben vandaag al gesproken over energiebesparing. Wat energiebesparing is voor het energiebeleid, is het tegengaan van voedselverspilling voor het voedselbeleid, en net zoals we een visie hebben ontwikkeld op energiebesparing, moeten we een ook hierop een visie ontwikkelen.

Voedselverspilling kent veel aspecten. Het meest bekende is dat de consument wegens de verpakking en dergelijke, te veel voedsel aankoopt en voedsel wegwerpt. Een ander aspect is dat producten die onverkocht blijven liggen in de rekken van de distributeur, weggegooid worden. Een ander aspect is dat aan de productiekant bepaalde landbouwproducten niet opgeslagen kunnen worden en dat ook daar sprake is van verspilling.

De schatting op Belgisch niveau is dat het gaat om een verspilling van 660.000 ton voedsel op jaarbasis doordat consumenten of de distributie het voedsel niet opeten of weggooien. Het gaat over een totaal van 1,4 miljard euro. Voor Vlaanderen hebben we daar op dit moment spijtig genoeg onvoldoende cijfermateriaal over. Ik heb daarom zelf samen met experts de inschatting gemaakt dat het gaat over 500.000 ton voedselverspilling per jaar voor een bedrag van 1 miljard 60 miljoen.

We hebben een aantal acties opgezet. Mijn administratie onderzoekt de 'carbon footprint' van de Vlaamse veehouderij. Er werd een interdepartementale werkgroep opgestart over dit onderwerp. De OVAM heeft de opdracht gekregen om het cijfermateriaal voor Vlaanderen in beeld te brengen in het kader van het project 'voedselverlies in ketenperspectief'. En er zal een overleg zijn met alle betrokkenen in de keten, om dit probleem aan te pakken.

We zijn in de loop der jaren heel gevoelig geworden voor het besparen van energie. Ik zeg u dat we de volgende jaren en het komende decennium minstens even gevoelig zullen moeten worden voor het tegengaan van voedselverspilling.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en ik ben blij met uw engagement. U noemde een aantal concrete zaken. Ik zie er ook een aantal. We kunnen de consument, de distributeurs en de verwerkers sensibiliseren, bewustmaken van de waarde van voedsel. Ik zie ook een aantal mogelijke maatregelen van technische aard, in de sfeer van stockage en bewaar technieken. Misschien zijn er ook mogelijkheden qua structuur

en infrastructuur, een verfijning van voedselbanken en in laatste instantie, als het echt niet anders meer kan, de recuperatie als biomassa.

De armoede bij kinderen is erg pijnlijk. Dat werd al een paar keer gezegd deze namiddag. Het is een beetje decadent om vast te stellen dat wij met zijn allen een half miljoen ton voedsel per jaar verspillen terwijl er een verdubbeling is van de kinderarmoede.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister-president, bij uw suggesties om de voedselverspilling aan te pakken, mis ik wel een passende aandacht voor de voedselbanken. De heer Vandaele heeft die wel heel even aangehaald, maar ik wil daar toch uw aandacht voor vragen. Voedselbanken spelen immers een heel belangrijke rol in de strijd tegen voedselverspilling, door het inzamelen van voedseloverschotten. In de praktijk loopt de samenwerking tussen de groente- en fruitveilingen en supermarkten enerzijds en de voedselbanken anderzijds echter wat mank. Zo blijkt bijvoorbeeld het overnemen door de voedselbank van West-Vlaanderen van de overschotten van de groente- en fruitveiling in Roeselare heel problematisch. In Antwerpen weigeren de supermarkten Makro en Aldi bruikbare overschotten te schenken voor mensen die daar nood aan hebben. Minister-president, kan er niet worden nagegaan of de supermarkten en veilingen eventueel kunnen worden verplicht, bijvoorbeeld via het uitvaardigen van regelgeving, om kwaliteitsvolle overschotten te schenken aan voedselbanken, in plaats van ze weg te gooien in containerparken?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister-president, het lijkt me volledig verkeerd om ter zake regelgeving in het leven te roepen. Er moet vooral sensibilisering komen, en dan vooral bij de consument. We mogen immers niet vergeten dat de grootste oorzaak voor het verwijderen van voedsel heel de problematiek van de houdbaarheidsdata op de producten is. Als producten goed worden opgeslagen, kunnen ze meestal – bijvoorbeeld als het gaat over yoghurt – nog zes à zeven dagen na het verstrijken van die houdbaarheidsdatum worden geconsumeerd. De consument doet dat echter niet. De overheid kan dus vooral sensibiliseren, maar dan houdt het ook op. Dan gaat het niet alleen over een sensibilisering van de distributeurs, maar vooral ook van de consumenten. Ter zake zijn de Federatie Voedingsindustrie (FEVIA) en de Belgische Federatie van de Distributie (Fedis) dan uw partners. Er moet ook worden gesensibiliseerd met betrekking tot het omleiden van dergelijke voeding naar de voedselbanken. Dat lijkt me een goede aanzet.

Laat ons echter ook niet vergeten dat er bepaalde marktmechanismen zijn, zoals bij fruit en groenten, waarbij de marktprijs wordt gehandhaafd door bewust een deel van de voorraad te vernietigen. Is bijvoorbeeld de tomatenoogst zeer goed, dan worden er tomaten vernietigd omdat men de prijs op peil wil houden. Die mechanismen zijn er nu eenmaal. Ze komen ook de landbouwer ten goede. Anders komt die er niet meer uit.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, ik voel dat u deze zaak wel ernstig neemt. 500.000 ton is niet niets. Het vertegenwoordigt een handelswaarde van meer dan 1 miljard euro. In het actualiteitsdebat van daarnet ging het even over de 750.000 hectare voor onze landbouw, die even in vraag werd gesteld. U komt op het vlak van landbouwbeleid regelmatig op voor het intensiever benutten van die oppervlakte. We kunnen echter ook een meerwaarde bereiken als we minder voedsel verliezen in de productiefase dan nu. Vorige week is ter zake een vrij belangrijk VN-rapport verschenen, van de hand van Olivier De Schutter. Hij stelt dat niet alle heil te zoeken is in de meer intensieve landbouw, maar dat vooral de ecologische benadering van landbouw op langere termijn meer effect zal hebben. We moeten zeker het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid bekijken. Ook moeten we de voorwaarden die bijvoorbeeld de veiling stelt aan producten in functie van de consument, kritisch bekijken.

Daarbij moeten we niet alleen de vorm beoordelen, maar ook de kwaliteit van ons voedsel. Aan die zijde, in de productiefase zullen we dan ook veel verliezen kunnen voorkomen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, geachte leden, voedselverspilling is inderdaad een zeer ernstig probleem. In een rustigere parlementaire periode, in september van vorig jaar, heb ik daarover een parlementaire vraag gesteld, naar aanleiding van een studie die ik daarover had gelezen. Toen was dit echter nog geen groot medianieuws.

Volgens de berekeningen van die studie ging het om 600.000 ton voedsel en 1,4 miljard euro. En dat in een land waar 200.000 mensen onvoldoende voeding hebben. De minister van Leefmilieu antwoordde mij toen dat hierover de komende maanden een onderzoeksopdracht zou worden uitgeschreven. Ik hoop en ik vermoed dat dit ondertussen is gebeurd.

Mijnheer Vandaele, voedselverspilling is er niet alleen bij de teelt en de oogst, maar ook en nog meer bij verwerking en distributie, en, zoals de heer Sabbe zegt, bij verkoop, consumptie en afvalverwijdering. Ik ondersteun het idee dat de heer Sabbe formuleert: sensibilisering van de consument is enorm belangrijk. We moeten daarmee niet wachten tot er nog studies zijn uitgevoerd. We moeten daar dringend mee van start gaan. Minister-president, wat is daarover uw opinie?

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik heb al gezegd dat de vergelijking tussen voedselverspilling en energiebesparing heel juist is. In het debat werd daarnet terecht gezegd dat energiebesparing van onderuit moet komen en dat daar een bewustwording moet worden gecreëerd. Ik steun dat. Er moet sensibilisering zijn, men moet dat op een aantal fronten en bij een aantal actoren heel duidelijk formuleren. Dat is ook mijn bedoeling. Daar hebben we feitenmateriaal voor nodig, daar wordt aan gewerkt. Het is niet mijn bedoeling nieuwe regelgeving in het leven te roepen, maar wel om iedereen die daarbij betrokken is en dus alle Vlamingen daar, net zoals bij energiebesparing, gevoeliger voor te maken.

Met betrekking tot de voedselbanken worden er al positieve initiatieven genomen. In de mate dat we dat kunnen verbeteren, met de 200.000 mensen voor ogen die in België onvoldoende voedsel hebben, moeten we daarin verdere stappen zetten. We moeten dat in overleg met de actoren doen en met een goede aanpak. Ik vrees dat dit anders niet lang zal duren.

Mijnheer Peeters, ik heb het rapport van de heer De Schutter en het interview met hem in een belangrijk dagblad gelezen. Het moet u aangenaam verrast hebben dat hij ook pleit voor familiale landbouwbedrijven. Ik dacht dat u dat ging aanhalen. Hij heeft ook een aantal andere interessante dingen gezegd. Wij zullen onderzoeken in welke mate dat ook voor ons belangrijk is op het Vlaamse niveau.

Mijnheer De Meyer, te vroeg zijn heeft zijn nadelen. Het is voor elk parlementslid en voor elke minister een uitdaging om op het juiste moment naar buiten te komen.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter en mijnheer De Meyer, ik heb het gevoel dat dit thema zeker nog opnieuw ter tafel komt. Ik hoop dat wij hier als Vlaamse samenleving toch op de een of andere manier het voortouw kunnen nemen. Ik verwacht natuurlijk ook van Europa dat daar verder werk van wordt gemaakt. Op zijn verzoek zal ik nu aan de heer De Wever proberen uit te leggen wat wij moeten verstaan onder de term voedselverspilling.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mate waarin rekening wordt gehouden met de veiligheidsimpact van de kerncentrales in Doel bij de afbakening en inrichting van het Linkeroeverhavengebied en de betrokkenheid van de Vlaamse Regering bij de aangekondigde stresstests voor de bestaande kerncentrales

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister-president, beste collega's, de wereld is in de ban van de dramatische gebeurtenissen in Japan. De rampen volgen er elkaar op. Met als toemaatje de kernramp waarvan, voor alle duidelijkheid, de ware toedracht nog niet gekend is.

In elk geval heeft de fall-out op politiek vlak ons al bereikt in die zin dat het kernkabinet van de Federale Regering in lopende zaken gisteren heeft beslist om onze kerncentrales aan een zogenaamde stresstest te onderwerpen. U kunt nu zeggen dat dat de overkant van de straat is, het federale niveau, enzovoort. Maar de veiligheid van de kerncentrales hangt ook zeer sterk af van omgevingsfactoren, van de inrichting en van het type installaties dat in de omgeving van een kerncentrale wordt geplaatst. Ik herinner u allen aan het gewestplan dat in 1998 werd uitgetekend en waarin onder meer ook het Deurganckdok was opgenomen.

Toen heeft de exploitant van de kerncentrales, Electrabel, bezwaar ingediend. Die wilde namelijk een veiligheidszone van 1800 meter rond zijn kerncentrales vrijwaren. Het bedrijf wilde voorkomen dat daar zou worden gebouwd, dat daar nieuwe industriële installaties zouden worden opgetrokken of containers met gevaarlijke ladingen zouden worden opgeslaan. Toen werden die plannen lichtelijk aangepast, onder ander ook door dat bezwaar van Electrabel.

Ondertussen staat in ons Vlaams Regeerakkoord dat wij dat havengebied verder zullen uitbreiden volgens het meest maatschappelijk haalbaar alternatief van het milieu-effectenrapport. De inrichting van dat gebied zou dan nog afhangen van een maatschappelijke kosten-batenanalyse die nog moet worden opgemaakt.

Minister-president, in welke mate wordt enerzijds bij die afbakening of uitbreiding van het havengebied enerzijds en de inrichting daarvan al dan niet rekening gehouden met de mogelijke effecten op de veiligheid van de kerncentrales in Doel? In welke mate zal anderzijds de Vlaamse overheid betrokken worden bij die stresstest? Wat wij doen op vlak van Ruimtelijke Ordening zal ontegensprekelijk zijn effect hebben op de veiligheid van die kerncentrales.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik sluit mij aan bij het medeleven aan alle slachtoffers die in Japan gevallen zijn naar aanleiding van die tsunami en de problematiek rond de kerncentrales. Ik wil dit medeleven ook betuigen aan de Japanse samenleving hier in Vlaanderen. Ik denk dat alle leden van dit parlement dat ook bijtreden.

Ik maak mij zorgen over de effecten op de elektriciteitsprijs in Vlaanderen door het feit dat Duitsland zeven kerncentrales sluit. Mijn inschatting is – maar dat is uw vraag niet – dat Duitsland nu de kolencentrales verder actief zal inzetten, met alle effecten van dien, waaronder een effect op de prijs. Onze interconnectiviteit met Frankrijk zit momenteel op het maximum en dus worden we geconfronteerd met een delicate situatie: wat zal de volgende dagen en weken het effect zijn op de elektriciteitsprijs, zowel voor de particulieren als voor de bedrijven? Hopelijk zal Frankrijk niet zelf een aantal kerncentrales op non-actief zetten, want dan hebben we, gezien de import van elektriciteit uit Frankrijk, zeker een probleem.

Dit was niet de vraag, maar ik geef u toch mee dat we ons daar grote zorgen over maken en dat we daar op korte termijn niet op kunnen reageren. De elektriciteitsafhankelijkheid zal zich de komende weken zeer duidelijk manifesteren.

De problematiek van de nucleaire cyclus en de nucleaire energieproductie is een federale bevoegdheid. Ook de stresstest wordt ingevoerd op federaal niveau. Ik denk dat dat federale niveau zijn verantwoordelijkheid ten volle zal nemen en die stresstesten zorgvuldig zal uitvoeren en daar ook de conclusies over zal bekendmaken.

Waar uw vraag en onze bevoegdheden dan wel specifiek over gaan, is de planning en de vergunningsverlening in het Antwerps havengebied in het bijzonder. Uw vraag is of daar rekening mee wordt gehouden. Het antwoord daarop is ja. Ik kan u zelfs meer zeggen: in 2008 is een ruimtelijk veiligheidsrapport opgemaakt op het strategisch planniveau. De beoordeling is ook gemaakt. De kerncentrale van Doel werd in de problematiek van externe veiligheid mee onderzocht. In dat kader is er enerzijds onderzocht of in de omgeving mogelijk relevante externe gevarenbronnen aanwezig zijn die mogelijk impact hebben op de kerncentrale. Anderzijds werd onderzocht of er bij toekomstige ontwikkelingen in de omgeving in verband met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen specifieke randvoorwaarden moeten worden gesteld vanwege de aanwezigheid van die kerncentrale. Ik denk dat dat rapport heel belangrijk is.

Het gegeven van de kerncentrale wordt door de Vlaamse overheid zeker meegenomen bij haar vergunningsverleningen voor installaties die een impact hebben.

De heer Bart Martens: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president, ook op de vragen die ik niet gesteld heb. Trouwens, ook de prijs van het aardgas zal worden beïnvloed door de gebeurtenissen in Japan. De vraag zal natuurlijk stijgen en daarmee de prijs.

Het stelt me gerust dat het veiligheidsrapport er gekomen is. Ik zal het met grote aandacht lezen.

U hebt niet geantwoord op mijn laatste vraag in welke mate we bij die federale stresstest betrokken zullen zijn. Dat is niet alleen van belang voor het testen van de centrales in ons land, maar ook voor die net over de grens, zoals Borssele in Nederland. Vorige week stond in De Standaard een aankondiging van een openbaar onderzoek naar de levensduurverlenging van de centrale in Borssele, ze is nog ouder dan onze centrales in Doel. We moeten daar onze invloed laten gelden en de zaken van nabij kunnen opvolgen.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Eerst en vooral, de federale stresstest is vooral een administratieve test. Men gaat geen test doen zoals in Tsjernobyl. De onmiddellijke oorzaak van de ontploffing daar was een stresstest in de praktijk. Als daar toch sprake van zou zijn, minister-president, wil ik u vragen om er bij de federale overheid op aan te dringen om de nodige voorzichtigheid in acht te nemen en alle nodige maatregelen te nemen, dat is cruciaal. Daar kunnen grote en zware problemen van komen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik ondersteun absoluut het pleidooi van de heer Martens voor maximale veiligheid, voor een eventuele uitbreiding van de perimeter en dergelijke.

Minister-president, u hebt tussen de lijnen een klein pleidooi gehouden voor kernenergie, vind ik. U hebt een standpunt ingenomen, maar dit terzijde.

Ik geloof niet in grootse resultaten van die stresstest, mijnheer Martens, ik weet niet wat u verwacht. Ik vraag me af wat het effect zou zijn van de betrokkenheid van Vlaanderen bij die stresstest. Volgens mij gaat dat niet veel verschil maken, tenzij de Vlaamse Regering met een uitgesproken standpunt inzake kernenergie zou komen – dat is er nu niet – ook al heeft dit een effect op het beleid inzake hernieuwbare energie. Zolang daar geen duidelijk standpunt over bestaat, maakt de betrokkenheid niet veel uit.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister-president, we moeten het inderdaad ook hebben over de kerncentrales over de grens. Voor Vlaanderen is dan de centrale van Borssele van belang, zeker voor de veiligheid van Oost- en West-Vlaanderen, en nog meer specifiek voor de regio Gent-Eeklo-Zelzate. Gisteren was er Europees overleg over de kerncentrales en de stresstest. De bevoegde Nederlandse minister, Maxime Verhagen, was er niet bij. Dat is volgens mij een signaal, ook al zeggen ze dat er momenteel niets aan de hand is qua veiligheid. Ik zou u willen oproepen om contact op te nemen met de Nederlandse minister en u te vergewissen van de organisatie van een stresstest daar en van de veiligheid en de veiligheidsmaatregelen in Borssele.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik betreurt dat de linkerzijde in dit parlement en erbuiten misbruik maakt van de dramatische gebeurtenissen in Japan. (*Rumoer*)

Ze worden zenuwachtig, dus ik heb gelijk. (*Rumoer*)

Ze maken misbruik van de situatie om het debat rond kernenergie te vergiftigen.

We leven mee met de mensen die het slachtoffer zijn geworden van de aard- en zeebeving in Japan en ook met de mensen die nu gevaarlijk werk doen in de stralingsperimeter in de getroffen centrales. Maar we moeten bij de les blijven. De heer Martens heeft een vraag gesteld over de mogelijke gevolgen in het Antwerpse. Minister-president, bent u nog bereid om de Antwerpse plannen voor de uitbreiding van de haven verder te ondersteunen, zelfs als die in conflict komen met federale regeltjes? U weet dat we ter zake ambitie hebben en moeten blijven koesteren. Weet u zich daarin gesteund door uw coalitiepartners? Als ik vandaag de heer Martens hoor, krijg ik de indruk dat de sp.a, en zeker de Antwerpse sp.a niet meer wil volgen.

Minister-president Kris Peeters: Iedereen is bezorgd over de veiligheid van alle Vlamingen, laat daarover geen discussie bestaan. De stresstest is besproken op het Europese niveau naar aanleiding van wat er in Japan gebeurt. Een stresstest kan heel wat zorgen wegnemen en die moet ook worden uitgevoerd, maar dat is een federale bevoegdheid. Ik ga ervan uit dat men ons informeert over de resultaten.

De heer Sabbe zegt dat men deze namiddag in de Kamer of de Senaat heeft gezegd dat het een administratieve stresstest zou zijn. Ik ga me daar niet over uitspreken. Voor de gemoedsrust van de Vlamingen is het heel belangrijk dat men de nodige en correcte informatie geeft. De federale overheid moet me zo snel mogelijk informeren als de resultaten van de stresstest uitgevoerd zijn.

We zullen ook uitzoeken wat onze Nederlandse collega Maxime Verhagen doet. In het verleden bouwde men kerncentrales aan zijn grenzen. Ook Frankrijk deed dat. Het gaat dus ruimer dan enkel Nederland. Als de stresstest wordt uitgevoerd, hoop ik dat die de nodige body heeft om duidelijk te maken dat de veiligheid niet in gevaar komt, ook niet in de installaties in Doel.

Mijnheer Sanctorum, ik ga het debat niet openen over voor of tegen kernenergie. Minister Van den Bossche heeft een staten-generaal voor de energie aangekondigd. Vroeger werd ik met die vragen geconfronteerd als minister van Energie. Het is niet mijn bedoeling om hier op een slinkse wijze voor of tegen kernenergie te pleiten.

We hadden het zopas over de armoede in Vlaanderen. De energiekost is een van de doorslaggevende argumenten waarom gezinnen in armoede terechtkomen of hun facturen niet kunnen betalen. Ik ga ervan uit dat u ook mijn zorg deelt, dat we de elektriciteitsprijzen niet verder de pan laten uitswingen. We betrekken heel wat elektriciteit uit Frankrijk, die door kerncentrales wordt geproduceerd. Ik pleit voor een correct debat, maar dat zal worden gevoerd onder impuls van minister Van den Bossche.

Op basis van het veiligheidsrapport zijn er op dit moment geen elementen om wijzigingen aan te brengen aan de planning en vergunningen in de Antwerpse haven. Rebus sic stantibus: als er ernstige, nieuwe feiten zouden zijn, moeten we dat debat opnieuw opentrekken, maar niet op basis van wat er nu op tafel ligt, want er ligt nu niets op tafel, behalve een veiligheidsrapport van 2008 dat daar zeker rekening mee heeft gehouden. We moeten het hoofd koel houden en niet aan paniekvoetbal doen. We moeten niet op basis daarvan wijzigingen doorvoeren, mogelijks met andere argumenten. Daar is voor mij geen sprake van, en ik zal me er ook carrément tegen verzetten.

De heer Bart Martens: Beste collega's, het was ook niet mijn bedoeling om hier het fundamenteel debat voor of tegen kernenergie te voeren. De minister-president heeft gewezen op de 14 percent kernenergie die we importeren uit Frankrijk. Ik vind het toch veel erger dat we 100 percent winst van onze kerncentrales exporteren naar Frankrijk. Als we daar niets aan doen, zullen we dat nog eens bestendigen.

Maar goed, dat is een ander debat. Mijn vraag ging wel duidelijk over de veiligheidsaspecten. Mijnheer Penris, u kunt dat regeltjes noemen, die we maar met de voeten moeten treden om onze uitbreidingsplannen te realiseren. Het is wel degelijk een punt van zorg, ook vanuit economisch oogpunt. Het kloppend hart van onze economie ligt in Antwerpen. De grootste concentratie aan chemische bedrijven binnen Europa ligt in het Antwerpse havengebied. Als daar iets gebeurt met de nucleaire centrales wat maakt dat die omgeving voor lange tijd onbruikbaar is, dan zijn de economische gevolgen niet te overzien.

Dit is ten andere geen links verhaal. Ik merk alleen maar op dat de meest forse reactie binnen Europa komt van bondskanselier Merkel, die tot nader order niet behoort tot een linkse partij. De gevolgen op de elektriciteitsprijs, waar de minister-president op wijst, zijn het gevolg van een regering waarvan kanselier Merkel en een partij die niet tot ons kamp behoort, het voortouw heeft genomen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering – 880 (2010-2011) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de algemene bespreking van het ontwerp van decreet.

Mevrouw Schryvers, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, minister, collega's, op dinsdag 15 februari 2011 besprak de commissie Welzijn het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. Een eerste wijziging betreft een aanpassing van het decreet aan de Europese verordening 883/04. Deze aanpassing is logisch, aangezien het decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering uniek en innovatief is en dus voortdurend moet getoetst worden aan Europese voorschriften. De Europese verordening hier in acht genomen, bepaalt dat personen ten laste van inkomende grensarbeiders voortaan het statuut volgen van de inkomende grensarbeider bij wie ze ten laste zijn. De wijzigingen in die zin aan het decreet betreffen dus personen ten laste van uitgaande grensarbeiders. Zij die in Vlaanderen of Brussel wonen, maar in een andere lidstaat sociaal verzekerd zijn, kunnen vanaf 1 januari 2011 niet meer bij de zorgverzekering aansluiten. Bijdragen betaald vóór 1 januari 2011 kunnen niet worden teruggevorderd.

Daarnaast volgen personen ten laste van inkomende grensarbeiders vanaf 1 januari 2011 de inkomende grensarbeiders, waarvan zij een afgeleid recht hebben. Dit betekent dat personen

ten laste van inkomende grensarbeiders met tewerkstelling in Vlaanderen moeten aansluiten. Personen ten laste van inkomende grensarbeiders met tewerkstelling in Brussel kunnen aansluiten.

Er is voorzien in een overgangsmaatregel. Het Zorgfonds gaat na of die gebaseerd kan worden op de redenering dat uitbetalingen blijven tot wanneer rechten worden overgenomen door een ander socialezekerheidsstelsel.

Door Open Vld werd tijdens de bespreking gevraagd naar de budgettaire implicaties van deze wijziging. In een eerste fase wordt die geschat op 110.021 euro meeruitgave en op 55.421 euro na het uitdoven van de overgangsmaatregel.

Vlaams Belang suggereerde om mensen de mogelijkheid te bieden om op vrijwillige basis aangesloten te blijven. Want wie al jaren betaald heeft, dreigt door de wijziging uit de boot te vallen, omdat de persoon bij wie ze ten laste zijn, grensarbeider wordt.

De minister wees erop dat een aantal mensen inderdaad niet meer onder de zorgverzekering zullen vallen, omdat ze afgeleide rechten ontleen aan een ander socialezekerheidsstelsel. Bovendien is het zo dat de helft van alle uitkeringen die de zorgverzekering uitbetaalt, uit de algemene middelen komt. De premie dekt dus niet het volledige risico.

Een tweede wijziging voert een maximale termijn in voor het opvragen van de bijdragen van grensarbeiders, indien slechts laattijdig bekend wordt dat zij moeten aansluiten. Indien grensarbeiders laattijdig op de hoogte worden gesteld van hun plicht tot aansluiting, worden ze soms geconfronteerd met aanzienlijke achterstallige bijdragen.

Met de wijziging van het decreet zal een zorgkas nog maximaal vijf ledenbijdragen met terugwerkende kracht mogen opvragen als een persoon laattijdig op de hoogte gesteld werd door het Rijksregister of de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid. Deze wijziging is dus tevens een aansporing tot een vlotte gegevensstroom en het sneller signaleren van bijdrageplichten.

Open Vld heeft gevraagd na te gaan waarom de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid of het Rijksregister er niet in slagen tijdig alle informatie door te geven en hoeveel dossiers er zo vertraagd worden behandeld.

Franstaligen uit de Rand hebben waarschijnlijk betalingsachterstand opgelopen, omdat ze gevraagd hadden om de documenten in het Frans te ontvangen, aldus de heer Van Eyken. De minister antwoordde dat het uiteraard zo is dat openstaande vorderingen niet verdwijnen door er niet op te reageren. Bovendien heeft het Vlaams Parlement al grote inspanningen geleverd om clementie te tonen voor zij die niet of laat betalen.

Een derde wijziging bewerkstelligt de gelijke behandeling van alle personen bij collectieve schuldenregeling en faillissement. Door de decreetwijziging van 19 december 2008 hoeven personen met een collectieve schuldenregeling of een faillissement niet langer een jaarlijkse bijdrage te betalen. Voor de jaren dat ze niet betaalden, wordt ook geen opschorting met verlies van rechten opgelegd. Aan personen met een collectieve schuldenregeling of een faillissement die wel betaalden, maar te laat, wordt echter wel nog opschorting met verlies van rechten opgelegd. Deze regeling is niet billijk en wordt rechtgezet.

Ten slotte wordt de arbeidsrechtbank bevoegd voor geschillen inzake tenlastenemingen in de zorgverzekering. In een arrest van 29 april 2010 verklaarde de Raad van State zich onbevoegd op dit terrein. De arbeidsrechtbank is de meest aangewezen rechtbank om dit soort geschillen te behandelen. Verder worden ook enkele foutieve verwijzingen rechtgezet en wordt een duidelijkere rechtsgrond gecreëerd voor de bezwaarprocedure bij de administratieve geldboete en voor het afwijken van de beslissingstermijn van zestig dagen voor een tenlasteneming in welbepaalde gevallen.

Het volledige ontwerp van decreet werd in de commissie Welzijn met negen stemmen voor en één onthouding aangenomen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Voorzitter, minister, collega's, we zijn de talloze wijzigingen aan het decreet op de zorgverzekering ondertussen wat gewend geraakt, maar jammer genoeg zijn het niet altijd wijzigingen ten goede.

Er zijn de bemoeienissen van Europa, die mij eerlijk gezegd stilaan de keel uithangen. Ik blijf erbij dat Vlaanderen meer inspanningen had moeten doen om Europa ervan te overtuigen dat de Vlaamse zorgverzekering geen sociale zekerheid is in de traditionele zin. Dat had ons een boel ellende bespaard. De eerste fout was de naam. Er bestaat ook iets met die naam maar met een compleet andere inhoud in Nederland en in Duitsland. Als we het anders hadden genoemd, adl-tegemoetkomingen (activiteiten van het dagelijks leven) of zoiets, hadden we het een stuk gemakkelijker gehad om aan te tonen dat het geen ziekteverzekering is.

De hoofdbrok van de decreetswijziging die we vandaag bespreken, gaat over de grensarbeiders. We hebben daarvoor het decreet al eens gewijzigd. We hebben ook een verzoekschrift ontvangen dat op 12 oktober 2009 in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid besproken werd. In dat verzoekschrift over de uitsluiting van grensarbeiders van de Vlaamse zorgverzekering werd gevraagd om grensarbeiders toe te laten de jaarlijkse bijdrage te betalen, zodat ze net als andere Vlamingen een beroep kunnen doen op Vlaamse zorgverzekering als ze zorgbehoevend worden. Collega's, eigenlijk was dat verzoekschrift heel flatterend voor de zorgverzekering. Ik herinner me dat ik in de beginperiode 1999-2000 van de zorgverzekering mails kreeg van grensarbeiders die mij vroegen om zich niet te moeten aansluiten. De zorgverzekering is dus goed ingeburgerd en wordt door de bevolking geapprecieerd.

Uit het antwoord van de Vlaamse Regering op dat verzoekschrift bleek duidelijk dat een dergelijke vrijwillige aansluiting door de Europese Commissie niet wordt verplicht maar ook niet wordt verboden. Volgens mij kan de Vlaamse Regering perfect een vrijwillige aansluiting mogelijk maken, maar ze is hiervoor jammer genoeg geen vragende partij.

Op het ogenblik van het verzoekschrift waren het enkel de uitgaande grensarbeiders die van de zorgverzekering werden uitgesloten. Met de decreetswijziging die we vandaag bespreken, wordt het decreet op de Zorgverzekering aangepast aan een nieuwe Europese verordening, nummer 833/04. Deze verordening bepaalt dat personen ten laste altijd het recht volgen van de persoon waarvan zij het afgeleid recht hebben. Het gevolg hiervan is dat na de grensarbeiders zelf, vanaf 1 januari 2011 ook de personen ten laste van de uitgaande grensarbeiders uit de Vlaamse zorgverzekering worden gegooid, ook al hebben ze altijd netjes hun bijdrage betaald.

Reeds betaalde premies voor de jaren voor 2011 worden niet terugbetaald. 35 mensen die momenteel van een tegemoetkoming van de zorgverzekering genieten, dreigen na een overgangsregeling hun tegemoetkoming te verliezen.

Dit lijkt op een verzekeringsmaatschappij die een polis eenzijdig, zonder fout van de verzekerde, opzegt. Ik heb dat altijd onrechtvaardig gevonden. Ik zou dan ook willen dat de Vlaamse Regering dit rechtzet door de aansluiting op vrijwillige basis mogelijk te maken voor die mensen die reeds aangesloten zijn. We hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt de personen die door de verordening 833/04 worden getroffen en op 31 december 2010 reeds waren aangesloten bij een zorgkas, de mogelijkheid te bieden om op vrijwillige basis aangesloten te blijven.

Budgettair heeft dit amendement geen meeruitgave tot gevolg. De tenlasteneming van deze 35 mensen wordt momenteel door het Zorgfonds gedragen en blijft dus gewoon doorlopen. Bovendien zou het Vlaams Zorgfonds ook nog de vrijwillige ledenbijdrage van de uitgaande grensarbeiders blijven ontvangen, die ze in het andere geval kwijt zou zijn.

Ik kan het niet becijferen want het is blijkbaar niet geweten over hoeveel personen ten laste van uitgaande grensarbeiders het gaat. De kostprijs van de 35 tenlastenemingen is wel bekend en bedraagt exact 54.600 euro per jaar. Het aantal personen ten laste van de inkomende grensarbeiders kunt u, eigenaardig genoeg, heel nauwkeurig inschatten want u zegt dat het gaat over 3.962 personen. Dit lijkt me nochtans een cijfer dat veel moeilijker te verkrijgen is dan het aantal personen ten laste van uitgaande grensarbeiders. De meerkost hiervan zou 55.421 euro zijn. Hoe u aan dat cijfer komt, is mij een raadsel. Het lijkt me een erg precies cijfer te zijn voor een raming. Als men een raming maakt, krijgt men getallen zoals 55.000 of 60.000.

Het klopt dus niet dat de budgettaire impact van het voorliggend decreet 54.600 euro plus 55.421 euro zou zijn, samen ongeveer 101.000 euro, in een eerste overgangsfase en 55.421 euro na het uitdoven van de overgangsmaatregelen. Het klopt dus niet want de tenlastenemingen ten belope van 54.600 euro betalen we nu ook al. Het is dus geen meeruitgave. Als de tenlastenemingen na de overgangsfase wegvallen, dan bedraagt de meerkost van dit decreet zoals het nu voorligt, 55.421 euro min 54.600 of welgeteld 821 euro.

Dat is dus een wereld van verschil. Ik weet eigenlijk niet waarom u zo tegen die vrijwillige aansluiting gekant bent die wij hier in ons amendement voorstellen. Het financiële plaatje kan niet de reden zijn.

Minister, ik heb u in de commissie een opmerking gemaakt over lid 7 en 8 van paragraaf 2 van artikel 4. Na de decreetswijziging van vandaag zeggen die eigenlijk hetzelfde. U zou dat nakijken. Intussen heb ik nog een meer gecoördineerde lezing van de tekst gedaan. Daarbij valt het me op dat in lid 7 en 8 van paragraaf 2, die handelt over de inkomende grensarbeiders, expliciet verwezen wordt naar de personen ten laste, terwijl in lid 3 van paragraaf 1, die gaat over de uitgaande grensarbeiders, helemaal niets wordt gezegd over die personen ten laste.

Minister, ofwel is die uitdrukkelijke verwijzing naar de personen ten laste noodzakelijk, maar dan moet ze ook in paragraaf 1 worden opgenomen. Ofwel is die verwijzing niet nodig en mag ze worden weggelaten uit paragraaf 2. Ik ben geneigd het laatste aan te nemen aangezien overal in de tekst expliciet wordt verwezen naar de Europese verordening 833/04, die juist handelt over die personen ten laste. Ik denk dat het niet lid 7 of lid 8 van paragraaf 2 is dat weg mag maar dat lid 7 en lid 8 allebei mogen worden weggelaten. Wat is uw standpunt daarover?

Mijn fractie heeft in het verleden altijd de wijzigingen aan het decreet op de zorgverzekering goedgekeurd. Maar stilaan begint het ons toch wat te ver te gaan. Wanneer door steeds stringenter Europese verordeningen steeds meer van onze eigen mensen uit de boot van die zorgverzekering vallen, dan moeten we dat rechtzetten. Dat kunnen we vandaag door voor deze mensen vrijwillige aansluiting mogelijk te maken. Vandaar ons amendement. Ik reken daarvoor op de steun van u allen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, eigenlijk is dit een eerder technische wijziging van het decreet van 1999. Het decreet wordt aangepast aan een Europese verordening en een advies van de Raad van State. Tegelijk wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele technische fouten en een discriminatie weg te werken. De grootste wijziging is wellicht de toewijzing van de geschillen aan een arbeidsrechtbank, wat volgens het advies van de Raad van State ook gebeurt volgens het boekje.

Wat het amendement van het Vlaams Belang betreft, is de discussie al heel uitgebreid gevoerd in de commissie. Dat was duidelijk voor iedereen.

De N-VA zal dit ontwerp van decreet mee goedkeuren.

Verder wil ik de verslaggever bedanken voor het heel uitgebreid en toch samenvattend verslag.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: De verslaggever heeft alles uitvoerig toegelicht en ik sluit me daar graag bij aan.

De heer Felix Strackx: Ik wil even kort reageren op wat mevrouw Stevens heeft gezegd. De uitvoerige discussie die we in de commissie hebben gevoerd, ging over de grensarbeiders op zich. Nu is die groep veel groter geworden omdat alle personen ten laste van die grensarbeiders worden uitgesloten. Ik denk dat dit een heel andere dimensie geeft aan de zaak.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, ik dank uiteraard ook de verslaggever en iedereen die dit vrij technisch ontwerp van decreet heeft opgevolgd.

De discussie over het amendement is ook in de commissie gevoerd. Omwille van de logica en de coherentie met wat in het verleden is gebeurd, lijkt het me beter het amendement niet te aanvaarden.

Mijnheer Strackx, u hebt in de commissie gevraagd iets op te zoeken. Ik heb dat ondertussen gedaan. U hebt toen gesuggereerd dat er misschien een probleem met het achtste lid zou kunnen zijn. Wat u vandaag opwerpt, is een nieuw argument. Ik kan bevestigen dat het achtste lid niet kan worden geschrapt. Dit gaat immers om de al dan niet facultatieve aansluiting bij de zorgverzekering van personen ten laste van een inkomende grensarbeider. Of de aansluiting verplicht of facultatief is, is afhankelijk van de plaats waar de grensarbeider is tewerkgesteld. Als het om een tewerkstelling in Vlaanderen gaat, is de aansluiting verplicht.

Om die reden ben ik van oordeel dat de voorliggende tekst correct is. Ik hoop dan ook dat het Vlaams Parlement zo goed zal zijn het ontwerp van decreet in zijn huidige vorm goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 880/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 3. (Zie *Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 880/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 4 tot en met 12 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn
– 977 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroj, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borghet en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
– 1001 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroj, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
– 1012 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1013 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroj en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart
– 1014 (2010-2011) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heb ik bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van mevrouw Van den Eynde en de heer Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn.

De heer Gatz heeft bij motie van orde voorstellen tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heer van Rouveroj, de dames De Ridder en De Vroe, de heren Keulen en Callens, mevrouw Van der Borghet en de heer Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z), van het voorstel van resolutie van de heer van Rouveroj, de dames De Ridder en Van Volcem en de heren Keulen, Gatz, Tommelein en Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK), van het voorstel van resolutie van de heer Keulen, mevrouw De Ridder en de heer van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en van het voorstel van resolutie van de heren Keulen en van Rouveroj en mevrouw De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart.

Vraagt iemand daarover het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over de voorstellen tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die de voorstellen wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De voorstellen tot spoedbehandeling zijn aangenomen.

Dan stel ik voor dat de voorstellen van resolutie onmiddellijk worden behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 1011 (2010-2011) – Nr. 1

Aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft de agenda aangevuld met het voorstel van resolutie van mevrouw De Ridder en de heren Keulen en van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn.

Dit voorstel van resolutie is echter nog geen zeven vrije dagen verspreid, zoals voorgeschreven bij artikel 54, punt 4, en 69, punt 2 van het Reglement van het Vlaams Parlement. Is het parlement het eens met de aanvulling van de agenda? (*Instemming*)

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 977 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 1011 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de besprekingen van het voorstel van resolutie van mevrouw Van den Eynde en de heer Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn en het voorstel van resolutie van mevrouw De Ridder en de heren Keulen en van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn samen te voegen tot een enkele bespreking.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, de Commissie voor Openbare Werken en Mobiliteit heeft de nieuwe beheersovereenkomst met De Lijn voor de periode 2011-2015 besproken. Tijdens deze bespreking heeft het Vlaams Belang verschillende opmerkingen geformuleerd. Die opmerkingen zijn nu in een voorstel van resolutie ondergebracht. Dit voorstel van resolutie ligt bij hoogdringendheid ter stemming voor.

We gaan niet akkoord met het feit dat de beheersovereenkomst uitgaat van de Mobiliteitsvisie 2020 van De Lijn.

De mobiliteitsvisie 2020 stelt een aantal nieuwe trajecten voor die de komende jaren moeten worden ontwikkeld, maar, collega's, dit werd nooit als document goedgekeurd door deze

regering, noch door de vorige regering en kan dus onmogelijk als uitgangspunt gebruikt worden in een beheersovereenkomst voor de volgende vier jaar.

De Lijn heeft een belangrijke rol in het organiseren van het openbaar vervoer in Vlaanderen. Zij vervult een monopoliefunctie en het is dan ook van zeer groot belang dat zij haar taak ernstig neemt en zeer goed vervult. Wij kunnen ons echter niet vinden in het feit dat De Lijn zich bezighoudt met projecten zoals Cambio, het autodelen. Dat is geen taak van een openbarevervoersmaatschappij, maar wel van de Vlaamse Regering die deze taak verder moet delegeren.

Wij stellen vast dat De Lijn nog veel werk voor de boeg heeft om interprovinciale afstemming van de aansluiting te verbeteren. Uiteraard dient het openbaar vervoer comfortabeler en stipter te zijn, wat bijgevolg zal leiden tot een grotere klantentevredenheid. Het schamele streefcijfer inzake klantentevredenheid kan ongetwijfeld door een grotere stiptheid opgetrokken worden.

Tot slot, collega's, meent het Vlaams Belang dat De Lijn meer inspanningen moet doen om een doelgerichte aanpak inzake sociale veiligheid, door zowel voor zijn personeelsleden als voor de reizigers een hogere veiligheid aan te bieden. Chauffeurs en reizigers van De Lijn mogen niet langer het doelwit zijn van agressie. Iedereen heeft het recht op zelfverdediging.

Onze fractie zal morgen tijdens de bespreking van het veiligheidsplan van De Lijn alvast vragen om van het veiligheidsplan, dat een papieren document is, daadwerkelijk een echt veiligheidsplan te maken. Wij zullen pijnpunten en tekortkomingen inzake het veiligheidsbeleid van De Lijn aanklagen.

Het mag duidelijk zijn, collega's, dat, gelet op de opmerkingen die ik zonet heb gemaakt, wij ons niet konden vinden in de beheersovereenkomst van De Lijn en via een resolutie deze nieuwe beheersovereenkomst kracht hebben willen bijzetten, want alle reizigers hebben recht op een correct, comfortabel, stipter, betrouwbaar en veilig openbaar vervoer (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Voorzitter, we waren heel hoopvol gestemd inzake de nieuwe beheersovereenkomst voor De Lijn. We lazen in de beleidsbrief dat de minister van Mobiliteit pleitte voor een vraaggericht en efficiënt openbaar vervoer met een hogere kostendekkingsgraad, maar we zijn in de beheersovereenkomst – en ik druk me nu nog voorzichtig uit – eerder teleurgesteld.

Ik wil niet teruggrijpen naar het verslag van de Inspectie van Financiën die in bewoordingen die haar eigen zijn en die ik voor haar rekening laat, duidelijk stelde dat de nieuwe beheersovereenkomst van VVM De Lijn “onvolledig, inhoudsloos en ongeloofwaardig” is geworden. Daar waren wij zelf ook al van overtuigd. We hebben de afgelopen jaren en maanden herhaaldelijk onze kritiek geuit.

Nu hebben we zelf een voorstel van resolutie ingediend waaruit we een aantal concrete punten willen verduidelijken. Ik zal ze niet allemaal aanhalen, iedereen heeft de tekst gekregen. We willen in de eerste plaats de kostendekkingsgraad, die historisch laag is, iets ambitieuzer omhoog laten gaan. Onze voorgestelde jaarlijkse toename is 2 procent, dat lijkt ons zeker niet te veel gevraagd: op het einde van de beheersovereenkomst zal de kostendekkingsgraad tegen dit stijgingsritme nog steeds lager liggen dan die van sommige andere openbaarvervoersmaatschappijen.

We zouden ook willen dat op een realistische manier en ondubbelzinnig naar voren wordt gebracht hoe men die kostendekkingsgraad de komende jaren verhoogd zou willen zien. De Inspectie van Financiën zegt hierover zelf dat: “van de doelstelling ‘hogere kostendekkingsgraad’ niet veel moet worden verwacht, aangezien het tariefbeleid, op de indexerings na, ongewijzigd blijft”. Het blijft dus allemaal vaag.

Wij maken wel een aantal duidelijke keuzes in het voorstel van resolutie. We pleiten er in de eerste plaats voor dat de uitrol van Retibo voor het hele voertuigenpark afgerond is tegen eind 2013. Hiermee trekken we de datum, die steeds naar achteren werd geschoven, naar voren. We zouden graag zien dat de geregistreerde verplaatsingsgegevens die op dat moment objectief worden geregistreerd, nog tijdens deze beheersovereenkomst worden geëvalueerd. Volgens de huidige beheersovereenkomst zou dit pas iets voor de volgende zijn, wij willen dat nu nog zien gebeuren zodat ook de tarieven vanaf 2014 eventueel al bijgestuurd kunnen worden.

Verder vinden we dat De Lijn al dit jaar efficiëntiewinsten zou kunnen realiseren op onderbezette lijnen, door haar exploitatie aan te passen. We betreuren dat er niet wordt geraakt aan de parameters. De Vlaamse Regering laat na ambitieuzere parameters te hanteren om die bezettingsgraad van vaste lijnen en belbussen te evalueren en te differentiëren qua tijd en plaats. Voor ons valt het moeilijk uit te leggen dat een vaste lijn met een gemiddelde bezettingsgraad van acht reizigers op jaarbasis een efficiënt vervoermiddel is, terwijl er elders sprake is van overvolle bussen.

Ook op andere punten van de beheersovereenkomst hebben we kritiek. Ook de klantentevredenheid wordt zeer vaag omschreven. Er wordt gepleit voor een algemene tevredenheid. We zouden graag hebben dat er opnieuw zou worden gestreefd naar een algemene tevredenheid van 80 procent, maar dat er ook aparte streefwaarden zouden worden gedefinieerd voor de diverse aspecten van dienstverlening, reizigerscomfort, rollend materieel, comfort in halte-infrastructuur, verkoopkanalen, stiptheid, snelheid, reizigersinformatie en bijvoorbeeld ook klantvriendelijkheid.

Ook bij het actieplan Groen Openbaar Vervoer moet meer effect uitgaan van het aansturen van De Lijn. Dat gebeurt te weinig. Het verslag van de Inspectie van Financiën heeft het over een rapport dat op de lachspieren werkt. Zo ver zou ik niet willen gaan, maar ik zou het wel effectiever maken qua uitwerking. We vragen ook dat de uitstoot van CO₂ en fijn stof en het brandstofverbruik tussen 2011 en 2015 elk jaar voort zouden afnemen, vooral dan door een grondige vernieuwing van de vloot.

Geachte leden, dat zijn enkele punten. U kunt ze gedetailleerd nalezen in het voorstel van resolutie. We zijn ervan overtuigd dat dergelijke aanpassingen noodzakelijk zijn om te kunnen komen tot een efficiënt en vraaggericht openbaar vervoer. Meer nog, we zijn ervan overtuigd dat men zonder deze aanpassing niet zal komen tot een vernieuwde openbaarvervoersmentaliteit, die wij wel hadden verwacht bij het aantreden van deze minister. Thans vinden we die jammer genoeg niet terug in de huidige beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, we hebben de voorstellen van resolutie van het Vlaams Belang en Open Vld bekeken. We moeten eerlijk zeggen dat we enigszins verbaasd waren, zeker wat Open Vld betreft. Samen met Open Vld hebben we een paar maanden geleden een voorstel van resolutie ingediend, naar aanleiding van de aangekondigde beheersovereenkomst. We hebben de vragen van Open Vld toen mee opgenomen in dat voorstel.

Ondertussen is die resolutie omgezet in een beheersovereenkomst met De Lijn. We menen dat die beheersovereenkomst tegemoetkomt aan de resolutietekst die door de meerderheid en Open Vld werd goedgekeurd. Ik begrijp dat die partij nu een aantal accenten wil leggen. Ook ik zou nog wel een aantal accenten willen leggen. Ik kan me voorstellen dat mevrouw Brouwers ook nog wel wat accenten wil leggen.

Een aantal van de accenten van Open Vld kan ik onderschrijven, een aantal andere niet. Zo heeft Open Vld het bijvoorbeeld niet over de doorstroming, over frequentieverhogingen, over de aanpak van overbezette lijnen. Het lijkt me niet goed dat er enerzijds een resolutie is geweest die is omgezet in een beheersovereenkomst, terwijl men nu anderzijds aan ‘cherry picking’ doet. Het lijkt ons dus beter ons te houden aan de resolutie die is goedgekeurd en aan

de basis ligt van de beheersovereenkomst. Op dit ogenblik is er verder geen reden om dit nog bij te sturen.

Mevrouw Van den Eynde heeft perfect aangegeven waarom ik niet zal stemmen voor het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang. Ik ben het er niet mee eens dat er niet zou worden geparticipeerd in Cambio. Ik ben het er absoluut niet mee eens dat alles met betrekking tot de Mobiliteitsvisie 2020 zou worden geschrapt. Een aantal zaken uit het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang zijn dus absoluut onaanvaardbaar voor ons, zodat het voor ons zelfs niet mogelijk is dat voort te overwegen.

We zullen de beide voorstellen dus wegstemmen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Wij hebben inderdaad in juli met quasi het voltallige parlement een resolutie goedgekeurd, met meer dan twintig aanbevelingen voor de regering om haar te helpen bij de onderhandelingen die zij ging voeren met De Lijn met het oog op een nieuwe beheersovereenkomst.

Tijdens de bespreking in de commissie van het ontwerp van die beheersovereenkomst heeft vooral de directeur-generaal ten voeten uit bewezen op welke manieren en op welke punten allemaal rekening is gehouden met die resolutie. Dat was zeer grondig. In de beheersovereenkomst zelf staat regelmatig ‘res. nummer zoveel’. Dat verwijst naar onze resolutie en het punt daarin. Maar ook omgekeerd heeft hij een nota toegevoegd met alle punten van de resolutie en waar we dat konden vinden in de beheersovereenkomst. In twee richtingen kan men dus nagaan hoezeer de regering en De Lijn rekening hebben gehouden met onze wensen van juli vorig jaar. Naar onze mening is dat op een goede manier gebeurd.

Er waren in de commissie nog heel wat vragen, ook vanuit de meerderheidspartijen. Zowel de minister als de directeur-generaal van De Lijn hebben daarop, weliswaar met heel wat nuance, zeer goede antwoorden gegeven, onder andere over de verschillende punten die mevrouw De Ridder heeft aangehaald. Ik denk dat ik daar nu niet meer moet op ingaan. Iedereen kan het verslag nalezen en kan daar bekijken hoe men bijvoorbeeld op de punten kostendekkingsgraad en onderbezetting heeft geantwoord. Wij zijn tevreden met dat antwoord.

Wat niet zo expliciet noch in onze resolutie noch in de beheersovereenkomst terug te vinden is, waren de parameters om het woon-werkverkeer voor een deel uit te filteren en te zien hoe De Lijn daar de komende jaren beter op kan inspelen. Ook daar heeft de minister gezegd dat zij dat mee wil verwerken in de jaarlijkse rapportering die we zullen hebben, misschien al eind dit jaar, maar ik neem aan eerder vanaf volgend jaar. Dan zullen wij een eerste rapportering hebben. Het woon-werkverkeer zou daarin een apart punt worden. Dat heeft zij in de commissie zeer duidelijk beloofd. Ik denk dus niet dat wij dat hier nog eens in een resolutie moeten herhalen.

Ik zou nog een aantal andere dingen kunnen vragen. Het allerbelangrijkste zal zijn hoe dat rapport er zal uitzien. Dat wens ik toch nog even te benadrukken. Wij hebben na onze bespreking in de commissie allemaal nog een – weliswaar laattijdig – advies gekregen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), onze strategische adviesraad. Zij maakten er terecht een punt van om een correcte en gevalideerde nulmeting van al die indicatoren te hebben. Dat is misschien nog maar weinig aan bod gekomen. De Lijn zal nu in eerste instantie een nulmeting moeten maken van al die indicatoren. Want wat is het startpunt als er ‘trend in min’, ‘trend in plus’ of een ‘percentage’ staat? Om een goed rapport te hebben, zal men toch eerst eens dat startpunt moeten uitklaren. Dan hoop ik dat we vanaf volgend jaar een goede rapportage kunnen krijgen.

Ik ben het, net zoals de heer Roegiers, absoluut oneens met de idee van Vlaams Belang om ons maar helemaal uit Cambio terug te trekken. Ik vind het nu net heel goed dat De Lijn de

verplaatsing van deur tot deur expliciet opneemt en dat De Lijn mee wil helpen met de hele mobiliteit in Vlaanderen en niet alleen kijkt naar haar bussen en trams, maar ook naar het natransport, of dat nu met een Cambio-auto gebeurt of met de eigen wagen of met de fiets of te voet. Ik heb dat ook in de commissie gezegd. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, ik wil beginnen met een woord van appreciatie voor minister Crevits voor de werkwijze in dit hele dossier. Dit is een voorbeeld voor de bespreking en behandeling van beheersovereenkomsten, ook in andere commissies en andere beleidsdomeinen. Dit is de eerste keer dat er een resolutie gemaakt wordt, ook samen met Open Vld, dus over de grenzen van oppositie en meerderheid heen, voordat er een beheersovereenkomst wordt opgemaakt.

Zoals mevrouw Brouwers al zei, gaat die appreciatie nog verder. De Lijn heeft namelijk grondig de moeite gedaan om alle elementen uit de resolutie ook op te nemen in de beheersovereenkomst en duidelijk aan te geven waar zij tegemoetkomen aan de vragen van het Vlaams Parlement. Ik denk dat dat een zeer goede werkwijze is en een voorbeeld voor andere beheersovereenkomsten.

Wat de resolutie voor de opmaak van de beheersovereenkomst betreft, zat er inderdaad één element niet in, namelijk de rapportage aan het Vlaams Parlement. Wij hadden effectief gevraagd dat het Departement Mobiliteit jaarlijks op de hoogte zou worden gebracht van de voortgang en de evoluties in de indicatoren van de beheersovereenkomst. Dit is gelukkig rechtgezet. De minister heeft de toezegging gedaan dat op alle punten, alle indicatoren, een rapportage zou komen naar het Vlaams Parlement waarbij we dit kunnen evalueren. Er is ook gezegd dat, indien nodig, op bepaalde punten bijstellingen zouden gebeuren in de beheersovereenkomst.

Wat de resoluties van Open Vld en Vlaams Belang betreft, vind ik het spijtig dat Open Vld een aparte resolutie indient na het tot stand komen van de beheersovereenkomst. Er worden door Open Vld een aantal accenten gelegd, wat ik begrijp en wat bij de bespreking in de commissie uitdrukkelijk aan bod is gekomen. Mevrouw De Ridder, wat de kostendekkingsgraad betreft, zegt u – en ik denk dat u daar verkeerd in bent – dat er alleen geschreven staat dat er een trend in plus wordt nagestreefd. In de beheersovereenkomst staat duidelijk dat men een scenario naar een stijging van 0,5 procent zal uitwerken en dat dat ook zal worden uitgevoerd. Ik denk dat het belangrijk is dat er cijfers in staan. Niet dat die cijfers zaligmakend zijn, maar het is wel duidelijk dat de ambitie er is om de kostendekkingsgraad te verhogen. Des te beter indien dat meer zou zijn dat 0,5 procent, maar indien dit niet mogelijk is, zitten we tenminste met dat scenario van 0,5 procent.

Bij het nalezen van het voorstel van resolutie van Open Vld, merk ik dat er een aantal elementen uit de beheersovereenkomst opnieuw werden opgenomen. Ik heb de indruk dat u uw voorstel van resolutie nog steeds baseert op een advies van de Inspectie van Financiën, dat gemaakt werd op basis van een ontwerp van beheersovereenkomst. Nadien heeft de regering nog aanpassingen gedaan aan die beheersovereenkomst op basis van het advies van de Inspectie van Financiën.

Wat het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang betreft, wil ik toch nog even benadrukken dat wij er niet mee zouden kunnen leven indien De Lijn niet meer zou participeren in Cambio. Ik denk dat het een belangrijk project is dat moet worden voortgezet en waarin De Lijn ook een taak heeft. Zeker bij een verbetering van het woon-werkverkeer kan het gebruik van Cambio een rol spelen.

Ik heb nog een vraag aan het Vlaams Belang over de resolutie. Ik lees namelijk in het tweede punt dat uw operationele doelstelling 7.2 in overeenstemming moet worden gebracht met het woonbeleid van de Vlaamse Regering om zo overeen te komen “dat het spoorgebonden aanbod uitsluitend in steden wordt uitgebouwd”. Ik hoop dat dit niet betekent dat u totale

tegenstander bent van de uitbouw van de voorstadsnetwerken, want u weet dat dat een belangrijke piste is van de Vlaamse Regering en dat er zeker ook in Vlaams-Brabant en in andere voorstadsnetten, echt wordt ingezet op de uitbouw van die voorstadsnetten. Ik hoop dat het niet enkel tot de steden beperkt wordt.

Ten slotte wil ik nog zeggen dat we zeer tevreden zijn en dat ik hier, net zoals mijn collega's van de sp.a en CD&V, niet al onze accenten zal herhalen. De bespreking in de commissie was zeer uitvoerig en ik ben ervan overtuigd dat we binnen een jaar de eerste evaluatie kunnen maken. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Ik ga me beperken tot de voorstellen van resolutie zelf. Het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang heeft het vooral over de klantvriendelijkheid en de dienstverlening. Er staan wel wat goede punten in. Maar de LDD-fractie zal zich onthouden bij de stemming daarover omdat er niets in staat over het economische aspect, meer bepaald over de kostendekkingsgraad zelf. Die ontbreekt daar volledig. Daarom onthouden we ons.

Het voorstel van resolutie van Open Vld gaat wel in die richting. Toch hebben we daar ook opmerkingen bij. Punt twee vinden we weinig ambitieus. Een jaarlijkse bijsturing van 2 procent leidt in 2015 nog maar tot 16 plus 8 procent. In 2011 zal dat niet meer lukken. Als De Lijn haar kostendekkingsgraad met 2 procent kan optrekken, is dat toch al iets, en een beetje beter dan vandaag. Ter vergelijking: de MIVB heeft vandaag al een kostendekkingsgraad van ongeveer 50 procent.

Het systeem Retibo is voor LDD oké, maar de bussen zullen ook worden uitgerust met computersystemen die de ticketing informatiseren en de lichten kunnen beïnvloeden. Met andere woorden, zelfs een lege bus zou met dat systeem voorrang kunnen vragen. Daar houden wij ons hart voor vast.

Het voorstel van resolutie van Open Vld vraagt om een doorlichting door externe organisaties. Dat juichen wij toe.

We zullen dat voorstel van resolutie goedkeuren. We zijn het maar voor 90 procent eens met de tekst, maar het is een belangrijke tekst. Het voorstel kan De Lijn verder brengen dan ze vandaag staat.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, wij hebben bij de voorbereiding van de beheersovereenkomst een voorstel van resolutie ingediend. We vonden het niet opportuun om dat nu nog eens te herhalen. Ik beperk me tot enkele accenten.

Wat wij belangrijk vinden en wat nu nog een beetje ondermaats is, is de veiligheid van de reizigers op de bus. De Lijn geeft dat met zoveel woorden toe. Er kan nog meer energie naartoe gaan om dat te verbeteren.

Het overleg met de lokale besturen vinden wij belangrijk voor verschillende zaken. Open Vld heeft dat ook al aangehaald. We denken daarbij aan wegenwerken en omleidingen. Er ontstaan problemen met lokale besturen als er te weinig inspraak is. Maar het grootste probleem, zo is mij de laatste tijd gemeld, is vooral dat De Lijn de onderhandelingen te laat opstart als het gaat over derdebetalersregelingen met de lokale besturen. Ik had daar ook een vraag over ingediend. Aan deze problematiek moet De Lijn zelf meer aandacht besteden.

Nog een punt, dat daarmee verband houdt, is dat er meer overleg moet plaatsvinden met de lokale besturen over de overstap naar het openbaar vervoer. Veel openbare werken bieden een uitstekende kans om mensen te laten kiezen voor het openbaar vervoer. Dat kan beter worden benut.

Het bedrijfsvervoerplan en de ontsluiting van industrieterreinen komen in deze beheersovereenkomst nog niet ten volle tot hun recht. De Lijn wil daar nog onderzoek naar doen, maar laat nog steken vallen.

Mevrouw Brouwers haalde het al aan: het woon-werkverkeer is nog ondermaats uitgebouwd.

Aan de andere kant – en daarom kunnen we het Vlaams Belang en Open Vld niet volgen – vinden wij aansluitend bij het actualiteitsdebat dat we in de richting van de Mobiliteitsvisie 2020 moeten werken. Meer nog, we moeten meer investeren in het openbaar vervoer dan vandaag om de overstap te kunnen maken naar een andere vervoerswijze.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik besef dat de eerste resolutie, die we trouwens vorig jaar samen hebben goedgekeurd, een grote gemene deler was. Ik besef heel goed dat een voorstel van resolutie dat uitsluitend door sp.a wordt ingediend, er helemaal anders uit zou zien dan een van CD&V. Dat is logisch, maar dat mag eens gezegd worden.

Open Vld dient toch nog een nieuw voorstel van resolutie in omdat we in het huidige ontwerp van beheersovereenkomst weinig terugvinden van die resolutie. Veel doelstellingen zijn zeer vaag en worden niet ingevuld zoals we in de resolutie hadden gevraagd.

Ik ga een concreet voorbeeld geven waar de beheersovereenkomst zelfs afwijkt van de gemeenschappelijke resolutie die we vorig jaar voor de zomer hebben ingediend. Het gaat over punt 19 waarin we vroegen dat na de uitrol van de smartcard een evaluatie van het tarievenbeleid en de prijselasticiteit zou worden georganiseerd. De uitrol van de smartcard is al vertraagd tot eind 2013-2014. Dan is er nog tijd om de evaluatie en de prijselasticiteit te onderzoeken binnen deze beheersovereenkomst. Die komt niet verder dan de voorbereiding van het onderzoek naar prijselasticiteit, en dat is toch wel een groot verschil, want dat betekent dat men dat onderzoek en de aanpassingen naargelang van de resultaten pas zal doorvoeren vanaf 2015, 2016 of 2017, maar zeker niet meer in de looptijd van deze beheersovereenkomst.

Daarnaast hebben we ons in onze kritiek gebaseerd op de nieuwste beheersovereenkomst. U moet zich geen zorgen maken. Ik heb gesproken over een trend in plus inzake de kostendekkingsgraad van een halve procent. Dat vinden we bijzonder ondermaats. Daarom spreekt ons voorstel van resolutie van 2 procent.

Voor het overige zijn er nog andere punten die heel nadrukkelijk nieuwe elementen aandragen en verder gaan dan de huidige beheersovereenkomst. Ik vernoem de reizigerscompensatie, het betrekken van de lokale besturen als volwaardige stakeholder, en verder ook een groot hiaat in de beheersovereenkomst, namelijk hoe men omgaat met de implementatie van de EU-verordening van 2007 die in de volgende beheersovereenkomst volledig zal moeten worden opgenomen.

Dit zijn voldoende concrete elementen om ons voorstel van resolutie te verantwoorden en daarvoor steun te vragen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Er staat heel duidelijk dat De Lijn onderzoek voert naar de prijselasticiteit en naar de wijze waarop de prijszetting van de verschillende vervoerbewijzen het aankoop- en verplaatsingsgedrag van de reizigers beïnvloedt. De minister heeft gezegd dat men daar niet op moet wachten. In ons voorstel van resolutie hebben we gezegd dat we het onderzoek naar de prijselasticiteit pas wilden voeren na de uitrol van Retibo, maar de minister heeft in de commissie gezegd dat dat voor haar niet hoeft en dat De Lijn dat wel kan doen.

Hetzelfde met Retibo: er zullen proefprojecten starten. De minister heeft in de commissie bevestigd dat ze bereid is eerdere bijsturingen te doen na de eerste resultaten van de proefprojecten Retibo.

Het is allemaal wat genuanceerder dan hier wordt voorgesteld. We hadden een goed debat in de commissie. De minister heeft heel voluntaristisch en proactief geantwoord en daar moeten we hier niet op terugkomen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1016 (2010-2011) – Nr. 1

Aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft de agenda aangevuld met het voorstel van resolutie van de heer de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Peumans en Roegiers, mevrouw Smaers, de heer D'Hulster en mevrouw Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV).

Dit voorstel van resolutie is echter nog geen zeven vrije dagen verspreid, zoals voorgeschreven bij artikel 54, punt 4, en 69, punt 2 van het Reglement van het Vlaams Parlement. Is het parlement het eens met de aanvulling van de agenda? (*Instemming*)

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1013 (2010-2011) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) – 1016 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de besprekingen van het voorstel van resolutie van de heer Keulen, mevrouw De Ridder en de heer Van Rouveroj betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en het voorstel van resolutie van de heer de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Peumans en Roegiers, mevrouw Smaers, de heer D'Hulster en mevrouw Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) samen te voegen tot één enkele bespreking.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Onze fractie doet in dit voorstel van resolutie zestien aanbevelingen om de performantiegraad van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) verder te verhogen. Het is behartenswaardige literatuur. Ik raad de collega's aan om er kennis van te nemen. Nog liever zou ik hebben dat ze samen met mijn collega's De Ridder en Van Rouveroy dit voorstel van resolutie steunen. *(Applaus bij Open Vld)*

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, ik zal het ook heel kort houden. Na de bespreking van het ontwerp van beheersovereenkomst van het AWV in de commissie, hebben we met de meerderheid ook de opmerkingen van het Rekenhof bekeken. De beheersovereenkomst voldeed in grote mate aan de opmerkingen, zowel die van de leden van de commissie, als die van het Rekenhof.

We dienen nog een extra voorstel van resolutie in om een aanpassing te kunnen verkrijgen voor drie punten. Het gaat onder meer om het probleem van de verwijlintresten. We vragen om toch duidelijker doelstellingen te kunnen formuleren in de beheersovereenkomsten met betrekking tot het inperken van verwijlintresten binnen het Agentschap Wegen en Verkeer. Daarnaast vragen we om de infrastructuurwerken die de komende jaren op stapel staan, meer te verduurzamen.

Een laatste punt waarvan we willen dat het extra benadrukt wordt, is de wegomgevingsinfrastructuur. We hebben het daarover onlangs nog gehad in de plenaire vergadering, toen het ging om de omvallende verlichtingspalen. We willen dat als een aparte doelstelling om ook de inspectie, het onderhoud van omgevingsinfrastructuur op te nemen en daarover te rapporteren.

Voorzitter, dat zijn onze drie extra voorstellen die we willen toevoegen aan het ontwerp van beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik wil eerst en vooral alle mensen feliciteren die de moeite hebben gedaan om over dit belangrijke document een voorstel van resolutie in te dienen. Het voorstel van Open Vld zullen we met enthousiasme goedkeuren, al was het maar omdat ik vind dat de oppositie soms solidair moet kunnen blijven, over de ideologische grenzen heen.

Wat de meerderheid betreft, had ik vandaag meer enthousiasme verwacht. De meerderheidsresolutie is dermate kort dat ik me toch wel zorgen begin te maken, zeker als ik het artikel lees dat vandaag in De Standaard verschenen is. De titel luidt: "Vlaams actieplan tegen zwarte punten in verkeer is zootje." In het artikel staat: "Het Rekenhof is beenhard voor de manier waarop de Vlaamse overheid gevaarlijke punten in het verkeer wegwerkt." Ik had dan ook verwacht dat de meerderheid, wetende wat ze nu weet, en wat ze toen natuurlijk nog niet wist, of stelde nog niet te weten, een amendement zou indienen op haar bijzonder sibillijns en kort voorstel van resolutie.

Ik vind dat de meerderheid een kans heeft laten liggen. We zijn nog niet aan het einde van de zitting. Ik wil haar nog de kans geven om het alsnog bij te sturen. Als het blijft wat het is, zullen we het niet goedkeuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Griet Smaers: Morgen zullen we het in de commissie over die gevaarlijke punten hebben. In het ontwerp van beheersovereenkomst staat er heel wat over die gevaarlijke punten. Bij de bespreking van het ontwerp is er heel wat aandacht gegaan naar die punten. De minister heeft aangegeven dat er een evaluatie gebeurt, en dat alle verbeterpunten worden opgenomen in het project gevaarlijke punten.

Het is ook een dossier dat jaren geleden werd goedgekeurd. Ondertussen willen we het, waar mogelijk, bijsturen. Dat dossier ligt morgen voor in de commissie.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

Mijnheer Reekmans, ik wijs u op uw rechten. U hebt 30 minuten. (*Gelach*)

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, collega's, wat vandaag voorligt, vond ik iets te belangrijk om op twee minuten tijd van op mijn plaats af te haspelen. In wat vandaag ter stemming ligt, de beheersovereenkomst en het voorstel van resolutie van de meerderheid, wordt de realiteit aangaande de werking van het AWV compleet onderschat. De meerderheid heeft al verscheidene aanpassingen gedaan aan het ontwerp van overeenkomst na eerdere negatieve rapporten van het Rekenhof. Die zijn al opgenomen in het ontwerp. Dadelijk nog meer over het Rekenhof.

Ik wil beginnen met het eerste punt van het ontwerp van resolutie van de meerderheid. In het ontwerp wordt aan de regering gevraagd “duidelijk meetbare, ambitieuze doelstellingen te formuleren ter voorkoming en inperking van verwijlinteressen”. Dat is een doelstelling die de meerderheid aan de Vlaamse Regering vraagt op te nemen.

Ja, collega's van de meerderheid, we hebben het pas gisteren gekregen. Het is een lijvig document van een 60-tal pagina's, een nieuw verslag van het Rekenhof. De heer Penris zei al dat het gaat over de evolutie van de zwarte verkeerspunten in Vlaanderen, toch een van de belangrijkste dossiers van het AWV als je naar de kostprijs kijkt. Ik citeer een bepaling uit het verslag van het Rekenhof: “Laattijdige betaling van facturen heeft in de periode 2002-2009 in totaal 1,7 miljoen euro aan verwijlinteressen gegenereerd. Soms blijven belangrijke factuurbedragen verschillende jaren openstaan. De opgelegde maatregelen tot beheersing van de verwijlinteressen zijn weinig succesvol gebleken.” Collega's van de meerderheid, de heer Penris heeft een punt dat de resolutie die amper uit zes lijnen bestaat haastwerk is om toch maar bijkomend een resolutie in te dienen, zeker als je zulke aanbevelingen van het Rekenhof leest.

Pas op, collega's van CD&V, ik doe niet mee aan de sport die jullie beoefenen, namelijk de minister bewieroken voor haar goede werk. Maar in dit geval kan ik niet de zwartepiet aan minister Crevits geven. Mij maakt het niet uit wie het versmost, ik wil alleen dat het niet langer wordt versmost. Daarom staan wij hier en klagen dit aan: 1,7 miljoen euro aan verwijlinteressen. De heer Vereeck heeft de voorbije dagen nog andere verwijlinteressen naar voren gebracht. Tel dat allemaal eens op. Dan kunnen we al heel wat mooie openbare werken doen.

Dit is bezig van in 2002. Het gaat over meerdere regeringen. Maar één ding is duidelijk: het gaat voornamelijk over twee sp.a-excellenties en twee CD&V-excellenties. Dat zijn de enige twee partijen tot wie ik me moet richten.

Collega's, ik wil even enkele belangrijke citaten geven uit die audit. Ik doe het voor de collega's die nog niet de kans hebben gehad het te lezen. Het was mijn eerste dossier als Vlaams parlements lid, toen ik hier de eed heb afgelegd. In de eerste plenaire zitting heb ik vragen gesteld over het uit de hand lopen van de zwarte verkeerspunten. Dat werd toen een beetje weggelachen. Ik ben dat dossier blijven aankaarten. Het werd nog steeds weggelachen. Dat ging zo: “Mijnheer Reekmans, als u een omelet bakt, moet u eieren leren breken.” Dat klopt.

Aanvankelijk heeft toenmalig minister Stevaert dit dossier gelanceerd in 2002. Hij ging 800 zwarte verkeerspunten in Vlaanderen met 400 miljoen euro oplossen. Vandaag zijn we 2011. Uit eerdere antwoorden van de minister meen ik te mogen afleiden dat we in 2014 klaar zullen zijn. Niet enkel is de termijn verdubbeld, ondertussen zegt het Rekenhof dat we in 2010 al 897 miljoen euro hadden uitgegeven. Vandaag stevenen we af op een miljard euro. Dat is al meer dan het dubbel, en het is nog altijd niet klaar.

Ik wil nog begrijpen dat termijnen uitlopen. Ik wil nog begrijpen dat je bepaalde zwarte verkeerspunten moeilijk kunt inschatten en dat er kosten opduiken die je pas ontdekt als je al aan het werk bent. Maar dan begrijp ik nog het volgende niet, collega's, en dat is ook een onderdeel van de beheersovereenkomst vandaag met het AWV. Als we openbare werken

doen in Vlaanderen, hebben we studies nodig. Die bestellen we meestal bij grote studiekantoren. Minister Stevaert destijds dacht heel revolutionair. Hij besliste om de drie beste studiebureaus, de grootste van Vlaanderen, te groeperen: ARCADIS Gedas, Grontmij en Technum. Die zijn gegroepeerd in de Tijdelijke Vennootschap “Veilig Verkeer Vlaanderen” (TV 3V), mooie naam. Zij hebben destijds de opdracht gekregen om de 800 zwarte verkeerspunten weg te werken, voor een studieopdracht van ongeveer 25 miljoen euro. In het rapport van het Rekenhof lees ik dat we begin 2010 zitten aan 54,2 miljoen euro.

Collega's, help me even denken. Misschien zie ik het verkeerd. Destijds hebben we ervoor gekozen de beste studiebureaus te fusioneren in een vennootschap om degelijk studiewerk te doen, om de kosten te doen zakken als je aan het werk bent. Niet alleen verdubbelen de kosten voor de werken, ook het studiebureau verdubbelt de middelen voor zijn opdracht.

Sommige collega's kunnen dat normaal vinden, maar ik vind dat niet normaal. Mijnheer Verfaillie, wacht even tot ik mijn verhaal gedaan heb, dan zult u mij misschien beter begrijpen. Ik denk niet dat u het gelezen hebt, want anders zou u nu niets zeggen.

Het Rekenhof zegt ook nog dat de wet op de overheidsopdrachten met het gunnen van die opdrachten aan dat studiebureau meermaals geschonden is en dat ook de wet op de mededinging geschonden is. Ik citeer: “De wezenlijke uitbreiding van de studieovereenkomst van TV 3V is tijdens de uitvoering ervan in totaal met 114 procent gestegen. Dit vormt overigens een ernstige schending van de basisprincipes van gelijkheid en mededinging. Bovendien wijzigt een dergelijke contractwijziging het economisch evenwicht van de overeenkomst in het voordeel van de opdrachtnemer op een wijze die door de voorwaarden van de oorspronkelijke opdracht niet was bedoeld. De handelwijze is strijdig met het gemeenschapsrecht.” Dat zeg ik niet, maar dat zegt het Rekenhof.

“De belangrijke overschrijding van de erelonen ten gunste van TV 3V is onder meer het gevolg van de toewijzing aan TV 3V van 12 miljoen euro aan provinciale studieopdrachten oorspronkelijk niet gegund. Hoewel de minister van Openbare Werken en de administratie zelf vragen hadden bij de toewijzing, heeft de Administratie Wegen en Verkeer (AWV) nagelaten voorafgaand juridisch advies in te winnen.”

Collega's, jullie kunnen nog een amendement indienen. Ik doe een suggestie. Als jullie een amendement indienen, zal AWV in de toekomst het misschien niet meer nalaten om juridisch advies in te winnen. Dat zou veel geld en veel kosten besparen.

“De toewijzing is strijdig met artikel 10 van de Overheidsopdrachtenwet van 1993, artikel 78 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 en de onverenigbaarheidsbepalingen opgenomen in het kadercontract van 20 november 2002.”

Ik heb al enkele verslagen van het Rekenhof gelezen, maar deze bewoordingen en deze scherpte heb ik eigenlijk nog nooit in een verslag van het Rekenhof gelezen. De administratie betwist de overtreding op de Overheidsopdrachtenwet. Ik lees ook nog dat “de definitieve eindafrekening voor de dienstverlening van TV 3V tot november 2008 ondoorzichtig is. Hoewel fouten werden vastgesteld in de afrekening, werd nog altijd geen eindverrekening opgemaakt waardoor onverschuldigd betaalde erelonen ten gunste van TV 3V nog niet konden worden teruggevorderd. De opvolging van schadedossiers door AWV is vaak gebrekkig verlopen. De administratie heeft de studiebureaus bij schadegevallen niet voor de verantwoordelijkheid geplaatst. Schadedossiers werden op vraag van TV 3V overigens voorgesteld als verrekeningsdossiers.” Dit vind ik al op de rand van het wettelijke. Er bestaat ook een gevaar dat er ten onrechte btw zou zijn betaald. Zo komen we zelfs in een bepaalde juridische sfeer waar volgens mij een overheid niet in mag komen, laat staan dat het Rekenhof dat zelfs maar moet suggereren.

Ik richt mij vooral tot de collega's van de meerderheidsfracties sp.a en CD&V omdat zij toch gedurende jaren in dit dossier een verpletterende verantwoordelijkheid hebben gehad. De N-VA heeft de voorliggende resolutie mee ondertekend. Ze zitten nu eenmaal mee in de

meerderheid en die moet een beetje als collegiaal orgaan handelen in dit parlement. Dat snappen we ook wel.

Deze resolutie doet me denken aan een warme thee die we aan een zieke geven om te genezen. Collega's, als dit uw antwoord is op de ontsporing van de budgetten bij AWV – ik zeg dat niet, het Rekenhof zegt dat –, op de ontsporing van de timing bij AWV – ik zeg dat niet, het Rekenhof zegt dat – en de desorganisatie in de diensten bij AWV – ik zeg dat niet, het Rekenhof zegt dat en dan heb ik het nog niet over de putten in de weg, over het gebrek aan zout, over vallende palen –, dan zegt LDD absoluut neen, want dit is voor ons niet goed genoeg. (*Applaus bij LDD*)

Mevrouw Griet Smaers: Mijnheer Reekmans, ik zal hier inhoudelijk niet op ingaan omdat u nooit in de commissie bent geweest bij de bespreking van de beheersovereenkomst AWV. U hebt geen enkele opmerking gemaakt waarbij er inhoudelijk werd gewerkt aan die beheersovereenkomst. U was niet aanwezig bij de opmaak van het voorstel van resolutie en het sluiten van de overeenkomsten. U kunt dus niet veel inbrengen. Wat u nu zegt, is besproken in de commissie.

De minister heeft gereageerd op het verslag van het Rekenhof over die gevaarlijke punten. Zij heeft een antwoord gegeven op de opmerkingen van het Rekenhof. Daarin vraagt zij duidelijk aan AWV om een actieplan uit te werken om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof en te rapporteren aan het Vlaams Parlement. Als die rapportering er komt, kan dit inhoudelijk verder worden besproken.

Ik denk dat u kansen hebt gemist om inhoudelijke voorstellen te leveren voor die beheersovereenkomsten en voorstellen van resolutie. U moet nu niet van uw hoge toren komen blazen.

Mevrouw Karin Brouwers: Mijnheer Reekmans, het voorstel van resolutie van de meerderheid was gisteren al ingediend en is toen in druk gegaan. Wij hebben pas in de loop van de namiddag het rapport van het Rekenhof ontvangen. Ik heb dat gisteravond zitten lezen tot ongeveer middernacht. Het is een vrij lijvig rapport. En u hebt gelijk, ik ben ook geschrokken. Ik heb ook al verschillende rapporten van het Rekenhof gelezen, maar dit is er een van een andere aard, met zware beschuldigingen. De minister heeft een antwoord gegeven. Dat moet trouwens altijd gebeuren.

Ik denk dat we dit rapport terdege moeten bespreken in de commissie. Het Rekenhof, AWV en de minister moeten daarbij aanwezig zijn. Dan zullen we zien of er vanuit de meerderheid een voorstel van resolutie kan worden ingediend indien dat nog nodig zou blijken. Ik ben in elk geval al heel tevreden met het antwoord dat de minister schriftelijk heeft gegeven en dat achteraan in bijlage 4 is opgenomen. Daarin zegt zij dat zij hier lessen uit geleerd heeft. De lessen uit het project gevaarlijke punten moeten toelaten om in de toekomst bij de voorbereiding en uitvoering van projecten waarbij een groot aantal infrastructuurprojecten wordt gebundeld, terdege rekening te houden met de aanbevelingen van het Rekenhof.

Mevrouw Smaers heeft ook verwezen naar het actieplan dat gevraagd wordt, naar de rapportering aan het parlement enzovoort. Ik denk dat dit rapport al een aantal zaken in gang heeft gezet en dat het al te gemakkelijk is om nu te staan zwaaien met een aantal stukken uit een rapport dat de meesten onder ons nog niet hebben gelezen. Er staan trouwens ook andere zaken in. We moeten de bespreking in de commissie afwachten om dit grondig te bekijken. Ik nodig u alvast uit om bij die bespreking zeker aanwezig te zijn.

De heer Carl Decaluwe: Ik ben een fervent lezer van de rapporten van het Rekenhof. Mijnheer Reekmans, u hebt een punt als het gaat over de ernst van de toestand. Ik ben ook geschrokken, maar ik ben niet verrast. Ik vind echter dat het niet past om nu met een amendement nog snel iets toe te voegen. Ik ben ook voorstander om dit ten gronde te bespreken in de commissie.

In 2002 zijn er al hevige parlementaire discussies geweest, onder andere met mezelf en de toenmalige fractieleider, de heer van Rompuy over FFEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) en de aanbestedingsprocedure. Wij hebben toen vanuit de oppositie een aantal zaken aangeklaagd die ik nu letterlijk terugvind in het rapport van het Rekenhof. Mijnheer Reekmans, ik aanvaard niet dat u zegt dat sp.a en CD&V verantwoordelijk zijn. CD&V is daar niet verantwoordelijk voor en ik zal u uitleggen waarom. Er was immers een belangrijke kaderovereenkomst gesloten in 2002, en nadien ook een aantal provinciale contracten. Als ministers daarmee geconfronteerd worden, kunnen zij die contracten niet zomaar verbreken, tenzij door betaling van een ferme schadevergoeding.

Dat is in een aantal gevallen zelfs geopperd. Als een bepaald deelproject moet worden verlengd, moet minister Crevits een keuze maken. Als dit project al voor 88 of 90 procent is gerealiseerd, is de vraag of we het echt nog compleet willen veranderen. Dan zou dezelfde oppositie allicht hebben gezegd dat we met vertragingen kampen.

De moraal van het verhaal is dat ik er sterk naar uitkijk dit dossier ten gronde te bespreken. Ik kijk in dit verband ook naar de voorzitter, die het beleidsdomein Openbare Werken goed kent. Hopelijk zullen uit die bespreking een aantal aanbevelingen volgen. Dit staat los van politieke partijen van de meerderheid of de oppositie. Dit is in elk geval niet meer voor herhaling vatbaar. Wat we in het rapport van het Rekenhof lezen, noem ik een schande voor de Vlaamse overheid.

De heer Peter Reekmans: Mevrouw Smaers, ik hoef me tegenover u niet te verantwoorden. Ik ben tijdens de voorbije maanden verschillende weken, onder meer tijdens deze besprekingen, om gezondheidsredenen afwezig geweest. Dat is zelfs aan de commissie meegedeeld. Ik deel maar even mee waarom ik er niet was.

Volgens mevrouw Brouwers lees ik wel snel. Zij heeft er tot middernacht gisterenavond over gedaan. Ik had dit gisterenvoormiddag al gelezen. *(Opmerkingen van mevrouw Karin Brouwers)*

Mevrouw Brouwers, het maakt me niet wat u in uw tijd doet of hoe u leest. Er is gezegd dat ik er nooit was. Blijkbaar ben ik echter vrij goed op de hoogte. Toen ik op mijn bed of in mijn zetel lag, heb ik veel gelezen. De site www.vlaamsparlement.be en de tool waarover we beschikken, zijn zeer praktische instrumenten om de commissies te volgen. Mensen die om gezondheidsredenen afwezig zijn, moeten niet steeds het verwijt krijgen dat ze er niet waren. Ik hoop dat die plaat eindelijk eens stopt.

Het verheugt me dat CD&V tot dezelfde conclusie komt. LDD heeft dit al in 2009 verklaard. We zijn toen enigszins weggelachen. Nu zegt het Rekenhof dat we gelijk hadden. Het gaat me er niet om gelijk te hebben: in de politiek is het dikwijls belangrijk gelijk te krijgen. Daar gaat het echter niet om. Het gaat erom dat het eindelijk zal veranderen.

De heer Decaluwe heeft zeker een punt. We moeten dit niet snel met een amendement aanpakken. Misschien was dat niet het juiste voorstel. Daarom stel ik voor dat de meerderheid het voorstel van resolutie opnieuw intrekt. Dat biedt ons de mogelijkheid eerst een concrete bespreking in de commissie te houden. Ik zal er zijn. Daarna kan opnieuw een voorstel van resolutie worden ingediend. Op die manier zou CD&V degelijk parlementair werk leveren.

Mijnheer Decaluwe, ik kom jullie tegemoet. We moeten het niet snel doen. We moeten hier geen half voorstel van resolutie goedkeuren. Zoals daarnet al is gezegd, is het voorstel van resolutie ingediend voor iedereen het rapport had gelezen. Daarom kan dit voorstel van resolutie beter worden ingetrokken. Dat kan altijd. Iedereen kan zich ook onthouden. Er zijn in een democratie altijd mogelijkheden.

Ik heb vandaag twee partijen gevisieerd. Uw partij heeft het dossier niet gestart. Het valt me echter op dat het vandaag erg stil blijft op de banken van sp.a.

De heer Carl Decaluwe: Het is niet de bedoeling het voorstel van resolutie in te trekken. We moeten beide zaken van elkaar gescheiden houden. De beheersovereenkomst wordt hier bij hoogdringendheid aangekaart omdat de termijn anders verstrijkt. Nu kunnen we nog een paar aanbevelingen doen. We zullen ook een discussie ten gronde voeren. Indien er fundamentele bijstellingen moeten gebeuren, zullen die er ook komen. We zullen eerst met de minister, met de administratie, met het Rekenhof en met de advocatenbureaus het debat ten gronde voeren. We zullen zien wat hier het resultaat van is.

De voorzitter: Als voorzitter van de commissie wil ik nog even iets verduidelijken. Het Vlaams Parlement heeft de afspraak gemaakt dat de rapporten van het Rekenhof formeel op de agenda van de commissies komen indien de commissies dit wensen. Dit is trouwens ook door het Uitgebreid Bureau besproken.

Deze ochtend heeft minister Crevits me gebeld. Het bericht over de zwarte punten is vandaag in de pers verschenen. We zullen het Rekenhof uitnodigen. Het Rekenhof zal dit toelichten. De minister zal haar visie naar voren brengen. Het gaat steeds om een tegensprekelijk debat. Daarna kunnen alle volksvertegenwoordigers die in dit dossier geïnteresseerd zijn vragen stellen. Het staat de commissie vrij op dat ogenblik een voorstel van resolutie in te dienen. Dit voorstel van resolutie zal dan hier ter stemming worden voorgelegd.

We staan er in elk geval garant voor dat het rapport in de loop van de komende weken uitgebreid in de commissie zal worden besproken. We maken hierover afspraken tijdens de regeling van de werkzaamheden. Als lid van de commissie wordt de heer Reekmans hiervoor ook uitgenodigd.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik weet heel goed hoe het werkt, ik heb ondertussen ook al een vraag ingediend.

De collega zei daarnet dat de resolutie al was ingediend en we pas daarna het verslag hebben gekregen en dat het anders anders zou zijn geweest. Daarop heb ik gereageerd, laat dat duidelijk zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
– 1001 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de bespreking van het voorstel van resolutie.

De heer van Rouveroi heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroi: Voorzitter, collega's, het voorstel van resolutie zoals door de Open Vld werd opgesteld, omvat tien punten. Ik zal ze niet allemaal voorlezen, ik vat ze als volgt samen. We waren als Open Vld ontgoocheld over de beheersovereenkomst omdat die weinig ambitieus is.

Zo merken we dat er geen ambitieuze doelstelling is voor de modal split van wegverkeer naar binnenvaart. Men omschrijft wel het tonnage, het volume dat de binnenvaart in de periode 2011-2014 zou moeten vervoeren, maar wat ben je daarmee? Daarmee weet je alleen dat er x

aantal ton werd vervoerd over de Vlaamse waterwegen, maar is dat dan goed of niet goed? Die beoordeling zullen we pas kunnen maken als we weten of het marktaandeel van de binnenvaart is toegenomen in het totaal verplaatste goederenvolume. En dus moet je een ambitieuze doelstelling inzake modal split verwoorden in de beheersovereenkomst, maar dat is niet gebeurd.

De term ‘estuaire vaart’ wordt op generlei wijze in deze beheersovereenkomst vermeld. Nochtans is het een van de belangrijke spelers om de transitie van het wegverkeer naar de binnenvaart tot stand te brengen. Ik verwijs daarbij naar uitspraken die onze minister-president in 2006 als minister deed. Hij stelde dat de estuaire vaart goed is om maar liefst 500.000 vrachtwagens van de E17 en de E34 te halen. Dat is niet min, het is dan ook heel bevreemdend om vast te stellen dat het woord ‘estuair’ zelfs niet valt in deze beheersovereenkomst.

Voor wat het realiseren van nieuwe watergebonden terreinen betreft, heeft men het ambitieniveau gelegd op 10.000 vierkante meter nieuwe bedrijfsterreinen aan de waterkant. Sommigen onder ons – ik niet, laat dat duidelijk zijn – hebben zo’n tuin. 10.000 vierkante meter, dat is niets, dat is 1 hectare. Het ambitieniveau is bijzonder laag.

Ook voor het totaal aantal overstroomde huizen langs waterwegen naar aanleiding van overstromingen, is er een merkwaardige ambitie: veertig huizen langs waterwegen ongeacht het feit of die tijgebonden zijn. Wij hebben gevraagd vanwaar dat aantal kwam, maar daar hebben we geen goed antwoord op gekregen. Voor ons is de nulambitie de enige juiste ambitie. We moeten ernaar streven dat er geen overstroomde huizen zijn langs waterwegen, ongeacht of die waterwegen tijgebonden zijn of niet. Zijn het er dan toch meer dan nul, dan is dat spijtig, maar de ambitie moet nul zijn.

Ik geef ook nog even mee dat de Administratie Waterwegen en Zeekanalen vindt dat ze ambitieus is als ze stelt dat de beperkingen inzake diepgang niet mogen toenemen ten overstaan van de nulmeting in 2007. Het is toch wel heel erg als een Vlaamse administratie zich tevreden stelt met het niet slechter doen dan in 2007.

Dit is dus samengevat de toon van ons voorstel van resolutie. We vragen daarvoor de goedkeuring.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

– 1012 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de bespreking van het voorstel van resolutie.

De heer van Rouveroi heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroi: Voorzitter, collega’s, wij vinden dit een goede beheersovereenkomst en wat goed is, mag ook gezegd worden. Desalniettemin hebben we twaalf aandachtspunten. Net zoals bij het vorige voorstel van resolutie is de volgorde ervan niet van belang, het laatste kan ook het eerste zijn.

Onze aandachtspunten betreffen vooral het optimaliseren van de maritieme toegankelijkheid van onze zeehavens.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer van Rouveroj, we vonden het ook een goede beheersovereenkomst. Ik hoop dat dit mag zijn gebleken uit de bespreking in de commissie. Voorzitter, dat is ook de reden waarom we geen eigen voorstel van resolutie hebben ingediend. We kunnen de accenten die de heer van Rouveroj en consorten willen leggen volledig onderschrijven. We zullen dit dus mee goedkeuren.

Ik had enkele bedenkingen over dingen die niet duidelijk tot uitdrukking zijn gebracht in de beheersovereenkomst. De heer D'Havé, die daar zijn instelling vertegenwoordigde, heeft daar min of meer op geantwoord. Ik ben bekommerd om de sociale vrede in die instelling. De heer D'Havé zegt dat er wat dat betreft de jongste jaren weinig of geen incidenten meer te melden zijn. Dat klopt, maar ik heb hem aangespoord tot voorzichtigheid. Ik hoop dat hij die waarschuwing mee in overweging zal nemen.

De heer D'Havé is ook op zoek naar kostenbesparende inspanningen. Ik heb hem ter zake een suggestie gedaan. Hij heeft daar niet op geantwoord. Ik begrijp hem, gezien zijn hoedanigheid. Ik heb gesuggereerd dat hij bijvoorbeeld de verhaalbewegingen tussen de linkeroever en de rechteroever van de Schelde niet meer zou laten beloodsen door hem ter beschikking gestelde loodsers, maar door mensen die achter de sluizen al beloodsingstaken uitvoeren in het Havenbedrijf. Diezelfde bewegingen zouden in het Zeekanaal Gent-Terneuzen worden begeleid door mensen die daartoe zijn opgeleid. Ik denk niet dat we daar zee- en rivierloodsen voor nodig hebben. De heer D'Havé heeft daar niet op gereageerd, maar ik weet dat de minister-president onze visie daarop deelt. Dat is ook de reden waarom ik ter zake voorlopig geen verdere initiatieven heb genomen. Ik hoop dat we daar binnen afzienbare tijd gevolg van mogen verwachten.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroj en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart – 1014 (2010-2011) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de bespreking van het voorstel van resolutie.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, geachte leden, in dit voorstel van resolutie doen we zeven aanbevelingen. Dit is een goede beheersovereenkomst en een goed extern verzelfstandigd agentschap, maar met onze aanbevelingen willen we de performantiegraad ervan nog voort verbeteren. Ik raad de leden aan kennis te nemen van deze zeven aanbevelingen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, zes van de zeven aanbevelingen wil ik volledig onderschrijven. Mijnheer Keulen, in de vijfde aanbeveling vraagt u dat het bestaande uitvoeringstraject voor de capaciteitsuitbreiding van het sluizencomplex langs het Albertkanaal zou worden opgenomen in de beheersovereenkomst. Ik wil ter zake enige terughoudendheid in

acht nemen, al was het maar omdat we hebben vernomen dat de gemeenteraad van Wijnegem unaniem heeft verzocht om ter zake voorzichtigheid aan de dag te leggen. Ik weet het, we worden dikwijls het slachtoffer van een nimbyndroom, maar ik denk dat de sluisencapaciteit in Wijnegem kan worden uitgebreid zonder de oorspronkelijk geplande onteigeningen. Ook uw partijgenoten in die gemeenteraad zijn daar bezorgd over. We moeten de bekommernis van de lokale gezagsdragers mee kunnen onderschrijven. Ik heb geen probleem met de zes andere punten van uw voorstel van resolutie, maar omwille van dat vijfde punt zal mijn fractie zich onthouden, om dat duidelijk te maken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jan Peumans, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Koen Van den Heuvel, Bart Van Malderen en Dirk de Kort houdende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt – 1002 (2010-2011) – Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Van Rompuy bij motie van orde een voorstel gedaan tot het verlenen van voorrang in commissie aan het voorstel van decreet van de heren Peumans, Van Rompuy, Sannen, Van Dijck, Van den Heuvel, Van Malderen en de Kort houdende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Nee)*

Is het parlement het eens met het voorstel tot het verlenen van voorrang in de commissie, met dien verstande dat kan worden afgeweken van de bij de artikelen 54, punt 4, en 61, punt 3, van het reglement voorgeschreven termijn van zeven vrije dagen?

Dat betekent concreet dat iedereen het zo snel mogelijk via het internetsysteem zal ontvangen en dat het, mijnheer Van Rompuy, volgende week kan worden besproken in de commissie Financiën.

Wij bekijken bij zitten en opstaan of iedereen het hiermee eens is. Wie het ermee eens is, mag opstaan. Mijnheer Van Mechelen, dat is gezond. *(Gelach)*

De volksvertegenwoordigers die voorstander zijn, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie is aangenomen.

Het incident is gesloten.

■

ROUWHULDE

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u dan nu vragen recht te staan voor een rouwhulde.

Dames en heren, beste collega's, op 25 februari jongstleden is op 87-jarige leeftijd eresenator Clara Smitt overleden. Geboren te Kortenaken en afkomstig van Hasselt, was zij van 1974 tot 1987 senator en lid van de Cultuurraad, later de Vlaamse Raad waarvan ze tevens secretaris was.

Als trekster van de CVP-Senaatslijst voor het arrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik maakte Clara Smitt haar overstap naar de politiek in 1974. Ze was toen 50 jaar, actief in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn en provinciaal secretaris van de KAV Limburg. Haar keuze voor de politiek sloot aan bij een meer dan twintig jaar lange ervaring in maatschappijzorg en vormingswerk. Zij was van opleiding een maatschappelijke assistente en politiek begon voor haar aan de basis. Geconfronteerd met de problemen van vrouwen en jonge gezinnen, ging ze voor een politiek engagement dat inspeelde op hun verwachtingen en noden. De gelijkberechtiging van vrouwen, permanente vorming, de zorg voor mindervaliden, het jonge kind en zijn gezin, waren de drijfveren voor haar nooit aflatende en doorleefde inzet. In een tijd zonder quota groeide ze uit tot een rolmodel voor vrouwen die geloofden in emancipatie en modernisering.

Ook na haar loopbaan in de politiek bleef ze nog vele jaren actief in allerlei organisaties en was ze voorzitter van het Provinciaal Comité van Limburg van Kind en Gezin. Een instelling waarvan ze de volledige wordingsgeschiedenis heeft meegemaakt en waaraan ze als politica mee vorm heeft gegeven.

Een vermelding in het rouwregister dat naar aanleiding van haar overlijden getekend kon worden, schetst haar op treffende wijze: “Niet in grote verklaringen maar in de zorg voor kwetsbare mensen voelde Clara Smitt zich thuis.”

Dames en heren, beste collega's, we zijn Clara Smitt dankbaar voor wat ze heeft bijgedragen aan onze maatschappij. In naam van jullie allen wil ik aan haar familie mijn welgemeende deelneming aanbieden.

Ik verzoek jullie om een ogenblik van stilte.

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.*

■

**ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering
– 880 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 3**

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 van mevrouw Dillen en de heer Strackx op artikel 3.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 3.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
93 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Artikel 3 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
93 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jan Penris betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 977 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
19 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroi, de dames Annick De Ridder en Gwenny De Vroe, de heren Marino Keulen en Karlos Callens, mevrouw Vera Van der Borgh en de heer Sven Gatz betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) – 1001 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
49 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Bothuyne.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Eerlingen.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn – 1011 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
43 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Sas van Rouveroij, de dames Annick De Ridder en Mercedes Van Volcem en de heren Marino Keulen, Sven Gatz, Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) – 1012 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
49 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marino Keulen, mevrouw Annick De Ridder en de heer Sas van Rouveroij betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1013 (2010-2011) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
43 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Marino Keulen en Sas van Rouveroij en mevrouw Annick De Ridder betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het extern verzelfstandigd agentschap nv De Scheepvaart
– 1014 (2010-2011) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
31 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Jan Peumans en Jan Roegiers, mevrouw Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en mevrouw Karin Brouwers betreffende de beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
– 1016 (2010-2011) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;

42 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Lode Vereeck, Ivan Sabbe, Boudewijn Bouckaert, Jurgen Verstrepen en Peter Reekmans en de dames Ulla Werbrouck en Patricia De Waele tot besluit van de op 22 februari 2011 door de heer Lode Vereeck in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de tweede meting van de indicatoren van het Pact 2020

– 995 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
50 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Else De Wachter, de heren Kris Van Dijck en John Crombez, de dames Lies Jans en Veerle Heeren en de heer Veli Yüksel tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid

– 1032 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
52 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Mieke Vogels en de heer Filip Watteeuw tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid – 1034 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

6 leden hebben ja geantwoord;

79 leden hebben neen geantwoord;

27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Boudewijn Bouckaert, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Peter Reekmans en Ivan Sabbe en de dames Ulla Werbrouck en Patricia De Waele tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid – 1035 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

24 leden hebben ja geantwoord;

68 leden hebben neen geantwoord;

20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de dames Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Vera Van der Borgh t en Irina De Knop en de heren Filip Anthuenis, Sven Gatz en Jean-Jacques De Gucht tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid – 1036 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
67 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Filip Dewinter en mevrouw Linda Visser tot besluit van het op 16 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de bevolkings- en huishoudensprojecties 2009-2030 van de Studiedienst van de Vlaamse Regering en hun gevolgen voor het Vlaamse beleid – 1037 (2010-2011) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
19 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 maart 2011 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.23 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorem, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedeke Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen, Veli Yüksel.

Afwezig met kennisgeving

Robrecht Bothuyne, Marnic De Meulemeester: ambtsverplichtingen;

Tine Eerlingen, Ulla Werbrouck: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Johan Sauwens

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Peter Reekmans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans,

Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten

■

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de

Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van

Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck

■

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgén Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsén, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedeke Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Gweny De Vroe, Elisabeth Meuleman

■

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgén Verstrepen, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDING:

Gweny De Vroe

■

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussel, Agnes Bruyninckx-Vandenhout, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Kathleen Martens, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borcht, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Gweny De Vroe, Elisabeth Meuleman

■

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Lukas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDING:

Gweny De Vroe

■

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Lukas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen,

Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Gwenny De Vroe, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Lukas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

■

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Jan Durnez, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris

Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Gweny De Vroe, Elisabeth Meuleman

■

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhout, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Gweny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroi, Gerda Van

Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

■

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Bart Caron, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedeke Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen

■

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias

Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussee, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borcht, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borcht, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen

■